

ଜହ୍ନ ମାୟା

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୮୪

And Hemant Kumar

ମେଲଡୀ ପାଉର କରୁଛି

ସିସ୍ଟେମ

ଆଉ ପରୀ ରାଣୀ

ତମେ ଭାଆରି ଭଲ
ଗୋ ପରୀ ରାଣୀ,
ମେଲଡୀ ଟପୀ ଆଣିବୁ
ମୋ ମନ ଜାଣି।

ସାନଟି, ସୁନାଟି, ହୁ ବୁଲୁ ବିଣ୍ଡା
ମେଲଡୀ ଟପୀ ଖାଆ, ହୁ ମୋରାକୁ ପ୍ରିୟ।
ପାଲୁଟି ରଖ ହୁ ସବୁ ରାସ୍ତାରେ
ଦରାସି ବଦଳେ ମିଳେ ମାଗଣା ଖିଜର।

**ତମ ଆତି ଆପଣାକୁ ଡିସ୍କୋ
ସାଧୁମାନଙ୍କ ମାଗଣା ଖିଜର!**

ପିଲାମାନେ ! ତମ ଆତି ଆପଣାକୁ ଡିସ୍କୋ
ସାଧୁମାନଙ୍କ ଏବେ ସକାଠି କରା ଦେଖାନ୍ତେ ଘରୁଦାସ
୩୦ କଣ୍ଟା । ପ୍ରତିଟି ଖିଜର ପାଇବା ପାଇଁ ତମେ
ମେଲଡୀ ଟପୀ'ର ବେବେଲ ୧୦ଟି ସ୍ୱପ୍ନର ଓ ତା'
ଘାଣ୍ଟିରେ ୫୫ ପଇସା'ର ଟିକେ ଲଗା ରତାପାଟେର
ତମ ନଜ-ଠିକଣା ଲେଖି ପଠାଅ:
ମେଲଡୀ ଟପୀ, ପାଣେ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରା.ସ.
କର୍ମର ଡାକ୍ତର, ୨୫୪-ବି, ବେବେଲ ଆନା ବେସାନ୍ତ ରୋଡ,
କଟକ-୭୦୦ ୦୨୫ ।

ପାଟଲ

ମେଲଡୀ ଟପୀ

କାରାମେଲ ଓ ଟେକୋଲେଟର ସରସ ମିଳନ
ଗୁରୁ-ଗୁରୁ ଖାଇବାକୁ ମନ ହୁନୁହୁନା।

ପ୍ରବେଶିକା ବାବଦ ଦିଆଯାଏ

କନ୍ଦୁମାମୁଁ କ୍ୟାମେଲ

ରଙ୍ଗ ପ୍ରତିଯୋଗିତା

ପୁରସ୍କାର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ

ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୫/-
 ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୦/-
 ୧୦ ତୃତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫/-
 ୧୦ ସାଙ୍ଗିଆକେଟ

ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ୧୨ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୟସର ପିଲାମାନେ ଭାଗନେଇ ପାରିବେ । କ୍ୟାମେଲ ରଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଟିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରଙ୍ଗ କରନ୍ତୁ ଓ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣାକୁ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁ-ପୋ.ବକ୍ସ ନ.୧୧୫୦୧, ନରାୟାନପାଟଣା ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ, ବରୋଧା ୭୫୧୦୦୭ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତର ଶିଳ୍ପୀମାନେ ନିଜର କଳା ଓ ବ୍ୟାପାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଏ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ଚିଠିପତ୍ରକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଅନୁଗ୍ରହ କରି କୁପନକୁ କେବଳ ଇଂରାଜୀରେ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ ।

Name: ..... Age: .....

Address: .....

ପୂର୍ବରୁ ପଠାନ୍ତୁ : 31-3-1984

CONTEST NO.35

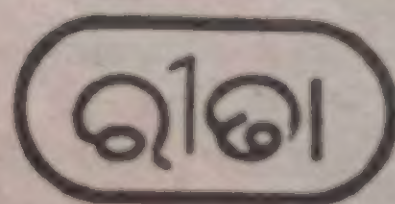

ଆପଣଙ୍କ କେଶ
ଅବଶ୍ୟକ କରେ

ରୀତାର ଯତ୍ନ

ସ୍ୱାଚ୍ଛା ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ କେଶ
ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାରେ
ବ୍ୟବହାର କଲେ ପ୍ରକୃତ ଓ ମନମୋହନୀୟ
ସୁଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
ପ୍ରାକୃତିକ କେଶ ବଢ଼ାଇବା ଓ
ମୃଦୁ ଓ ଶୁଭ୍ର କରିବା କ୍ଷମକ ।
ସତା ସୁବୁଦ୍ଧି ଓ ମୃଦୁ ଉପକରଣ
ପାଇଁ ଏକ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରସାଧନ
ଦ୍ରବ୍ୟ ।

ସ୍ୱାଚ୍ଛା ମନୋହର କେଶ ବଢ଼ାଏ
ଅତି ଏକ କୋଟିର ବ୍ୟବହାର
ପରଫର୍ମେନ୍ସ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ

ଭେଟୋ କୋ., ବମ୍ବେ ଓ ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ ଓ ମାଡ୍ରାସ

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚନ୍ଦ୍ରପାଣୀ'

ସଞ୍ଚାଳକ : ନାଗି ରେଡ଼ି

“ଆରବ୍ୟ ରଜନୀ” ର କେତୋଟି ବିଶ୍ୟାତ କାହାଣୀ (ଯଥା ସିନ୍ଦବାଦ୍, ଆଲବାବା, ଆଲଜିନ ଓ ଆଣ୍ଡୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦୀପ)କୁ ଗୁଡ଼ି ଦେଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାହାଣୀ ଅନେକଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୂଳ ଆରବ୍ୟ ରଜନୀରେ ରହିଛି ଅନେକ ଚମତ୍କାର କାହାଣୀ ।

ସେହିପରି ଏକ କାହାଣୀ ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ ପରିବେଶିତ ହୋଇଛି । ନାମ : “ଦୁଇ ଶେଟି” ।

ଅମରବାଣୀ

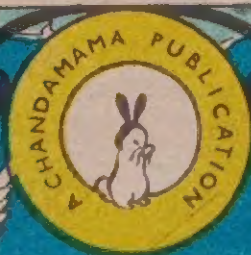
ବସନ୍ତେ ଜ୍ଞାୟତେ ଭେଦଃ କାକସ୍ୟ ଚ ପିକସ୍ୟ ଚ ।
ସତତଃ ବ୍ୟସତୋ ଭେଦଃ ସମୟେ ଏବ ଜ୍ଞାୟତେ ॥
[କାଉ ଏବଂ କୋଇଲି ଭିତରେ ଯାହା ପାର୍ଥକ୍ୟ, ବସନ୍ତ ଋତୁ ଆଗମନରେ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ସେହିପରି ସଜ୍ଜନ ଓ ଦୁର୍ଜନ ଭିତରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଜରୁରୀ କାଳରେ ଜଣା ପଡ଼ିଯାଏ ।]

ବର୍ଷ : ୧୭

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୮୪

ଅଙ୍କ : ୯

ପ୍ରତିସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨.୦୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୨୪.୦୦

ଜହମାମୁଁ ସମ୍ବାଦ

ଆଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ଜାହାଜ

ଜାପାନୀ ଜାହାଜଟିଏ । ନାମ 'କିନୋ କାବା ମାତୁ' । ତାକୁ ଯଦି କପ୍ତାନ କହୁବେ "ଗୁଲ !" ସେ ଗତି କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ । "ବୁହ !" କହୁଲେ ରହୁଯିବ । ଏଥିରେ ପୃଥିବୀର ପ୍ରଥମ ଶିଳ୍ପ-ଗୁଳିତ ଇଂଜିନ୍ ଲାଗିଛି । କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ହୁହୁମ ଯାଇ ଇଂଜିନ୍‌ରୁ ଚଳଉଛି ବା ବନ୍ଦ କରୁଛି ।

ସୌର ବିଜୁଳୀ

କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ (ଆମେରିକା)ରେ 'ସୋଲାର୍‌ବେନ୍' ନାମକ ଗବେଷଣାଗାର ତରଫରୁ ବୁଢ଼ାପାଇଛି, ୧୯୮୮ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ସନ୍ଦର ହଜାର ବିଶାଳ ଦର୍ପଣ ସାହାଯ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତେଜକୁ ଗୋଟିଏ ଲୁଣିହୁଦ ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରି ସେଥିରୁ ପରୁଷ ହଜାର ଘର ଆଲୋକିତ ହୋଇ ପାରିଲା ଭଳି ବିଜୁଳି ଉତ୍ପନ୍ନ କରି ଯାଇ ପାରିବ ।

ବିଶ୍ୱର ବୃହତ୍ତମ ଫୁଲଦାର

ଜାମାଇକାରେ ବାସ କରୁଥିବା ଜଣେ ଭାରତୀୟ ଯୋଗୀ ଚିନ୍ମୟଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅନୁରାଗୀମାନେ ସେ ଦଶହଜାର କବିତା ରଚନା ଶେଷ କରିଥିବା ହେତୁ ଦଶହଜାର ପୁସ୍ତକ ବିଶିଷ୍ଟ ହାଉସିଏ ଉପହାର ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ପୃଥିବୀରେ ଏଯାବତ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଫୁଲଦାରମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବୃହତ୍ତମ । ଚିନ୍ମୟ ପଣ୍ଡିତେଶ୍ୱର ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମର ଶିକ୍ଷାୟତନରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଥିଲେ ।

ଜାଣନ୍ତୁ କି ?

୧. ପୃଥିବୀର ସବୁଠୁଁ ବଡ଼ ଭୂଗର୍ଭ ଗୁମ୍ଫା କେଉଁଠି ?
୨. ପୃଥିବୀର କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ସବୁଠୁଁ ବଡ଼ ହ୍ରାସଗଣ୍ୟମାନ ଦେଖାଯାଏ ?
୩. ପୃଥିବୀର ଉଚ୍ଚତମ ଜଳପ୍ରପାତ କେଉଁଠି ?
୪. ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ଆଗ୍ନେୟଗିରି କେଉଁଠି ?
୫. ଏସିଆର ବୃହତ୍ତମ ନୃସିଂହ ସରୋବର କେଉଁଠି ?

(୨୪ ପୃଷ୍ଠାରେ ଉତ୍ତର ଦେଖନ୍ତୁ)

ଚମତ୍କାର ସମାଧାନ

ରାମଲଲ ପିଲବେଳେଠୁ ମୋଟା ଥାଏ ।

ତେବେ ପଚାଶବର୍ଷ ବୟସ ହେବା ବେଳକୁ ସେ ଏଡ଼େ ବେଶି ମୋଟା ହୋଇ-
ଯାଇଥାଏ ଯେ ତାକୁ ଦେଖି ତା' ଆଡ଼କୁ
ନ ଅନାଇବେ, ଏମିତି ଲୋକ କେହି ନଥିଲେ ।
ଶାଲ ଅନେଇଲେ କଥା ନଥିଲା, ଅଧିକାଂଶ
ଲୋକ ହସ ଶେକପାରୁ ନଥାନ୍ତି ! ସେଥିରେ
ଯେ ରାମଲଲର ମନ ଖରାପ ହୋଇପାରେ,
ସେ ବିଷୟରେ କେହି ଚିନ୍ତା କରୁ ନଥିଲେ ।
ରାମଲଲ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କଲା—ଯେମିତି
ହେଲେ ମୋଟା କମେଇବାକୁ ହେବ । ନହେଲେ
ଉପାୟ ନାହିଁ । ସେ ଯାଇ ଜଣେ ଦିବ୍ୟ ପାଖରେ
ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ମୋଟି କମାଇବାର
କିଛି ଉପାୟ ବତାଇଦେଇ ପାଏ ବେ?”

“ଦୈନିକ ଗୁର ପାଞ୍ଚମାଇଲ ଦୌଡ଼ିବାର
ଅଭ୍ୟାସ କର । ବାଟରେ ରହି ରହି ଖଲେ

ଚଲିବ ନାହିଁ । ଦୌଡ଼ିବୁ ତ ଦୌଡ଼ିବୁ ।
ଦୁଇ ଦିନମାସରେ ଅନେକ ହେୟିବୁ, ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ ।” ବୈଦ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ।

ପରଦିନ ରାମଲଲ ଦୌଡ଼ିଲା । ଲୋକେ ତ
ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ପାଟି କରି ହସିବାକୁ
ଲାଗିଲେ । କେହି କେହି ପୁଣି ତା' ଆଗକୁ
ଆସି ତା' ଦୌଡ଼ିବାରେ ବାଧା ଦେଇ
ଥଟ୍ଟାଳିଆ ଭାବରେ ପଚାରିଲେ, “ଆଜ୍ଞା
ବାବୁ, ଅୟୁ ଧର, ଅୟୁ ଧର । କଥା
କ'ଣ? ହେଲା କ'ଣ ଯେ ଏମିତି ଅତର୍କ୍ଷ
ଦୌଡ଼ୁଛୁ?”

ରାମଲଲ ସ୍ଥିର କଲା—ସେ ଖୁବ୍ ଶେର
ଉଠି ଦୌଡ଼ିବ । ସେତେବେଳେ ରସ୍ତାରେ
ଲୋକବାକ ନଥିବେ । ପରଦିନ ସେ ସେଇଆ
କଲା । ଅଛାରୁଆ ଅଛାରୁଆ ଗୁରମାଇଲ
ଦୌଡ଼ି ଲେଉଟି ଆସିଲା ।

କିନ୍ତୁ ତହିଁ ପରଦିନ ଘୋର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା ନାହିଁ । ସେ ଦେଖିଲା, ସେଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ତା' ପ୍ରତି ଲଗୁ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ପୁଣି ବୈଦ୍ୟକୁ ଭେଟିଲା ଓ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି ମୋ ଦେଇ ହେବ ନାହିଁ । ମୋତେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବାଟ ବତାନ୍ତୁ ।”

“ହେଲା, ବାପା ହେଲା । ଅନ୍ୟ ବାଟ ବତାଇ ଦେଉଛି । ତୁ ତୋ ଖାଇବା ପିଇବା ଅଭ୍ୟାସ ବଦଳ । ଦୈନିକ ଗିଲସେ ଦୁଧ, ଗିଲସେ ଫଳରସ ଓ ପୁରା ଲେମ୍ବୁ ଗୋଟାଏ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ଯେମିତି ପେଟକୁ ନଯାଏ । ଯା, ଏଇଆ କର । ଏ ବିଧି ନିଶ୍ଚେ କାମ ଦେବ ।” ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ ।

ରାମଲାଲ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ପରଦିନଠାରୁ ସେ ସେହି ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ଖିଆପିଆ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଦୁଇଦିନ ଚାଲିଗଲା । ତୃତୀୟ ଦିନ ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ ଯେତେ ସବୁ ପାଟି ସୁଆଦିଆ ଚିଜ ସେ ଖାଇବାରୁ ବିରତ ହୋଇଥିଲା, ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଚିଜ ବରଦ କରି ଭୃତ ହୋଇନ ପକାଇଲା ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ବୈଦ୍ୟକୁ ଭେଟି ସେ କହିଲା, “ବୈଦ୍ୟବାଜ ! ମୋ ଦେଇ ଖାଇବା ପିଇବାରେ ସେଭଳି କଟକଣା ଖୁବ୍ ସୁବିଧାଜନକ ନୁହେଁ । ତେବେ କେତେଦିନ ସେଭଳି କଟକଣାରେ ଚାଲିଲେ ପଚାଳ ହେବ କହିଲେ?”

“କେତେଦିନ ମାନେ ? ସାରା ଜୀବନ ସେମିତି କଟକଣା ମାନ୍ତି ଚାଲିବାକୁ ହେବ । ନହେଲେ ପୁଣି ମୋଟା ହୋଇଯିବୁ । ତୋ ଦେହର ଗଠନ ସେମିତି । ବୁଝିଲୁ ?” ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ ।

“ତେବେ ଛଡ଼ନ୍ତୁ । ମୋତେ ଅନ୍ୟ କିଛି ବାଟ ବତାନ୍ତୁ । ଆଜ୍ଞା, ଔଷଧ କିଛି ନାହିଁ ?” ସେ ପଚାରିଲା ।

ବୈଦ୍ୟ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ, “ଅଛି । ତିଆରି କରିବାକୁ ହେବ ।” ପରଦିନ ରାମଲାଲକୁ ବୈଦ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଡବା ଭର୍ତ୍ତି ବଟିକା ଦେଲେ । ଦିନେ ଛଡ଼ି ଦିନେ ସକାଳେ ସେଇଥିରୁ ଗୋଟାଏ ଖାଇବାକୁ କହିଲେ ।

ରାମଲଲ ବଟିକା ଖାଇଲା । ଖାଇବା ମାତ୍ରେ ପେଟ, ଗୁଡ଼ି ଓ କଣ୍ଠନାଳି ଯେମିତି ଜଳବାକୁ ଲାଗିଲା ! କୌଣସି ଖାଦ୍ୟରେ ତା'ର ଭରଣ ହେଲା ନାହିଁ । ସାବୁଦିନ ସେହୁପରି ବଢ଼ିଲା । ପରଦିନ ସେ ସ୍ବାସ୍ଥବଳ ସ୍ବାବରେ ଶିଆପିଆ କଲା । ପୁଣି ତହିଁ ପରଦିନ ବଟିକା ଖାଇବା ଯୋଗୁଁ କିଛି ଖାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ବୁଝିଲା, ବଟିକା ଜରିଆରେ କୈଦ୍ୟ ତାକୁ ଦିନେ ଗୁଡ଼ି ଦିନେ ଉପବାସରେ ରଖି ପତଳ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ବଟିକାରେ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କଲାଭଳି କିଛି ଗୁଣ ଥିଲା ବୋଲି ସେ ଦୁର୍ବଳ ଅନୁଭବ କଲା ନାହିଁ ।

ଏହିପରି ସ୍ବାବରେ କେଇଦିନ ଶଲା । ଦିନେ ବର୍ଷା ଯୋଗୁଁ ତା' ଘରେ ଜଣେ ଅତିଥି ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ । ଅତିଥି ସହରରେ ଜଣେ ବେପାରୀ କିନ୍ତୁ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋଡ଼ା ।

ରାତରେ ରାମଲଲ ତାକୁ ଭଲ ସ୍ବାବରେ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ତା'ର ଔଷଧ ଖାଇବା ଦିନ ହୋଇଥିବାରୁ ନିଜେ ଖାଇଲା ନାହିଁ ।

“ଇଏ କ'ଣ ? ତମେ ଖାଇବ ନାହିଁ କିଆଁ ?” ଅତିଥି ପଚାରିଲେ ।

“ଦେଖ ଭାଇ, ସେକଥା ପଚାରି ଆଉ ମୋତେ ଦୁଃଖ ଦିଅନା । ଖାଇପିଇ ଆସାମରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିବ ଯାଅ ।” ରାମଲଲ କହିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଅତିଥି ସେଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ଲୋକ ନଥିଲେ । ସେ ରାମଲଲକୁ କିଛିଟା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଚାରିଲେ, “ହଇହେ ବାବୁ, ତମେ ତମ ମୋଟ କମାଇବା ସକାଶେ ଚେଷ୍ଟା ଚରିତ କରୁଛ କି ?”

ରାମଲଲ ଟିକିଏ ଦୂଧା କରି କହିଲା, “ହଁ, ତମେ ଠିକ୍ ଧରିଛ ।”

“ତମେ ମୋଟା ହେବାକୁ କାହିଁକି ଚରୁଛ ?” ଅତିଥି ଜେଗ କଲେ ।

“କହିଲି ପରା, ମୋତେ ଏତେ କଥା ପଚାରିବା ବୋଲି ? ବେଶ୍, ଯଦି ଜାଣିବାକୁ ଏତେ ଲଜା, କହୁଛି ଶୁଣ । ମୁଁ ମୋଟା କମାଇବା ପାଇଁ ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି କଲେ ଲେକେ

ହସୁଛନ୍ତି । ମୋଟା ଦେବା ଭଲ ନୁହେଁ । ହସି ପକାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ସମସ୍ୟାର ଖାଦ୍ୟପେୟ କମ୍ କରିବା ଛଡ଼ା ମୋର ଅନ୍ୟ ସମାଧାନ ମିଳିନାହିଁ ।” ଅତିଥି କହିଲେ । କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ । ବୁଝିଲୁ ? ଏଥର “ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ତେମିତି ମିଳିନା ଖାଇ ପକାଅ । ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରନାହିଁ ।” ଆସ ?” ରାମଲଲ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ । ରାମଲଲ କହିଲେ ।

“ଓଃ ଲୋକେ ତମ ମୋଟା ଦେଖି ହସୁଛନ୍ତି ବୋଲି ତମେ ମୋଟା କମାଇବାକୁ ଚାହୁଁ ! ଆଜ୍ଞା, ମୋ ଉଚ୍ଚତା ଦେଖି ଲୋକେ ହସୁଥିବେ କି ନାହିଁ କହିଲୁ ?” ଅତିଥି ପଚାରିଲେ ।

ରାମଲଲ ଟିକିଏ ଦୃଢ଼ା କରି କହିଲା, “ହଁ, ହସୁଥିବେ ।”

“ଆଜ୍ଞା, ସତ କଥା ବୁଝ । ତମେ ନିଜେ ମୋତେ ବଜାର ଭିତରେ ଦେଖିଥିଲେ ହସି ପକାନ୍ତି ନା ନାହିଁ ?” ଅତିଥି ପଚାରିଲେ ।

“ହଁ । ହୁଏତ ହସି ପକାନ୍ତି ।” ରାମଲଲ କହିଲା ।

“ଦେଖ । ମୁଁ ବି ସତକଥା କହିବି । ତମକୁ ବଜାର ଭିତରେ ଦେଖିଲେ ମୁଁ ବି

“ଦେଖ । ଯେତେବେଳେ ଲୋକେ ତମକୁ ଦେଖି ହସିବେ, ସେତେବେଳେ ତମେ କଲ୍ଲମା କରିବି କି ତମେ ତମେ ନୁହଁ, ମୁଁ । ତେଣୁ ତମେ ବି ହସି ପାରିବ । ମୋତେ ଦେଖି ଯେତେବେଳେ ଲୋକେ ହସିବେ, ଏଣିକି ମୁଁ ସବୁବିଧି କି ମୁଁ ନୁହେଁ, ତମେ । ତେଣୁ ମୁଁ ବି ହସି ପାରିବି !” ଅତିଥି ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।

“ଇଏତ ବଡ଼ ମଜାର ସମାଧାନ !” ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟା ଦେଲା ରାମଲଲ ।

ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ବହେ ହସିଲେ । ରାମଲଲର ଅନୁରୋଧ ରଖି କରି ଚେଡ଼ା ଅତିଥି ଜଣକ ପରଦିନଟି ତା’ ଘରେ ରହିଗଲେ । କାରଣ ସେଦିନ ଦୁହେଁ ଏକତ୍ର ଖିଆପିଆ କରି ପାରିଲେ !

[୯]

[ପଦ୍ମପାଦ ପିଙ୍ଗଳର ସହାୟତାରେ ମହାତାନ୍ତ୍ରିକ ମହାମାୟଙ୍କ ସମାଧି ହବା ମନ୍ଦର ଭିତରୁ ପାଦୁଶବ୍ଦ ସମ୍ମାନ ଜନକମାନ ହସ୍ତଗତ କରିନେବା ଉତ୍ସରୁ ସେଠାରେ ବହୁଦିନରୁ ରୁପ୍ତରୂପ, ରହୁଥିବା ପିଙ୍ଗଳମାନେ ଉତ୍ସୁ ଖଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ପିଙ୍ଗଳ ପାଇ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁକୁ ମୁକ୍ତ କରି ଆଣି ସେମାନଙ୍କ ନେତା ବନାଇବାକୁ ଚାହୁଁଲେ । ତା'ପରେ—]

ଭଲ୍ଲୁକକେତୁକୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ପିଙ୍ଗଳ ଦଳର ନେତା ରୂପେ ଅଭିଷିକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଗଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଆତଙ୍କରେ ଶିହରି ଉଠି କହିଲା, “ମାଲିକ ! ମୋର ଏ ପଦ ଜମା ଲେଉଟା ନାହିଁ । ଦୟାକରି ମୋତେ ଆପଣମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ରଖନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ସେବା କରୁଥିବି ।”

“ଆରେ, ଇଏ କ’ଣ କହୁଛ ଭଲ୍ଲୁକ-କେତୁ ? ତୁମ ବିନା ଏମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଳିବ କିଏ ? ଏମାନଙ୍କର ତଥା ମଣିଷ ସମାଜର ହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତମେ ଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହି ଏମାନଙ୍କୁ ଜବଦରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।” ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

“ନା ଆଜ୍ଞା, ଏଭଳି କାମ ସକାଶେ ମୋର ମୋଟେ ଉତ୍ସାହ ନାହିଁ । ମୁଁ କରବି କ’ଣ ?”

“ଜହମାମୁଁ”

ବାରମ୍ବାର ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇ ଭଲୁକକେତୁ ଏଇ ଏକା କଥା କହିଲ ।

ସେତେବେଳକୁ ପିଣ୍ଡାଟମାନେ ଭଲୁକ-କେତୁକୁ ବେଢ଼ିଯାଇ ଛକାର କରି କହୁଥାନ୍ତି, “ଜୟ ଭଲୁକକେତୁର ଜୟ ! ହୁମ୍ ହୁମ୍ !”

ପିଙ୍ଗଳ କହିଲା; “ପଦ୍ମପାଦ ! ମୋର ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଛି । ସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ ।”

“ସତେ ? କ’ଣ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ?” ପଦ୍ମପାଦ ଉତ୍ତୁକ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।

“ଭଲୁକକେତୁ ଏମାନଙ୍କ ନେତା ନ ହୋଇ ଆମ ସେବକ ହୋଇ ରହିବାକୁ ମନ ବଳାଇଛି । ସୁଖି ଏ ଦିଗରେ ଦକ୍ଷ ନେତାର

କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ ନି ସବୁକିଛି ସୁସମ୍ଭାଳି ଉତ୍ତୁକ ହୋଇ ଜନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ କିଛି ସୁସ୍ଥ କରିବାର ଆଜ୍ଞା ଦେବୁ । ମୋର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଲା, ମହାମାୟାଙ୍କ କରୁଣା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏମାନଙ୍କୁ ସମୂଳେ ବିନାଶ କରାଯାଉ । ତା’ହେଲେ କଥା ହୁଏନ !”

ପିଙ୍ଗଳ ଟକିଏ ଉଇ କଣ୍ଠରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ।

ତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣି ପକାଇଥିବା ପିଣ୍ଡାଟମାନେ ଛକାର କରି କହିଲେ, “ମ, ନା । ଆମମାନଙ୍କୁ ବିନାଶ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯଦି ଭଲୁକକେତୁ ଆମ ମେଢ଼ା ହେବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବେ ଆମେ ଆମ ନିଜ ନିଜ ଉତ୍ତରୁ ଆଉ ଜଣେ ନେତା ବାଛିବୁ ।”

“ବେଶ ଭଲ କଥା । ସେଇଆ କର । ଗୋଟାଏ କଥା । ଯଦି ତମେମାନେ ଏ ଭଲୁକ ପ୍ରଦେଶ ଭିତରେ ପଶି ଉତ୍ତର କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ, ତେବେ ଭଲ କଥା ହେବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ନେତା ବାଛ । ଆମେ ତା’ ଉପରେ ସମତା ହୁଅ । ରୁଲିଯିବୁ ।” ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ଚନ୍ଦ୍ରା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆପଣମାନେ ଯେପରି ଆପଣମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଯତ୍ନର ଯୋଗ୍ୟତା ଅଛି ତାକୁ ନେତା ବାଛିବୁ, ଆମେ ସେହିପରି ଆମ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ସବୁଠାରୁ ଯୋଗ୍ୟ ତାକୁ ବାଛି ବାହାରି

କହନ୍ତି । କେହି ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଉପରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଉପଦ୍ରବ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବ ନାହିଁ ।” ଏହା କହି ପିଣ୍ଡାତମାନେ ନେତା ନିବାସନରେ ମନ ଦେଲେ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚାନ୍ଦ ଅତି ଲୋମହର୍ଷକ ଘଟଣାମାନ ଘଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପର ଉପରେ ଲାଞ୍ଜ ଦେଲେ । ଘିନି ସମୁଦାୟ ବଳବାନ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ହୋଇଥିବ, ସେ ପିନା ପିଣ୍ଡାତ ସମାଜର ନେତା ହୋଇ ପାରିବ ! ବଳ ଓ ନିୟୁତରା ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ବ୍ୟଗ୍ର ହେବାର ଦେଖାଗଲା । ହାତୀ ଚିତ୍ତର ଓ ମନ୍ତ୍ରମୁକ୍ତର ଆକାଞ୍ଚର ଘେନି କର୍ମବାକୁ ଲାଗିଲା । ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ କିଏ କେତେ ପ୍ରକାର ଯଦୁବଦ୍ୟା ଜଣେ, ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଲାଗିଗଲା । ଜଣେ ବାଘ ରୂପ ଧରି ଆଉ ଜଣକୁ ଆହମଣ କରିବା ବେଳକୁ କେହି ଜଣେ ବୃକ୍ଷାୟ ପିଣ୍ଡାତ ହାତୀ ହୋଇ ବାଘକୁ ଦଳ ଦେଲା । କେହି ଜଣେ ଚତୁର୍ଥ ପିଣ୍ଡାତ ସେଉଁ ଦିଠ ବଳଯାଲ ହାତୀ ଉପରକୁ କୁହପଡ଼ି ତାକୁ ରକ୍ତାନ୍ତ କଲା ।

ସେ ଅଞ୍ଚଳର ମାଟି ରକ୍ତମୟ ହୋଇଗଲା । ଅନ୍ୟତମ ସମୟ ଧରି ଏହିପରି ବିଭୀଷ ଲାଗିଲା ବୁଲିବା ଧଳରେ ଅଧିକାଂଶ ପିଣ୍ଡାତ ଶତମ ହୋଇଗଲେ । ଯେଉଁ କେତେଜଣ ବଞ୍ଚି ରହିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ପିଏ ସବୁଦାହ

ବଳବାନ ଓ କୌଳୋ ବେଳା ଜଣା ପଲେ, ତାକୁ ମହାପିଣ୍ଡାତ ଉପାଧି ଦିଆଲେ ଓ ନେତୃତ୍ୱରେ ବରଣ କରାଗଲା । ସେ ହେଲା ପିଣ୍ଡାତ ରାଜା ।

କୌଣସି ମତେ ସେ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଯିବାରୁ ପଦ୍ମପଦ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ । ସେ ପିଣ୍ଡାତ ରାଜା ପ୍ରତି ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇ ପିଣ୍ଡାତମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି କହିଲେ, “ଏଥର ତମେମାନେ ସ୍ତେଜରେ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଭଲ୍ଲୁକୁ ପ୍ରଦେଶ ଭିତରେ ବୁଲୁବୁଲି କରି ପାର । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତମେମାନେ ମଣିଷମାନଙ୍କର ହାନି ନ କରିବ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ତମ ସ୍ୱାଧୀନତା ଉପରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ

କରିବୁଁ ନାହିଁ । ବରଂ ତମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁଁ ।”

ଏହାପରେ ସେ ପିଣ୍ଡାତ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “କେବେ କୌଣସି ବିପଦ ଆପଦ ଆସିଲେ ଆମକୁ ସ୍ମରଣ କରିବ । ଆମେ ଆସି ତମକୁ ତମ ଶତ୍ରୁ କବଳରୁ ରକ୍ଷା କରିବୁଁ ।”

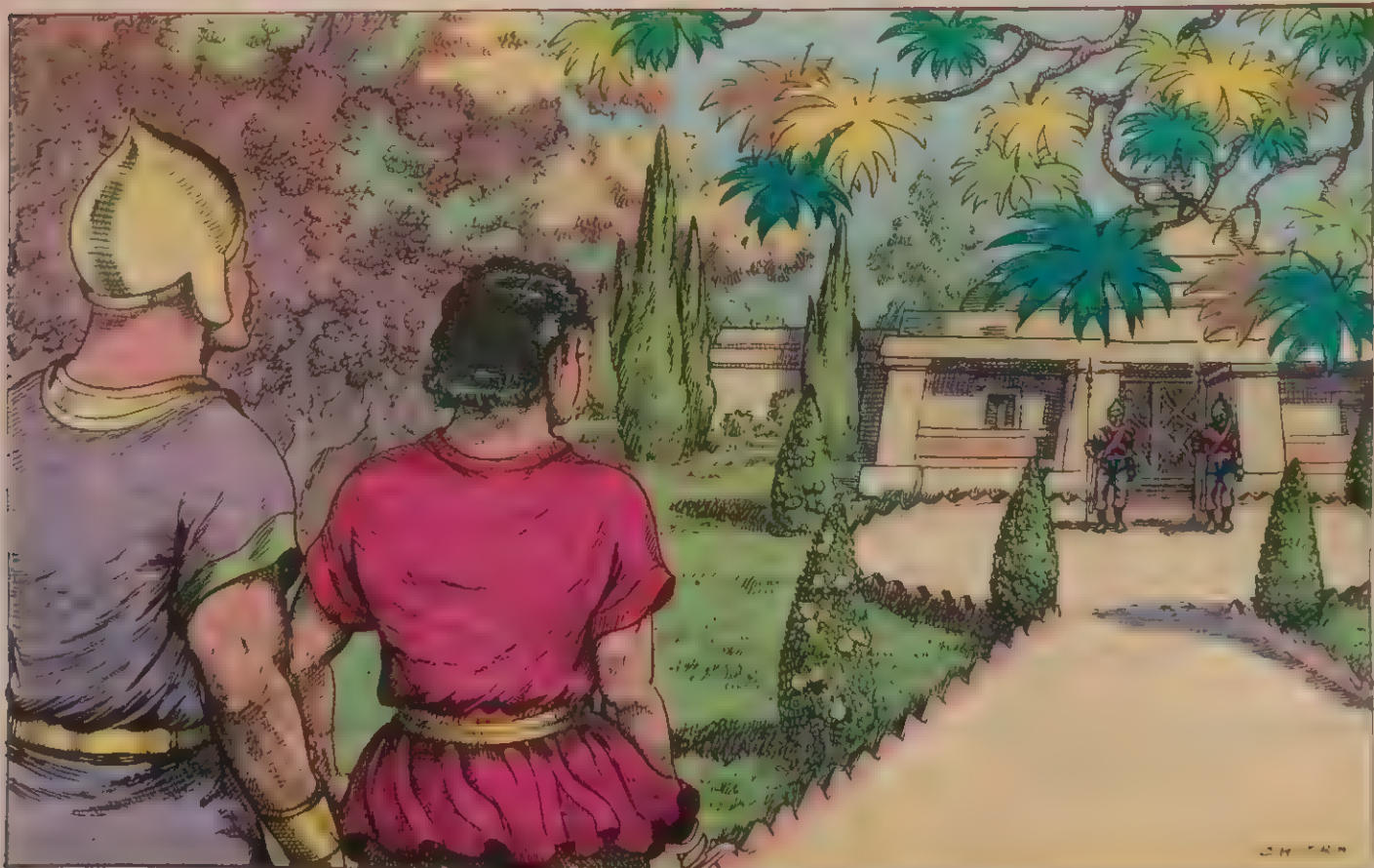
ପିଣ୍ଡାତମାନେ ହର୍ଷଧ୍ବନି କରି ନିଜ ନୂଆ ନେତାଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦରେ ଟେକି ନେଇ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଚିତରକୁ ଗୁଲିଗଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ କିଛି ସମୟ ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ରହି ତା’ପରେ କହିଲେ, “ପିଙ୍ଗଳ, ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଢ଼ତା, ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଓ ସାହସ ଦ୍ୱାରା ମଣିଷ ଅନେକ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ କରିପାରେ । ଅବଶ୍ୟ ଏସବୁ ଗୁଣ ସାଙ୍ଗକୁ

ବୁଦ୍ଧି, ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ନହେଲେ କେତେବେଳେ କ’ଣ ବିଶିଷ୍ଟିତ ପୁଣି । ତୁମଠାରୁ ଯୋଗର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଲି, ତାହା ଜୀବନରେ ଭୁଲିବାର ନୁହେଁ । ମୋର ଇଚ୍ଛା, ଘରକୁ ଫେରିଯିବା ପୂର୍ବରୁ କିଛିଦିନ ମୋ ସାଥରେ ରୁହ ।”

ପିଙ୍ଗଳ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ନିଜର ମୌନ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ ଟିକିଏ ମାଟି ଉଠାଇ ନେଇ କୌଣସି ମନ୍ଦ ପଡ଼ି ତାହା ଉପରେ ପୁଙ୍କି ଦେଇ ତାକୁ ପୁଣି ତଳେ ପକାଇ ଦେବା ମାତ୍ରେ ମାଟି ତଳୁ ପିଣ୍ଡାତ ଗଧ ବାହାର ପଡ଼ି ଗୋଟାଏ ବକଟ ରଡ଼ି ଛୁଡ଼ି ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ।

“ହଜୁର, ଆପଣଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ ମୁଁ ଆଜି ଆଜି ଆପଣ ଏ ଗଧରେ କାହିଁକି ସବର ହେବେ ?” ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ କହିଲା । ସେଉଁ ପଦ୍ମପାଦ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଉପରେ ବସିଲେ ଓ ପିଙ୍ଗଳ ଗଧ ଉପରେ ବସିଲା । ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଓ ପିଙ୍ଗଳ ଗଧ ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ଆକାଶ ବନ୍ଧକୁ ଉଠିଯାଇ ଡାକ୍ ଗଡ଼ରେ ଉଡ଼ି ଚାଲିଲେ । ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଅଗ୍ରଭାଗରେ ରହି ଉଡ଼ୁଥାଏ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ହମେ ତଳକୁ ତଳକୁ ଆସିଲା । ତାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ପିଙ୍ଗଳ ଗଧ ମଧ୍ୟ ତଳମୁହାଁ ହେଲା । ତଳେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ନଗର ଦେଖାଗଲା ।

ନଗର ପାରିହେବା ପରେ ଗୋଟିଏ ପବ୍ବ ଏବଂ ପବ୍ବର ପାଦଦେଶରେ ସୁନ୍ଦର କୋଠାଟିଏ ଦେଖାଗଲା ।

“ପିଙ୍ଗଳ ! ଏଇ ଯେଉଁ ଘର ଦେଖୁଛ, ତାହା ମୋର ପିତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ । ମୋର ଦୁଇ ଭାଇ କପରି ସେ ଯାଦୁ ସହେବରରେ ବନ୍ଦ ପଡ଼ିଲେ, ସେକଥା ତମେ ଜାଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଶ୍ୟ ହୁଏ ସାହାଯ୍ୟରେ ମୁଁ ତାଙ୍କିତ ମହାମାୟଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ଚକ୍ରମାନ ହସ୍ତତେ କରି ପାରିଛି । ମୋ ପିତାଙ୍କର ଏ ମହଲ ସାଙ୍ଗକୁ ସେ ରଖିଯାଇଥିବା ତଳୁତଳ ମଧ୍ୟ ମୋର ଅଧିକାରରେ । ଏସବୁ କୃତଜ୍ଞ ଯୋଗୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ମୋର କୃତଜ୍ଞତାର ଶେଷ ନାହିଁ । ଆଜି ମୋ ପାଇଁ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର ଦିନ । ମୋ

ପିଙ୍ଗଳ ଆମ୍ଭକୁ ଯେ ଶାନ୍ତି ମିଳିବ, ଏଥିରେ ମୋର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।”

ତାଙ୍କୁ କେତେ ଯାଇ ମହଲର ପାଟଳ ସାମ୍ନାରେ ଅବତରଣ କଲ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପିଙ୍ଗଳ ଗଧ ମଧ୍ୟ ଅବତରଣ କଲ । ପାଟଳ ଆଗରେ ଦୁଇଜଣ ଭ୍ରାତୃଶକାୟ ଦରୁଆନ୍ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । ପଦ୍ମପାଦକୁ ଦେଖି ସେମାନେ ଶୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଧ୍ବନି ଦେଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ ମହଲ ଆଡ଼େ ଅନୁସର ଦେଲେ । ପିଙ୍ଗଳ ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କଲ । ପିଙ୍ଗଳ ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ଦେଖି ପାରିଲ । ସେ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ଓ ତାଙ୍କୁ ପାରିବେ ନେବା ଭଳି ଗଳ ଦେଖାଇ ଆଗକୁ ଆସୁଥିଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ ଦୁଇଜଣ ସହ ପିଙ୍ଗଳର ପରିଚୟ କରୁଥିବା କହିଲେ, “ଏ ଦୟାଳୁ ମହଲର ମୋ ପାଟଳକୁ କହୁ । ପାଟଳ ଦୁଇଜଣ ମହଲର କରନ୍ତେ ଦୁଇ ପଶୁଣଲେ, “ଇଏ କିଏ ? ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କହିବେ ପିଙ୍ଗଳ ମହଲର ଦୁଇଜଣ ?”

“ଗୁରୁଦେବ ! ଆପଣଙ୍କ ଅନୁମାନ ଠିକ୍ ।” ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

“ତାହାହୋଇ ମହାମହାରାଜାଙ୍କୁ କହୁ ଦୁଇ ମହଲକୁ ଯାଇ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କହିବେ ମହଲର କରପାରିବ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ !” ଆମ୍ଭଙ୍କରେ କେହି କେହି ହୋଇ ଦୁଇ କହିଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ କିଛି ନକହି ଦୁଇଙ୍କୁ ଅନୁମତି, ରତ୍ନଶିଖର ଶତ୍ରୁଣ ଏବଂ ଗୋଲକଟି ଦେଖାଇଲେ । ଦୁଇ କିଛି ସମୟ ସେଥିରେ ଦେଖି କହିଲେ, “ପଦ୍ମପାଦ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ତମଠୁଁ ବଳି ତାଳିକ ଏ ପୃଥିବୀରେ କେହି ନାହିଁ । ତୁମ ପିତା ବହୁ କଷ୍ଟ କରି ମଧ୍ୟ ଏ ଦୁର୍ଲଭ ଚକ୍ରମାନ ହସ୍ତଗତ କରିପାରି ନଥିଲେ । ତୁମେ ଏସବୁ ହାସଲ କରି ଅସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବ କରିଛ କହିଲେ ଭୁଲ ହେବ ନାହିଁ । ତମ ପିତାଙ୍କ ଆତ୍ମା ଶାନ୍ତି ପାଇବ ।”

“ଗୁରୁଦେବ, ମୋ ପିତା ଯେଉଁ ମହଲରେ ରଖିଯାଇଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ମୋର ତ ?” ପଦ୍ମପାଦ ପଚାରିଲେ ।

ଦୁଇ ହସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଆରେ ଧୂମ, ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ଆସୁଛି

ଜାଣିଲେ, ତା' ଗିରି ଥାଇ ଏହି ପରି ହେଉଛି
ଉପଯୋଗୀତା ତମ ପାଇଁ କ'ଣ ? ତମ ପିତା
ଓ ମହାମାୟଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରକଳ ଶତ୍ରୁତା
ଥିଲା । ତମ ପିତା ନିଜ ଜୀବନରେ ଯାହା
କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କ
ଭିତରୁ କେହିହେଲେ ତାହା କରିପାରୁ,
ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ସେଭଳି ସର୍ତ୍ତ
ରଖିଥିଲେ । ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିତ୍ତଶନ୍ତ
ଉପରେ ବିଜୟ ହାସଲ କଲ ।”

ବର୍ତ୍ତମାନ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ପାଖରେ ମନୁକଥା
ପରସ୍ପର ହୋଇଗଲା । ସେ କୁହୁଥିଲେ ଯେ
ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବା ନାମରେ ତାଙ୍କ
ପିତା ସେ ତତ୍ତ୍ୱହୀନ ପାଇବାକୁ ହେଲେ କ'ଣ
କରିବ କୁ ହେବ ସେ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଯାଇଥିଲେ ।

ବୁଦ୍ଧ ପିଙ୍ଗଳଙ୍କ କାନ୍ଦ ଥାପୁଡ଼ାଇ ଦେଇ
କହିଲେ, “କାହିଁ କେତେ ଦୂରରେ ତମର
ଘର । ମାଛଧରି ଜୀବିକା ନିବାହ କରୁଥିଲ ।
କିନ୍ତୁ ଦେଶ ଗଣ୍ୟର ଖେଳ । ପଦ୍ମପାଦ ସହ
ତମର ଯୋଗାଯୋଗ ହୋଇଗଲା । ତମେ
ଅନ୍ୟାୟ କାମ କରିପାରିଲ । ତମେ ବାସ୍ତବିକ
ଅଭିନନ୍ଦନ ଯୋଗ୍ୟ ।”

ପିଙ୍ଗଳ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣରେ ଏକ ସପ୍ତାହ
ବିତାଇ ନିଜ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ ।
ପଦ୍ମପାଦ ତାଙ୍କୁ ଅନେକ ଧନରତ୍ନ ଉପହାର
ଦେଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମହାମାୟଙ୍କ
ସମାଧିରୁ ପ୍ରାନ୍ତ ବସୁମାନ ଦେଖାଇ କହିଲେ,

“ପିଙ୍ଗଳ, ତମେ ଏଥିରୁ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ
ବସୁ ନେଇଯାଇ ପାର । ମୁଁ ମୋତେ ଆପଣି
କରିବି ନାହିଁ ।” ପିଙ୍ଗଳ କହିଲା, “ନା,
ପଦ୍ମପାଦ, ଏସବୁ ବସୁ ମୋ ପାଖରେ ଶୋଭା
ପାଇବ ନାହିଁ । ଯିଏ ତତ୍ତ୍ୱବିଦ୍ୟାରେ ଅସା-
ଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଲଭ କରିଥିବ, ସେ କେବଳ
ଏସବୁର ଯଥାର୍ଥ ଉପଯୋଗ କରେପାରିବ ।
ତେବେ ତମେ ଯଦି ଦେଇ ପାରିବ, ମୁଁ ଆଉ
ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ନେବାକୁ ଚାହେଁ ।”

“କି ଜିନିଷ ? ନିଃସଙ୍କୋଚରେ କୁହ ।”
ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

“ତୁମ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଯାଦୁ ଥିଲା
ଅଛି । ସେଥିରୁ ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ

ଲେଡ଼ା ତାହା ମିଳି ପାରିବ । ମୋ ମା
ଆସି ବୁଢ଼ୀ ହେଲଣି । ଯଦି ସେ ଅଳଟି ମୁଁ
ପାଇଯା'ନ୍ତି, ତେବେ ମିଏ ରୋଷେଇ ଦାନୁରୁ
ଚାହି ପାଆନ୍ତା ।” ପିଙ୍ଗଳ କହିଲା ।

ପଦ୍ମପାଦ ଆନନ୍ଦରେ ଯାହୁ ଅଳଟି ତାକୁ
ଦେଇଦେଲେ । ତା'ପରେ ବୁଦ୍ଧ ଗୁରୁ ଓ
ପଦ୍ମପାଦଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ପିଙ୍ଗଳ
ଭଞ୍ଜକୁଳକେତୁର କାନ୍ଦରେ ବସି ଅବନ୍ତୀ
ନଗର ଅନ୍ତର୍ଗତେ ଚାଲିଲା ।

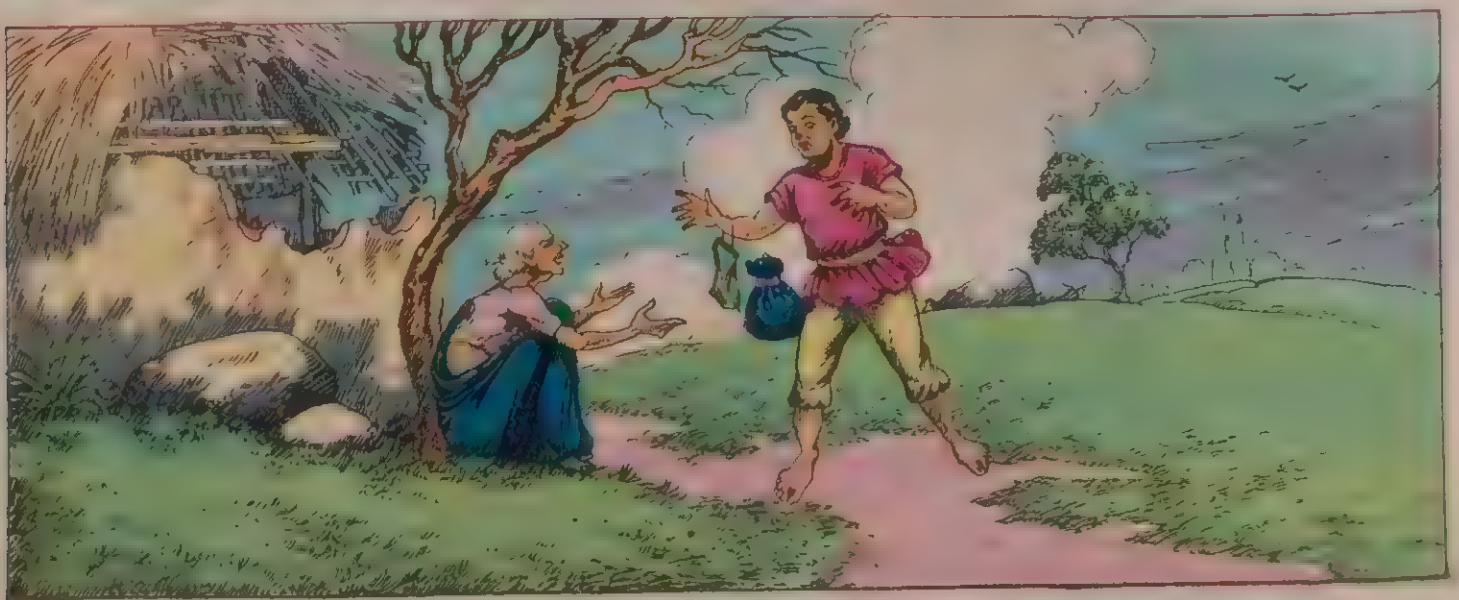
ମେଘମାଳ ଭିତର ଦେଇ ଉଡ଼ିଯାଇ ଦୁଇ
ପହର ବେଳକୁ ଭଞ୍ଜକୁଳକେତୁ ଅବନ୍ତୀରେ
ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଦୁରରୁ ନିଜ କୁଡ଼ିଆ ଘର
ଆଖିରେ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ପିଙ୍ଗଳ ଭଞ୍ଜକୁଳକେତୁକୁ
କହିଲା, “ବାବୁ, ତମେ ଏଇଠି ମୋତେ
ଓହ୍ଲାଇ ଦିଅ ।”

ପିଙ୍ଗଳର କୁଡ଼ିଆ ସହର ବାହାରେ ଗୋଟାଏ
ପଡ଼ିଆ ପାଖରେ । ପଡ଼ିଆର ଗୋଟାଏ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ଭଞ୍ଜକୁଳକେତୁ ଅବତରଣ କଲା ।

“ମାଳକ ! ଏଥର ମୁଁ ଯଉଛି । ଆପଣଙ୍କ
ସହ ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ମୁଁ କିପରି ରହିବି ?
ଆମଣଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ଦେଖାଇ ଦେବି,
ଗୋଟାଏ ମନ୍ଦ ପଡ଼ିବେ । ମୁଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଆସିଯିବି ।” ଏହା କହି ଭଞ୍ଜକୁଳକେତୁ ପିଙ୍ଗଳକୁ
ଛେଟିଆ ମନ୍ଦଟିଏ ଟିଣାଇ ସେଠାରୁ ଚାଲିଲେ ।

ପିଙ୍ଗଳ ନିଜ କୁଡ଼ିଆର ସେତକ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ
ହେଲା, ସେତକ ମାତାରେ ବିସ୍ମିତ ଓ ଦୁଃଖିତ
ହେଲା । କୁଡ଼ିଆ ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଥାଏ । ଛତେ
ଉଡ଼ିଯାଇଥାଏ । କଙ୍କାଳସାର ହୋଇ ବୁଢ଼ୀଟିଏ
କୁଡ଼ିଆ ଆଖିରେ ବସିଥାଏ ।

ପିଙ୍ଗଳ ବୁଢ଼ୀକୁ ଚିତ୍କିରିଲା । ସେ ତା'
ମାଆ । କିନ୍ତୁ ବୁଢ଼ୀ ପିଙ୍ଗଳକୁ ହଠାତ୍ ଚିତ୍କି
ପାରିଲା ନାହିଁ । “ବାବୁ, ଏ ବୁଢ଼ୀକୁ ମୁଁ
ଖାଇବାକୁ ଦିଅ !” ସେ କହିଲା । ପିଙ୍ଗଳ
କାନ୍ଦ ପକାଇ କହିଲା, “ମା, ମା ! ଇଏ
କ'ଣ ? ତମର ଏଭଳି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହେଲା
କିପରି ?” (ହମଗଃ)

ମହାଶୟ ସୁନା

ନିଶା ଶରକୁଥାଏ । ଭୁଞ୍ଜୁ ଭୁଞ୍ଜୁ ବର୍ଷା
ହେଉଥାଏ । ଘଡ଼ଘଡ଼ ସାଥକୁ ଶୁଭୁଥାଏ
ଶ୍ରୀନିଶାପଦଙ୍କ ରଥ । ସେସବୁ ମଝିରେ ପୁଣି
ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ଅଶରମାନଙ୍କ ଅଞ୍ଜନାସ୍ୟ ।
ଘନ ଘନ ବଜୁଲ ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଉଥାଏ
ଭୟାବହ ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା ବିହମାଳ ତଳେ ମଧ୍ୟ ବଳେତ
ବୋଧ ନକରି ପୁନଃବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷଟି
ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାଗ୍ରଭାଗ
କରି ଶବ୍ଦକୁ ଉତ୍ତାର ଆଣିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ
କାନ୍ଦରେ ପକାଇ ଶୁନ୍‌ଶାନ୍ ଶୁଣାନ ପଥ
ଅବହମ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ
ଶବ୍ଦଟି ବେତାଳ କହିଲା, “ରାଜା ! ତମେ
ସେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ ଚତୁର, ଏଥିରେ ମୋର
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଦୃଢ଼ତା ତୁମକୁ ସିଏ ଏଭଳି
ଦୁଃସାହସିକ କାମରେ ଲଗାଇଛି, ସିଏ ମଧ୍ୟ

ବେତାଳ କଥା

ବୃଦ୍ଧମାନ ଓ ଚତୁର । କିନ୍ତୁ ଜାଣିଥାଅ, ଅନେକ ସମୟରେ ଚତୁରମାନେ ଯେଉଁଠି ପରାଜିତ ହୁଅନ୍ତି, ସରଳ ଲୋକେ ସେଠି ବିଜୟ ଲାଭ କରନ୍ତି । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଉଛି, ଶୁଣ । ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରମସାର ଲାଭକ ମନେ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଗପିଲା: ମଦ୍ୟୁର ନାମକ ନଗରରେ ଜୟଦେବ ନାମକ ଯୁବକ ଥିଲା । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ସରଳ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣିଥିଲେ । ତେବେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ତାକୁ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ ।

ସେହି ନଗରରେ ଶ୍ରୀଭଦ୍ର ନାମକ କୋଟିପତି ବସିବ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ ହେଲା କଲାଶୀ ନାମକ କନ୍ୟା । ଦିନେ

ଜୟଦେବ କଲାଶୀକୁ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲା । ସେ ଭାବଲା, ସେ କଲାଶୀକୁ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ପାର୍ଥୀ ନହେବ କି ? କିନ୍ତୁ ସ୍ୱଳ୍ପକାଳ ଯେ କଲାଶୀ ଜଣେ କିଛି ନିକଟର କନ୍ୟା ଏବଂ ସେ ଜଣେ ଗର୍ବିତ ଯୁବକ ।

ଜୟଦେବର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଥାଏ । ତା’ର ନାମ ସୁକୁମାର । ସେ ବଡ଼ ଧୂର୍ତ୍ତ । ଜୟଦେବ ଉପରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ନେହ ଥାଏ ବୋଲି ସେ ଜୟଦେବକୁ ଇର୍ଷା ବି କରୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସରଳମତି ଜୟଦେବ ତାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥାଏ । କଲାଶୀକୁ ବିବାହ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଯାଇ ସୁକୁମାର ପାଖରେ ନିଜର ଅଭିଳାଷ ବ୍ୟକ୍ତ କରନ୍ତେ, ସୁକୁମାର ମନେ ମନେ ହସିଲା । କିନ୍ତୁ ଜୟଦେବକୁ ଅପଦସ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ କହିଲା, “ଏଇ କଥା ? ତୋଭଳି ଯୋଗ୍ୟ ବରପାତ୍ର ପାଇଲେ କିଏ ନିଜକୁ ଶାଶ୍ୱତବାନ ମନେ ନ କରିବ ? ତୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ତୋ ମନକଥା କହୁନୁ ?”

ସୁକୁମାରର ଧାରଣା ଥିଲା, ସେପରି କଲେ ଜୟଦେବ ଧକ୍କା ଖାଇ ଯେଉଁ ଆସିବ । ମଜା ହେବ ।

ଜୟଦେବ ସୁକୁମାରର ପରାମର୍ଶକୁ ସବୁ ପରାମର୍ଶ ମନେ କରି ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଯାଇ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କୁ ଭେଟି ଅଭିବାଦନ କରି କହିଲା, “ମହାଶୟ ! ମୋର ଅନୁରୋଧ, କଲାଶୀ ସହ ଆପଣ ମୋର ବିବାହ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ଆଇଦ୍ କୌତୁହଳୀ ହୋଇ ଜୟଦେବକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ସେ ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଜ୍ଞ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି । ସେ ବୁଝିପାରଲେ ଯେ ଜୟଦେବ ସଲେ ପିଲା । ତା' ପ୍ରତି କଠୋର ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ମନ ହେଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ କୌଳରେ ତାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ । ସେ କହିଲେ, “ବାପା ! ମୋର ସେଥିରେ ଆପଣ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ମାସକ ଭିତରେ ଯଦି ମହଣେ ସୁନା ଆଣି ମୋତେ ଦେଖାଇ ପାରିବ, ତେବେ କଲାଣୀକୁ ବିବାହ ହୋଇ ପାରିବ ।”

ଜୟଦେବ ଖୁସି ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ପକାଇ ବାହାରିଗଲା । ତା'ପରେ ସେ ଯାଇ ପୁଣି ସୁକୁମାର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ କହିଲା, “ଭାଇ, ବାହାଘର ପାଇଁ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କର ତିଳେ ବି ଆପଣ ନାହିଁ । ଖାଲି ମହଣେ ସୁନା ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଦେଖାଇବା କଥା । କେଉଁଠୁ ମିଳିବ ?”

ସୁକୁମାର ହସ ଚାହିଁ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେବେ ପରେ ପରେ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଅଭିନୟ କରି କହିଲା, “ସତେ ତ ! ମହଣେ ସୁନା କିଏ ଦେଇ ପାରିବ ? ହଁ, ନଈ ସେପାରିରେ ଯେଉଁ ଯୋଗୀ ଆସି ଡେଇ ପକାଇଛନ୍ତି, ସେ ପିତଳ, ତମ୍ବା ଇତ୍ୟାଦି ଧାତୁକୁ ସୁନାରେ ପରିଣତ କରିପାରନ୍ତି । ଯା; ତାଙ୍କୁ କହ ।”

ସୁକୁମାର ଯାହାଙ୍କ କଥା କହିଲା, ସେ ଯୋଗୀ ନୁହେଁ ଭଣ୍ଡ । ସହରର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଠକିଥିବା କଥା ସୁକୁମାର ଜାଣିଥିଲା । ସେ ଜୟଦେବର ସବୁସବୁ ବି ଲକ୍ଷ୍ମଣ କରିବ, ସୁକୁମାର ଏଇଆ ଭାବିଥିଲା ।

ଜୟଦେବ ଯାଇ ଭଣ୍ଡ ଯୋଗୀ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସବୁ କହିଲା ଓ ଲୁହା ପିତଳରୁ ମହଣେ ସୁନା ତିଆରି କରିଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲା ।

ସେତେବେଳେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୌରବମୟ ନାମକ ଗୋଟାଏ ଭ୍ରଷଣ ଡାକୁ ମାତଥାଏ । ପୂର୍ବଦିନ ରାତିରେ ସେ ଡାକୁ ଭଣ୍ଡଯୋଗୀର ଡେରା ଲାଠି କରିଥାଏ । ଭଣ୍ଡଯୋଗୀ ନିଜେ ତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଠକି ଟଙ୍କାପଇସା ଆଣି ଜମା

କରିଥାଏ; ତେଣୁ ସେ ତା'ର ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ହୋଇଯାଇଥିବା ବିଷୟରେ କାହାକୁ କିଛି
କହିପାରୁ ନଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଜୟଦେବକୁ
କହିଲା, “ତମେ ଯଦି ତାକୁ ଗୌରବମୁଖକୁ
ଧରିନେଇ ଆସି ପାରିବ, ତେବେ ତମକୁ ମହଣେ
ସୁନା ଦେବ ।” ତାକୁ ଯେଉଁ ଜଙ୍ଗଲଭିତ୍ତି
ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥାଏ, ଜୟଦେବ
ସେହି ଅଭିମୁଖେ ଚାଲିଲା । ଏକୁଟିଆ କେହି
କେବେ ସେ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର
ସାହସ ପାଇନଥିଲେ । ନିରସ୍ତ୍ର ଜୟଦେବ
ସେଆଡ଼େ ଏକମୁହାଁ ହୋଇ ଚାଲିଥିବାର ଦେଖି
ତାକୁର ଜଣେ ଅନୁଚର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତାକୁ
ପଚାରିଲା, “କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ?”

“ମୁଁ ତାକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ଗୌରବକୁ
ଭେଟିବାକୁ ଯାଉଛି ।” ଭିତର ଦେଖି
ଜୟଦେବ । ତାକୁର ଅନୁଚର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇ ତାକୁ ନେଇଯାଇ ତାକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର
ଆଗରେ ହାଜର କରାଇଲା ।

“ସର୍ଦ୍ଦାର ! ତମେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଥରେ
ସେ ଯୋଗୀ ପାଖକୁ ଚାଲ । ତମେ ଯେତେ
କଲେ ମୁଁ ମହଣେ ସୁନା ପାଇବି । ଯିଲେ
ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କ କନ୍ୟାକୁ ବିବାହ ହେବ ।” ଜୟଦେବ
ଏହା କହି ସବୁ ଘଟଣା ଗପିଲା ।

ତାକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ଜୟଦେବର ସରଳ
ବିଶ୍ୱାସ ଦେଖି ଅବାକ୍ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ମଉଜ ଅନୁଭବ କଲା । ସେ କହିଲା,
“ଟୋକା ! ମୋତେ ସେ ଭଣ୍ଡ ଯୋଗୀ
ପାଖକୁ ନେଇଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଯେମିତି
ଦିଗରେ ସେଇ ଯେଉଁ ପାହାଡ଼, ତା'ର ଗୁମାସ୍ତା
ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ପିଣ୍ଡାଟ ଅଛି । ତାକୁ
ମାଗିଲେ ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତୋତେ ସୁନା
ଦେଇଦେବ ।”

ସେ ପାହାଡ଼ ଗୁମାସ୍ତାରେ ସତରେ ଗୋଟିଏ
ପିଣ୍ଡାଟ ଥାଏ । ତାକୁ ଯିଏ ଦେଖୁଥିବ ସେ
ଭୟରେ ମୁଚ୍ଛା ଯାଉଥାଏ, ନହେଲେ ଅତି
ଦୌଡ଼ ପଲାଇ ଯାଉଥାଏ । ସେ ପିଣ୍ଡାଟ
ଦେଖିବାକୁ ଏଡ଼େ ଭୟଙ୍କର ! ସମସ୍ତେ
ବୁଝୁଥାନ୍ତି ଥରେ ତା' ହସ୍ତରେ ପଡ଼ିଲେ
ଆଉ ପ୍ରାଣ ଧରି ଫେରିବାର ଆଶା ନାହିଁ ।

ଏକଥା କଥା କହୁ ଭଲ । ସେ ପିଣ୍ଡା
ଦେଖିବାକୁ ସିନା ଭାଷଣ, ହୃଦୟରେ କହୁ
ସେ ବଡ଼ ଦୟାଳୁ । କେହି ତା' ସହ କଥାବାହା
ହୋଇ ନଥିଲେ । ତା' ଦୟାଶୀଳତା ବିଷୟ
କହାକୁ ଜଣା ନଥିଲା ।

ଜୟଦେବ ଯାଇ ପିଣ୍ଡା ଆଗରେ ଠିଆ
ହୋଇଗଲା ଓ ମୂଳରୁ ସବୁ କଥା ଗପିଗଲା ।
ପିଣ୍ଡାଟି ଗୋଟାଏ ମଣିଷ ସହ କଥାବାହା
ହେବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା ।
ସେ ଜୟଦେବକୁ କେଇ ଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଦେଖାଇ
କହିଲା, “ଏତକର ମୂଲ୍ୟ ମହଣେ ସୁନାର
ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ । ଏହାର ଦଶରୁଣ ବି ମୁଁ
ଦେଇପାରେ । ତମେ ଯାଇ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରକୁ ଏକଥା
କୁହ । ଏହା ଶୁଣିବା ପରେ ବି ଯଦି ସେ

ମହଣେ ସୁନା ମାଗିବ, ମୋତେ ଆସ ହୁଏ
ଭେଟିବ । ମୁଁ ଦେଇଦେବି ।”

“ଧନ୍ୟବାଦ !” କହି ଜୟଦେବ ସିନା
ଯାଇ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ଆମ୍ବୁଲୁଲୁ
ତା' ଅଭିଯାନ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା ।
ଶ୍ରୀଭଦ୍ର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସବୁ ଶୁଣିଲେ ।
ତା'ପରେ ଜୟଦେବର ପିଠି ଆସୁଡ଼େଇ ଦେଇ
କହିଲେ, “ବାପା ! ମୁଁ ମହଣେ ସୁନା
ପାଇଗଲି ବୋଲି ଜାଣ । ତମେ ଅଭ
ଏଣେତେଣେ ଯିବା ଲେଡ଼ା ନାହିଁ । ଟେକ
ଡକାଉଛୁ । ତଥୁ ପୁଅ ହେଲେ ତମ ସହ
କଲାଣୀର ବିବାହ ହୋଇଯିବ ।”

ବେତାଳ ଟିକିଏ ତୁପୁ ରହି ଡାକ କଣ୍ଠରେ
ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, “ରଜା ! ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କ ଆଚରଣ

ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ରବଦ ମନେ ହେଉନାହିଁ କି? ସେ ଏଡ଼େ ଧନୀ । କାହିଁକି ଜୟଦେବ ଭଲ ଗେବ ଯୁବକକୁ କନ୍ୟା ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ? ପୁଣି ପିଣାଚ ଦ୍ଵାରା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ କାହିଁକି ଜୟଦେବକୁ ପଠାଇ ତାହା ନ ଆଣିଲେ? ସେ ପିଣାଚକୁ ଡରଯାଇ ଜୟଦେବକୁ ଝିଅ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଗଲେ । ନା, ଆଉ କିଛି କାରଣ ଅଛି?”

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ବଳମ୍ବ ନକରି ରାଜା ବନ୍ଧମାର୍ଜ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କର ପିଣାଚ ପ୍ରତି ଭୟ ନଥିଲା କି ଧନ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ ନଥିଲା । ସେ ଥିଲେ ମହର୍ ତଥା ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକ । ସେ ଦେଖିଲେ, ଛଳ କପଟ, ବେପାରବୁଦ୍ଧି ଆୟତ୍ତ କରିପାରିବା ଯୁବକ ସମାଜରେ ଅଭାବ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଜୟଦେବ ଭଲ ସରଳ, ସତ୍ୟବାଦୀ ଓ ସାହସୀ ଯୁବକ କୋଟିକରେ ଗୋଟିଏ ଥିବେ । ସେ ଦେଖିଲେ, ଯେଉଁ ଯୁବକର ସରଳତାରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ

ପିଣାଚଟିଏ ମଧ୍ୟ ପୋଲୁଡ଼ା ଗେବ ନୁହେଁ, ସେ ନିଜେ ମଣିଷ ହୋଇ ତେଣୁ ଯୁବକର ସେ ଗୁଣ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ନ ହୋଇ ପାରିବ କିପରି? ତା’ଛଡ଼ା ଜୟଦେବକୁ ବିଦେବ ବୋଲି କାହିଁକି କୁହାଯିବ? ସେ ତ ଧାଇଁ ପିଣାଚଠାରୁ ଅକ୍ଳେଶରେ ବସୁଲ ବିଭୁ ଆଣି ପାରନ୍ତା! ସେ ଜୟଦେବକୁ ମହଣେ ସୁନା ଆଣିବାକୁ କହିଥିଲେ । ଶୁଣିଥିଲେ ଜୟଦେବ କଦାପି ସେ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସରଳତା ଓ ସାଧୁତା ଦ୍ଵାରା ଯେ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ ହୋଇପାରେ, ଜୟଦେବ ସେଇଆ ପ୍ରମାଣ କରିଦେଲା । ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏହା ହେଲା ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ଟିକା । ସେ ତେଣୁ କହିଲେ କି ସେ ମହଣେ ସୁନା ପାଇଗଲେ ।”

ରାଜାଙ୍କ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ ଶେଷ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶବ୍ଦ ସହ ଶବ୍ଦପୂର୍ବକ ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରୁ ଖସିଯାଇ ପୁନର୍ବାର ସେ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା । (କଲ୍ପିତ)

ଅଛି ଯୋଗ୍ୟ ଶ୍ରୋତା !

ସୋନପୁରର ରାଜା ବାରେନ୍ଦ୍ରସେନଙ୍କର ହଠାତ୍ ସଙ୍ଗୀତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ମନ ହେଲା ।

ତେଣୁ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଭଦ୍ରପୁରର ରାଜ-ଦରବାରରେ ଥିବା ମହାନ ଗାୟକ ମୃରଲୀକୃଷ୍ଣ ମାସକରେ ଥରେ ଦୁଇ ଚଳନ୍ତିନ ପାଇଁ ସୋନପୁର ଆସି ରାଜାଙ୍କୁ ଗୀତ ଶିଖାଇଲେ ।

ରାଜା ଯେତେବେଳେ ଗୀତ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ବସିଲେ, ଦେଖାଗଲା, ମନ୍ତ୍ରୀ, ପୁରୋହିତ ଓ ସଭାସଦ୍ବର୍ଗ ଆସି ଆଗରେ ବସି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କ ଗୀତ ଶୁଣୁଛନ୍ତି । ହମେ ସେମାନଙ୍କ ସହ ରାଜ-ସରକାରର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ସଚୀବମାନେ ଆସି ବସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ସହକାରୀ ସଚୀବମାନେ ବି ଆସି ବସିଗଲେ ଓ ରାଜା ଗାଇଲାବେଳେ ତାଳ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାଜା ଯେମିତି ଗୀତ ଶେଷ କରିବେ, ସେମିତି

ସମସ୍ତେ କହିବେ, “ବାହାବା, ବାହାବା ! ଆହା, ଆହା ! ଚୁଃ ଚୁଃ !”

ଏମିତି କିଛିଦିନ ଚାଲିଲା ।

ଦିନେ ରାଜା ଗୀତ ଗାଇବା ଶେଷ କରିବା ପରେ ଯେପରିକି ଯିବାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ହେଉଛି, ଏହିପରି ଭାବ ଦେଖାଇ ସମସ୍ତେ ଧରେ ଧରେ ଗଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜାଙ୍କ ଆଖି ଜଣିଜଣି ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିବା ପରେ ଯାଇ ସମସ୍ତେ ଗଲେ ; ତହିଁ ପୁରୁଷ ନୁହେଁ ।

ସମସ୍ତେ ଯିବା ପରେ ବିରୁଷକ ବସିଥାନ୍ତି । ରାଜା କହିଲେ, “ବିରୁଷକ ! ମନେ ହୁଏ ମୋ ଗୀତରେ ଯାଦୁ ଅଛି ! କ’ଣ କହୁଛ ?”

“ଅଛି ମହାରାଜ, ଜରୁର ଅଛି ।”

“କ’ଣ ସେ ଯାଦୁ ?” ରାଜା ପଚାରିଲେ ।

“ଆପଣ ଯଦି ଜାଣନ୍ତି, ତେବେ କହନ୍ତୁ । ମୁଁ କହିଲେ ବିପଦ ।”

ରଜା ହସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ସେ ଯାକୁ
ହେଲ ମୋ ରଜପଦ । ମୋଠୁଁ ଭଲ ଗୀତ
ବୋଲିବା ଲୋକ ଏ ରାଜ୍ୟରେ ଶତାଧିକ
ଥିବେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ସେ ଯାକୁ ନାହିଁ ।”

“ଆପଣ ତ ସବୁ ବୁଝୁଛନ୍ତି । ତେବେ
ଏମାନେ ରଜକାର୍ଯ୍ୟରେ ହେଲା କରି ଏଠି ଆସି
ବସିବାକୁ କାହିଁକି ସହ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ?”

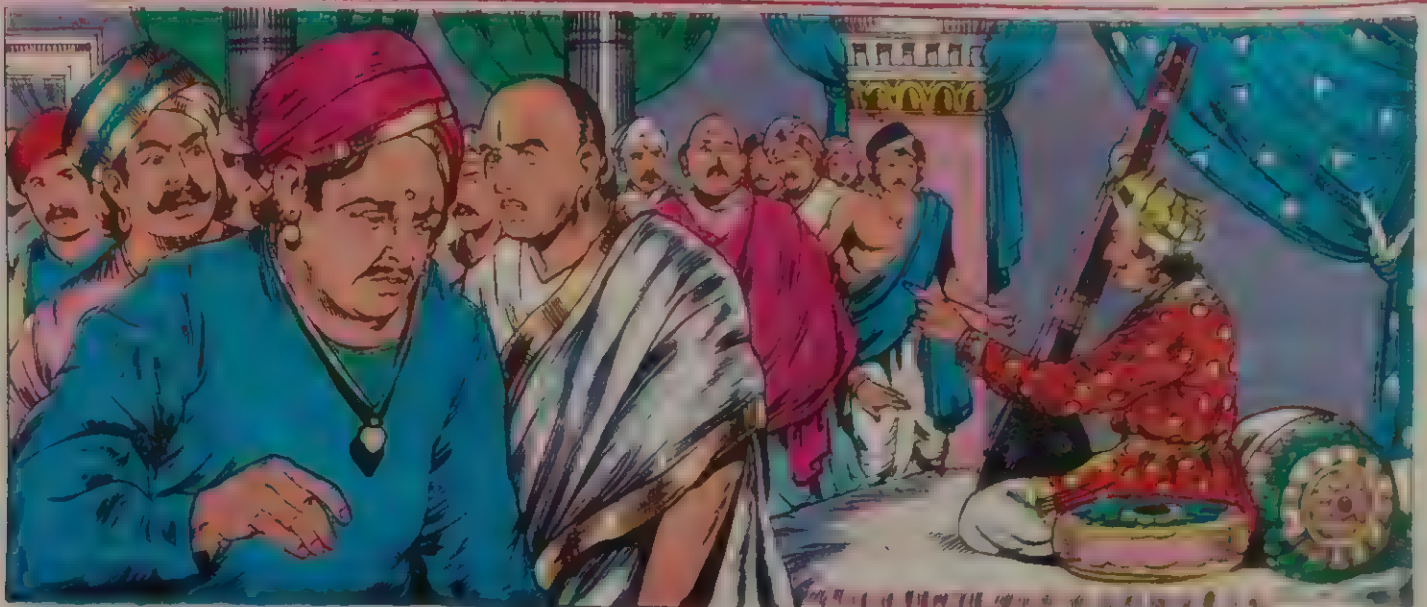
“କଥା କ’ଣ କି, ପ୍ରଥମ ପ୍ରଥମେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ
ପୁରୋହିତ ବସୁଥିଲେ । ସେମାନେ ସମ୍ମାନିତ
ବ୍ୟକ୍ତି । କିଛି କହି ପାରିଲି ନାହିଁ । ପରେ
ଅନ୍ୟମାନେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ
ମନା କଲେ ସେମାନେ ଭାବିବେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ
ପୁରୋହିତ କ’ଣ ବଡ଼ ପଦର ଅଧିକାରୀ ବୋଲି
ସମ୍ମାନିତର ବଡ଼ ସମ୍ବେଦାର ? ତେଣୁ
ସେମାନଙ୍କୁ ବି କିଛି କହି ପାରିଲି ନାହିଁ ।”

ବିରୁଷକ ଗୋଟାଏ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ।

ପରଦିନ ରଜା ଗୀତ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ
ବସିବା ମାତ୍ରେ ଯେମିତି ସମସ୍ତେ ଆସି ଠୁଲ

ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମିତି ରଜା କହିଲେ, “ମୋ
ସମ୍ମାନ ପ୍ରେମୀବୃନ୍ଦ ! ମୋର ସମ୍ମାନ
ଅନୁରୋଧ ଅଛି । ମୁଁ ଗାଇବି ଏହି ସମୟରେ
ଶୁଣିବା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଏକ ସମୟରେ ।
କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଗାୟକ ଭାବରେ ଏହା ଶୁଣିବା
ଯେତକି ପ୍ରଗତି କରିଛି, ଆପଣମାନେ ମୋର
ଭାବରେ ତାହାଠାରୁ ବହୁଗୁଣ ଅଧିକ ପ୍ରତି
କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଆପଣମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହେଉ, ବା
ତାଳ ଓ ବାହାବା ଦେବୀରୁ ଏକଥା ହେଉ ।
ତେଣୁ ଆମ ଭିତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବଧାନ
ବହୁତ । ଏଣିକି ଆପଣମାନେ ଆଉ ମୋ
ଗୀତ ଶୁଣିବାକୁ ଆସନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯାଆନ୍ତୁ,
ବେଗି ଯାଆନ୍ତୁ । କାମରେ ମନ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ଯେଉଁମାନେ ବୁଦ୍ଧିମାନ, ସେମାନେ
ରଜାଙ୍କ ଧୂଳି ବୁଝି ଅପମାନ ବୋଧ କରି
ଗୁଲିଗଲେ । ଯେଉଁମାନେ ନିବୋଧ, ସେମାନେ
ଶୁରୁ ଗର୍ବିତ ଅନୁଭବ କରି ଶଲେ ।
ଯାହାହେଉ, କାମ ହାସଲ ହେଲା ।

ବ୍ୟବସାୟର ରହସ୍ୟ

ଆନନ୍ଦ ଗୌଁଧୁରୀ ଗାମର ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ଲୋକ । ତାଙ୍କର ଅନେକ ଗୃହଜମି ଥାଏ । ଘରେ ଗୁରୁ ପୁଅ । ନମେ ଗୁରୁପୁଅ ବଡ଼ ହେଲେ ଓ ବ୍ୟବାହ କଲେ । ପରବାରଟି ମଧ୍ୟ ନମେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ପାଇଲା । କିନ୍ତୁ ଘର ଚଳାଇବାର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପଡ଼ିଲା ଆନନ୍ଦଙ୍କ ଉପରେ । ମେ ଭାବିଥିଲେ ବ୍ୟବାହ ପରେ ଦୁଃସ୍ବ ପୁଅମାନେ ଦୂରକୁ ଯାଇ ଗୁଳିଗି କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଘର ଜମି ଛାଡ଼ି ଜଣେ ହେଲେ ପୁଅ ବାହାରକୁ ଗଲା ନାହିଁ । ଏଣେ ଜମିବାଡ଼ି ବୁଝାବୁଝି ମଧ୍ୟ ପୁଅମାନେ ବିଶେଷ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଏସବୁ ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ଗୌଁଧୁରୀ ଦିନେ ବଡ଼ ପୁଅକୁ ଡାକି କହିଲେ, “ପୁଅ, ଦେଖୁଛୁ ତ ଆମର ପରବାର ବଡ଼ ଗୁଳିଛି; କିନ୍ତୁ ଆମଦାନୀ କିଛି ବଢ଼ୁନାହିଁ । ତୁ କେବେ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି ଚିନ୍ତା କରିଛୁ କି ?”

ବଡ଼ପୁଅ କହିଲା, “ଯଦି ଆମ ଜମି ଯଥେଷ୍ଟ ହେଉନାହିଁ, ତେବେ ତମେ ଅନ୍ୟ ଲୋକର ଜମି ଭାଗକୁ ନିଅ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ଆନନ୍ଦ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଆମେ ନିଜ ଜମି ଗୁଃ କରିବା ଯୋଗୁ ଆମର ସମ୍ମାନ ରହିଛି । ଅନ୍ୟ ଜମି ଭାଗ ଗୁଃ କରିବା ଦ୍ଵାରା ଆମର ଇଚ୍ଛତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ରହିତ ନାହିଁ ।”

ତା’ପରେ ଅନ୍ୟ ଜନିଜଣ ପୁଅ ମଧ୍ୟ ସେହି ଏକହିଁ କଥା କହିଲେ । ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଆନନ୍ଦ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ, “ବୃକ୍ଷରୁ ବାଜି ଗୁରୁପାଶରେ ବଞ୍ଚି ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଉପଯୁକ୍ତ ଜଳ ଓ ବାୟୁ ପାଇ ବଢ଼ିଥାଏ । ତା’ ନ ହୋଇ ଗଛ ଗଛରେ ଯଦି ରହିଯାଏ ତ ପାଣି, ପବନ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ନପାଇ ଶୁଖିଯାଏ ।

ଏମାନେ ବି ସେମିତି ଆଦରରେ ବଡ଼ କିଛି ଜାଣି ନାହାନ୍ତି!”

ଏକଥା ପୁଅମାନଙ୍କୁ କିପରି ବୁଝାଇବେ ମେଇଆ ଚନ୍ଦ୍ରା କରି କିଛି ଉପାୟ କରିବା ପାଇଁ ସହରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ପରଦିନ ଆନନ୍ଦଙ୍କ ଘରେ ଜଣେ ଭାଲ ଲୋକ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ବଡ଼ ପୁଅ ଘରେ ଥାଏ । ସେ ବାହାରକୁ ଆସି ତାକୁ ପଚାରିଲା “ତମେ କାହା ମନ୍ଦିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିଛ ?”

ଭାଲଟି କହିଲା, “ବାବୁ, ମୋର ଗୋଟିଏ ବାଉଁଶ ବଗିଚା ଅଛି । ମୁଁ ପଚାରିବାକୁ ଆସିଛି ଯେ ଆପଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଚଢ଼ଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି ଜମିଟକୁ ସମତଳ କରି ଦିଅନ୍ତେ ।”

ବଡ଼ ପୁଅ ମନରେ ଚିନ୍ତା କଲା ତ ବାଉଁଶ ଗୁଡ଼ିକ ତ ମାଗଣା ମିଳିବ । ବାଉଁଶ କଟା ହେବା ପରେ ସହରରେ ବିକିଲେ ବହୁତ ଲାଭ ହେବ । ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମ ପରେ କେବଳ ସହରକୁ ନେବାକୁ ଯାହା ଶକ୍ତି ପଡ଼େ ତଥାପି ମଧ୍ୟ ଲାଭ କିଛିଟା ମିଳିବ ।

ମନେ ମନେ ଏକଥା ଭାବି ସେ ଭାଲ କଥାରେ ରାଜି ହେଲା । ବାଉଁଶ କଟାଇ ସହରକୁ ନେଲା । ସେଠାରେ ବିକିବାକୁ ଯାଉଛି ହଠାତ୍ ଦୁଇଜଣ ଭଲ ଆସି ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ଭାଇ, ଏହାକୁ ବିକି ନାହିଁ । ଏହାକୁ ଚିରାଇ ବତା କରିଦେଲେ ଜଣେ ବେପାରୀ ବହୁତ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ କିଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।”

ଦୁଇଭାଇ ମିଳି ବାଉଁଶଗୁଡ଼ିକୁ ଚିରାଇଲେ । ପରଦିନ ଚିରା ହୋଇଥିବା ବାଉଁଶ ଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଗଦା ହୋଇଥାଏ । ବେପାରୀ ସେଗୁଡ଼ିକ ନେବାକୁ ଆସିଥାଏ । ଏଇ ସମୟରେ ତୃତୀୟ ଭାଇ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ କହିଲା, “ତମେ ଦି'ଭାଇ ଏ ଚିର ବାଉଁଶକୁ ବହୁତ ଟଙ୍କାରେ ବିକିଛ । ମୋ ସହିତ ଜଣେ ବୁଣାଳୀ ଆସିଛି, ସେ ଚାଟି, ଟୋକେଇ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷ ଏଥିରେ ତିଆରି କରିଦେବ । ତା'ପରେ ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ଆମଠାରୁ ଜଣେ ବେପାରୀ କିଣି ନେବ । ସେଥିରେ ଆମେ ଅଧିକ ପଇସା ପାଇବା ।”

ହୋକେଇ ଓ ତାଟି ଇଟାଦି ବୁଣା ହେଲା ।
ପରେ ପରେ ଆନନ୍ଦଙ୍କର ଚତୁର୍ଥ ପୁଅ ଆସି
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ଏଗୁଡ଼ିକ ଆମେ
ବେପାରୀକୁ ନ ଦେଇ ନିଜେ ବିକଲେ ତ
ଆମକୁ ବହୁତ ପଇସା ମିଳିବ ।”

ତା’ପରେ ଗୁରୁଜୀଙ୍କ ମଝି ସେଗୁଡ଼ିକ ହାତରେ
ଭଲ ଦାମ୍ରେ ବିକି କରିଦେଲେ । ପରେ
ଲଢ଼କୁ ଗୁରୁଜୀ ବାଣ୍ଟି ନେବାକୁ ବସିଲେ
ଏଇ ସମୟରେ ଆନନ୍ଦ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି
କହିଲେ, “ତମେମାନେ ବିକି ଲବ୍ଧ ପଇସା
ନିଜ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମେ
ବାଉଁଶର ଟଙ୍କା ଅଲଗା ରଖିଦିଅ ।”

ବାପାଙ୍କର ଏପରି କଥା ଶୁଣି ପୁଅମାନେ
କହିଲେ, “ବାଉଁଶର ଦାମ୍ ଆମେ କାହିଁକି
ଦେବୁ ? ସେସବୁ ତ ଆମକୁ ମାଗଣା ମିଳୁଛି ।”

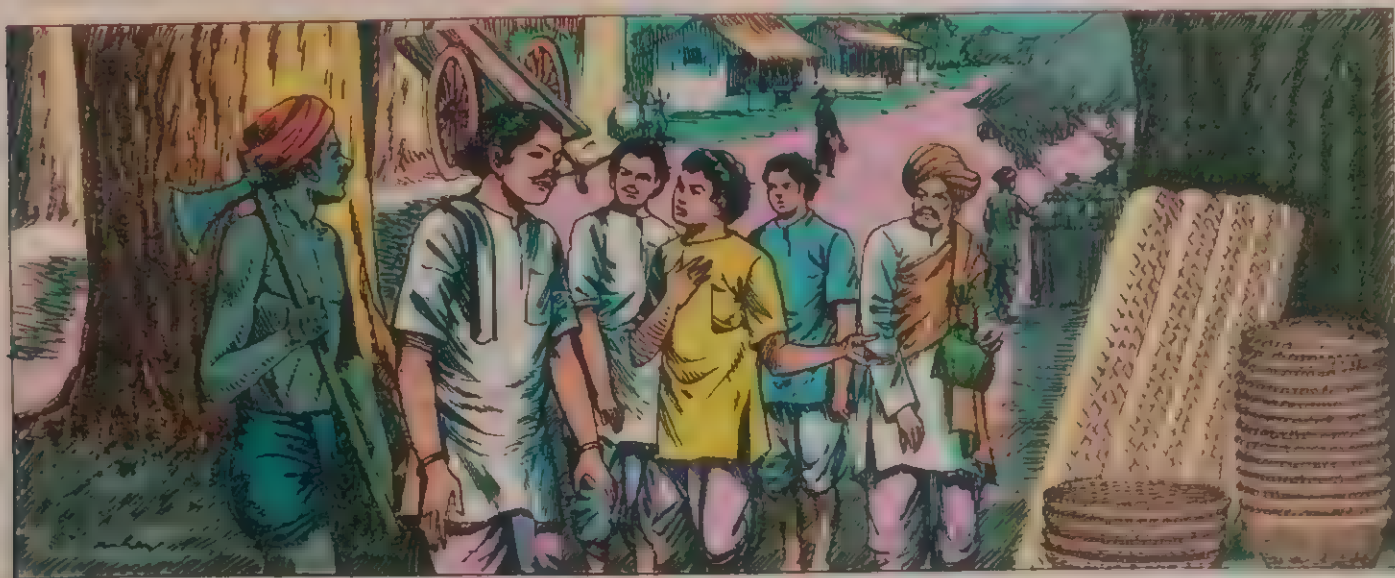
ଆନନ୍ଦ ହସି ହସି କହିଲେ, “ଏଥର ସିନା
ଭଲ ତମକୁ ମାଗଣାରେ ବାଉଁଶ ଦେଇ
ଦେଇଛି ! କାରଣରୁ ତୁମେ ଏ ବ୍ୟବସାୟ

କଲେ ତୁମକୁ କିଏ ମାଗଣା ଦେବ ?
କେବେ ତମେମାନେ ଚନ୍ଦା କରନ୍ତି ?”

ଗୁରୁପୁଅ ଟଙ୍କାଏ ଚନ୍ଦା କରି କହିଲେ,
“ଆପଣଙ୍କ କଥା ଠିକ୍ ।”

ଏଇ ବ୍ୟବସାୟରୁ ଗୁରୁଜୀ ବେଶ୍ ଭଲ
ଭାବରେ ବୁଝି ଯାଇଥିଲେ ଯେ ବ୍ୟବସାୟ
କରିବା ଏତେ ବଡ଼ କଠିନ କାମ ନୁହେଁ ।
ତା’ପରେ ଗୁରୁଜୀଯାକ ନିଜ ନିଜ ବୁଝି
ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସାୟ କରି ସଫାଳ ହେଲେ ।

ଆନନ୍ଦ ନିଜ ପୁଅମାନଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟିଏ
କଥା ଲାଗୁଇ ରଖିଥିଲେ । ଯେଉଁଠି ହେଉଛି
ଯେ ଭଲ ବାଉଁଶର ମୂଲ୍ୟ ଆନନ୍ଦଙ୍କଠାରୁଁ
ନେଇଥିଲା । ତା’ପରେ ସେ ବେପାରୀମାନେ
ବିକାକିଣା କରିବା ପାଇଁ ପୁଅମାନଙ୍କ ପାଖକୁ
ଯାଉଥିଲେ, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦଙ୍କରହିଁ
ବହୁ ଥିଲେ । ନାଟକଟି ଆନନ୍ଦହିଁ କରିଥିଲେ
ନିଜ ବହୁମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବୋଲି
ପୁଅମାନେ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଣିପାରି ନଥିଲେ ।

ଅଦୈକ ରାଜ୍ୟ

ଥରେ ବୋଧୁସବୁ ସ୍ୱୟଂ କାଶୀର ରାଜା
ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଶାସନ କାଳରେ
ପ୍ରଜାମାନେ ଖୁବ୍ ସୁଖରେ ଥା'ନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ
ଖୁବ୍ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ଥିଲା ଓ ସୁଶାସନ ହୋଇ
ପ୍ରଜାମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାର କଷ୍ଟ ଭେଗ
ନଥିଲେ ।

ଥରେ ରାଜ୍ୟର ସୀମାନ୍ତରେ ପାଶ ରାଜ୍ୟର
କେତେକ ଲୋକ ପ୍ରବେଶ କରି ସେଠାକାର
ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ମତାଇ ବିଦ୍ରୋହ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ।
ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ବିଦ୍ରୋହ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ
ରାଜା ସ୍ୱୟଂ ସର୍ବେନ୍ୟ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହେଲେ । ବିଦ୍ରୋହୀମାନେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ୋଶୀ
ରାଜ୍ୟର ଲୋକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ
ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ । ଦୁଇ ପକ୍ଷରୁ ଚୁମ୍ବଳ
ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ରାଜା ବୀରଭର ସହଚର
ଲଢ଼ାଇ କରି ଶତ୍ରୁ ଦମନ କଲେ । କିନ୍ତୁ

ଯୁଦ୍ଧ ମଝିରେ ହଠାତ୍ ରାଜାଙ୍କ ଶରୀର ଶରବିଦ୍ଧ
ହେଲା ଓ ସେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଗଲେ । ମୃତ୍ୟୁ
ରାଜାଙ୍କୁ ପୃଷ୍ଠରେ ଧାରଣ କରି ବୁଦ୍ଧିମାନ
ଘୋଡ଼ା ଶୋପନରେ ରଣସେନ୍ଦ୍ର ଶଯି
ପଲାଇଲା । ହମେ ରାଜାଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଫେରି
ଆସିଲା । ସେ ପୁଣି ସଲଖି ବସିଲେ । ନିଜ
ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ବିଶ୍ୱାସ
ଥିଲା । ସେ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ନା କୌଣସି
ନିରାପଦ ଅଞ୍ଚଳକୁ ନେଇଯାଉଛି, ଏକଥା ସେ
ଅନୁମାନ କରି ପାରିଲେ ।

ଆହତ ରାଜାଙ୍କୁ ଧରି ଘୋଡ଼ା ଯାଇ ଗୋଟିଏ
ଦୂର ଗ୍ରାମରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେତେବେଳେ
ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଗ୍ରାମ ସୀମାନ୍ତରେ ଠିଆ
ହୋଇ କିଛି ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ଜଣେ
ସଶସ୍ତ୍ର ଯୋଦ୍ଧା ଘୋଡ଼ାରେ ଗ୍ରାମ ଭିତରକୁ
ଆସୁଥିବାର ଦେଖି ସେମାନେ ଇତସ୍ତବ୍ଧ

ପଲାଇଗଲେ । କେବଳ ଜଣେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ଘୋଡ଼ାର ଗଡ଼ ପୁର ହେବା ଉତ୍ସରୁ ସେ ଯାଇ ରଜାଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, “ତମେ ଆମ ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷର ଯୋଦ୍ଧା ନା ବିଦ୍ରୋହୀ ପକ୍ଷର ଯୋଦ୍ଧା ?”

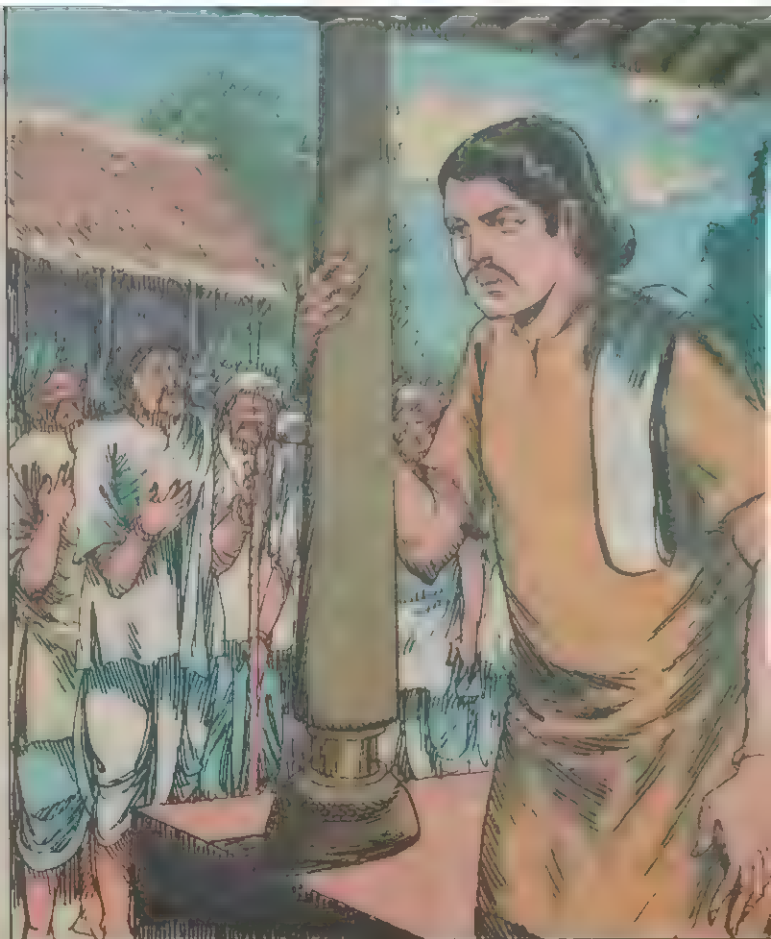
“ମୁଁ ତମ ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷର !” ଉତ୍ତର ଦେଲେ ରଜା ।

ଲୋକଟି ତାହା ଶୁଣି ଖୁସି ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଘରକୁ ନେଇଗଲା । ତା’ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ରଜାଙ୍କ କ୍ଷତ ଧୋଇଦେଇ ଔଷଧ ଲଗାଇ ଦେଲା । ଗ୍ରାମବାସୀଜଣକ ଘୋଡ଼ାର ଚକ୍ଷୁ ନେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଭୁଲିଲା ନାହିଁ ।

ରଜା ଏଡ଼େ ସତର୍କରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥାନ୍ତି ଯେ ସେ ଯେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଯୋଦ୍ଧା ନୁହନ୍ତି, ସ୍ୱୟଂ ରଜା, ଏକଥା ସେ ଗ୍ରାମବାସୀଟି ମୋଟେ ବୁଝିପାରୁ ନଥାଏ ।

ରଜା ସେଠାରେ ଚାରିଦିନ ରହିଲେ । ଔଷଧ ସେବନ କରି ଓ ଭଲ ଭାବରେ ଔଆପିଆ କରି ସେ ସୁସ୍ଥ ହେଲେ । ଲଜ-ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ ବିଦ୍ରୋହ ଦମନ କଲେ ।

ରଜା ଏ ସମ୍ବାଦ ପାଇଲେ । ସେ ଏଥର କାଶୀ ଫେରି ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ବିଦାୟ ବେଳେ ସେ ଗ୍ରାମବାସୀଜଣକୁ କହିଲେ, “ମୋ ଘର କାଶୀରେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ନେଇ ମୋର ପରିବାର ।

ରଜପ୍ରାସାଦ ପାଖକୁ ଗଲେ ମୋ ଘର ଜଣା ପଡ଼ିଯିବ । ଆପଣ ପ୍ରାସାଦର ଦକ୍ଷିଣ ଦ୍ୱାର ଆଗରେ ଥିବା ପ୍ରହରୀଙ୍କୁ ପଚାରିବେ— ମହାଶ୍ୱାର କେଉଁଠି ରହନ୍ତି ? ତାହାହେଲେ ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ମୋ ପାଖକୁ ନେଇଯିବେ । ମୋର ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ, ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଥରେ ମୋ ଘରକୁ ଆସିବେ ଏବଂ ମୋର ଅତ୍ୟୁତ ହୋଇ କିଛିଦିନ ରହୁବେ ।”

ରଜା ଏହାପରେ ସେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ କାଶୀରେ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାନ୍ତି । ଅନେକ ଦିନ ବିତଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଏଣେ ରଜା କୌଣସି ମତେ ତାଙ୍କ ରଣ ପରିଚୋଧ କରିବାକୁ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଉଥାନ୍ତି । ସେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ

ଏକଥା କହିବାରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ଗାଁ ଉପରେ
ଗୋଟିଏ ନୂଆ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ତାଙ୍କର
ଧାରଣା ହେଲା, ସେଭଳି ହେବା ଦ୍ଵାରା ଲୋକଟି
ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଆଶାରେ ଦିନେ ଆସି
ପଡ଼ୁଥିବ ।

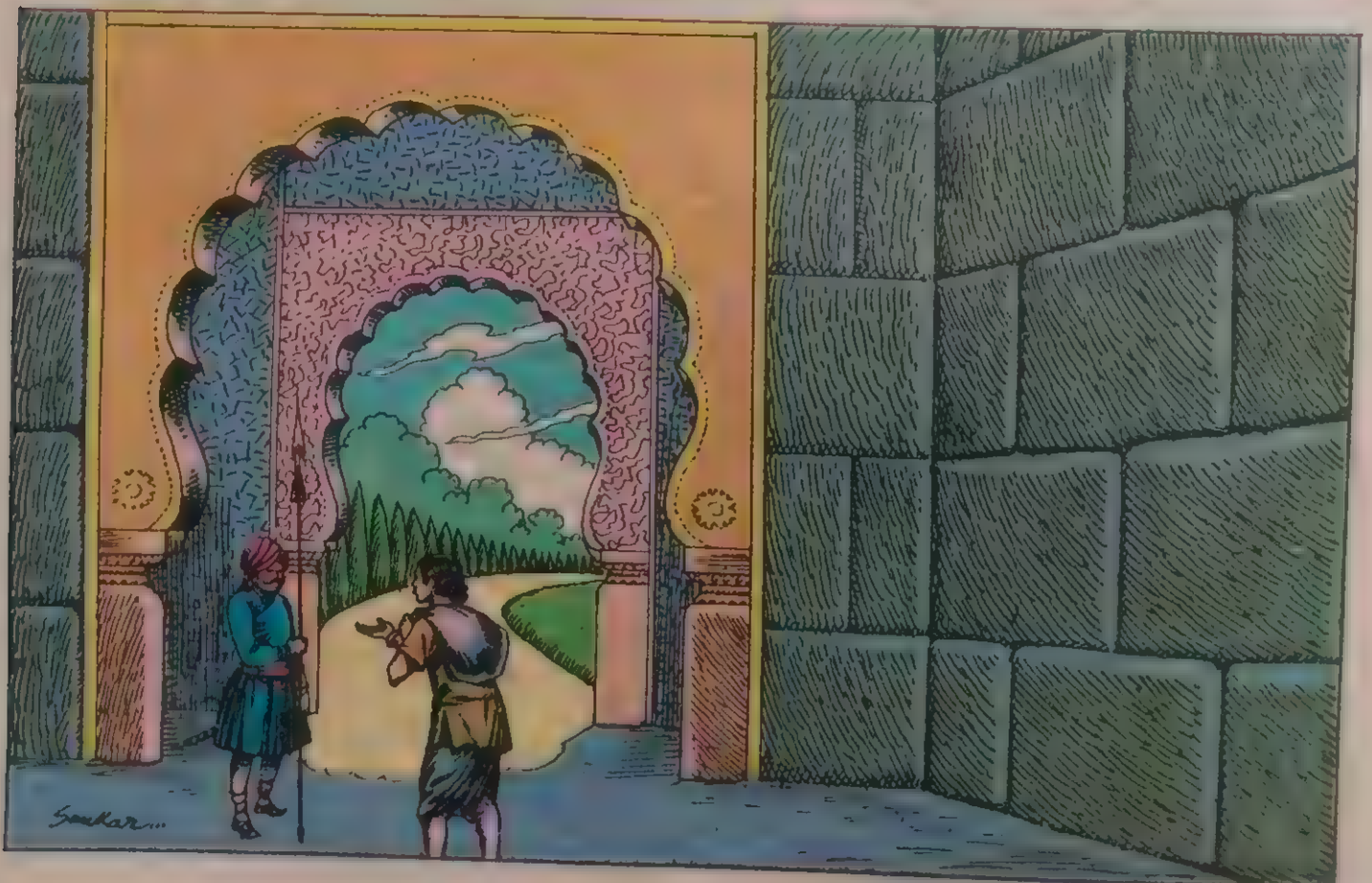
କିନ୍ତୁ ତାହା ନ ହେବାରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ଗାଁ
ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ପୁଣି କିଛି ନୂଆ କର
ବସାଇ ଦେଲେ ।

ଦିନେ ସେ ଗ୍ରାମର ବଣିଷ୍ଠ ଲୋକେ ରଜାଙ୍କୁ
ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଥିବା ସେ ଗ୍ରାମବାସୀକୁ ଭେଟି
କହିଲେ, “ଆରେ ଭାଇ, ତମେ ପରା କହୁଥିଲ
କାଣି ନଗରରେ କୌଣସି ଜଣେ ଯୋଦ୍ଧା
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ତମର ମିତ୍ର ? ଦେଖୁଛ
ଆମ ଗାଁ ଉପରେ କେମିତି କର ପରେ କର

ବସି ଚାଲିଛି । ତମେ ପରା କହୁଥିଲ
କୁହ । ନହେଲେ ଆମେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ
ପ୍ରସବଶାଳୀ ହୋଇଥିବେ । କିଛି କା କିଛି
କରି ପାରିବେ ।”

“ହଁ, ମୋ ମିତ୍ର ପ୍ରସବଶାଳୀ ଲୋକ
ବୋଲି ମୋର ଧାରଣା । ଗଲେ ସେ କିଛି
କରିପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ଖାଲି ହାତରେ ଯିବ
କିପରି ? ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇ ପୁଅ । କିଛି
ଉପହାର ଧରି ଯିବା ସିନା ସୁନ୍ଦର ହେବ !”
ଗ୍ରାମବାସୀଟି କହିଲା ।

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ।
ରଜାଙ୍କୁ ଆଦର୍ଶ୍ୟ ଦେଇଥିବା ଲୋକଟିର ସ୍ତ୍ରୀ
କିଛି ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ତିଆରି କରିଦେଲା । ସେସବୁ
ଧରି ଲୋକଟି କାଣି ଚାଲିଲା ।

କିଛିଦିନ ବାଟ ଚାଲି ଚାଲି ସେ କାଶୀ ନଗରରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ପ୍ରାସାଦ ସାମନାରେ ଯାଇ ଦକ୍ଷୀଣ ଦୁଆର ପାଖରେ ଥିବା ପ୍ରହରୀକୁ ପଚାରିଲା, “ବାବୁ, ମହାଶ୍ୱାରଙ୍କ ଘର କେଉଁଠି ତୁମେ କହି ପାରିବ? ତାଙ୍କ ପରିବାରରେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇ ପୁଅ ଅଛନ୍ତି ।”

ପ୍ରହରୀ ତ ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲା, ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଲୋକଟିକୁ ଅନ୍ତଃପୁର ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା । ରାଜା ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଲୋକଟିକୁ ସ୍ୱାଗତ କଲେ, ସେ ଆଣିଥିବା ସାଧାରଣ ଖାଦ୍ୟ ରାଣୀ ଓ ରାଜପୁତ୍ରଙ୍କୁ ରାଜା ଖୁଆଇଲେ । ଅନ୍ୟ ଉପହାରମାନ ମଧ୍ୟ ରାଜା ଆନନ୍ଦରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ରାଜା ତାଙ୍କ ଅତିଥିଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ବେଶଭୂଷା ଉପହାର ଦେଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ଜାଣିଲେ କି ଅତିଥି ନୂଆ କର ବିଷୟରେ ଅବଧୋଗ କରୁଥିବାକୁ ଆସିଥିଲେ, ସେ ସଙ୍ଗେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡକାଇ ସେସବୁ କର କର କରାଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ସେତକି ନୁହେଁ, ରାଜା ସାମନ୍ତ ଓ ଅମାତ୍ୟ ମାନଙ୍କର ସଭା ଡକାଇ ଘୋଷଣା କଲେ କି ସେ ଗ୍ରାମବାସୀ ତେଣିକି ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଉପରେ ରାଜା ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ପ୍ରଧାନ ଅମାତ୍ୟମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ଜଣେ ଗ୍ରାମବାସୀକୁ ଅଧ୍ୟା ରାଜ୍ୟ ଦେଇଦେବା ସେମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୋକାମି ବୋଲି ମନେ ହେଲା ।

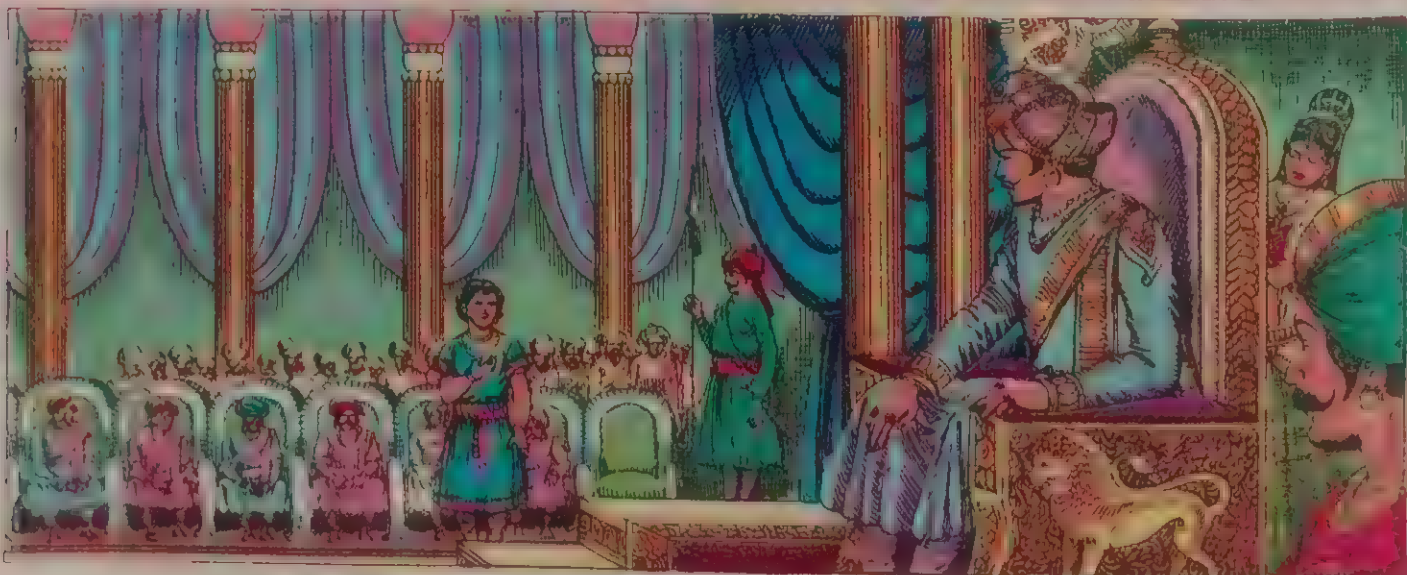
କିନ୍ତୁ ରାଜାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ କିଛି କହିବା ଭଲ ସାହସ ସେମାନଙ୍କର ନଥିଲା । ସେମାନେ ଯାଇ ବଡ଼ ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଯୁବରାଜ ! ରାଜା ବଡ଼ ଶାମଶୀଆଲ୍ ଭାବରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଏପରି ଭାବରେ ଜଣେ ଅଜଣା ଅଶୁଣା ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧାଅଧୁ ରାଜ୍ୟ ଦେଇଦେବାର କିଛି ମନେ ହୁଏ ? ଆପଣଙ୍କରହିଁ ଏଥିରେ କ୍ଷତି ହେଉଛି । ଆପଣ କିଛି କରନ୍ତୁ ।”

ରାଜକୁମାର ଯାଇ ରାଜାକୁ କହିଲେ, “ପିତୃଦେବ ! ଆପଣ ଅଧା ରାଜ୍ୟ ଜଣେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଏମିତି ଭାବର ଦେଇଦେବା କ’ଣ ସମୀଚନ ହେଉଛି ?”

ରାଜା ସ୍ନେହଭାବରେ ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ଅନାଇ କହିଲେ, “ବାପା ! ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ତୋର ହୋଇ ପାରେନା । ଏହା ଅନ୍ୟମାନେ ତୋତେ ଶିଖାଇଛନ୍ତି । ତୁ ସଭାରେହିଁ ମୋତେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ କରନ୍ତୁ ।”

ପରଦିନ ରାଜକୁମାର ତାହାହିଁ କଲେ : ରାଜା ଉତ୍ତର ଦେଲେ : “ଅପାସକୁ କେବା ଯେପରି ଗଢ଼ିତ, ସକ୍ତପାତ୍ରକୁ ନିଜିବା ସେହିପରି ଗଢ଼ିତ । ଏ ଗ୍ରାମବାସୀ ଜାଣି ନଥିଲେ କି ମୁଁ ରାଜା । ତଥାପି ସେ ମୋର ଯେପରି ପରିତ୍ୟା କଲେ, ତାହା ନକରି ଥିଲେ ମୋ ପ୍ରାଣ ଯାଇଥାନ୍ତା । ଜୀବନ ଭୁଲନାରେ ଅଧା ରାଜ୍ୟ କ’ଣ ବଡ଼ କଥା ? ତା’ପରେ ଦେଖନ୍ତୁ—ଇଏ ମୋର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜଧାନୀକୁ ଆସୁ ନଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ଆସିଲେ, ସେତେବେଳେ ଗ୍ରାମର ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆସିଲେ । ଅଧା ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଏହାଙ୍କଠାରୁ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଉ କିଏ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ?”

ରାଜକୁମାର ଏ ଉତ୍ତର ଶୁଣି ଖୁସି ହେଲେ, ତାଙ୍କୁ ଶିଖାଇଥିବା ଲୋକେ ଲଜ୍ଜାରେ ଶୀର୍ ଅବନତ କଲେ ।

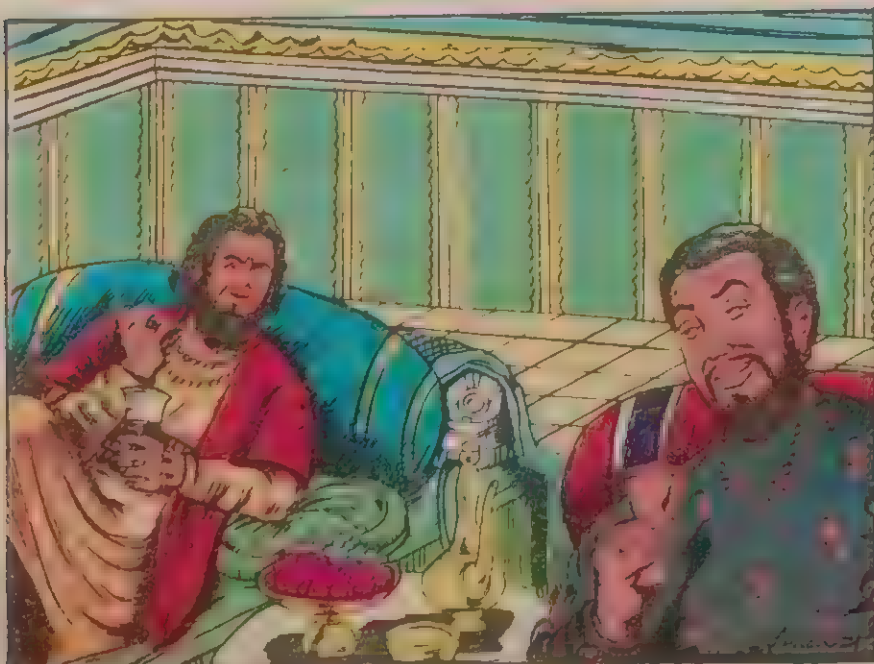

ବରତ-କାହାଣୀ

ମେଗର ସମ୍ବନ୍ଧର ପୁରାଣ

ମରହଟ୍ଟାମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରିବା ନିମନ୍ତେ
ଅଞ୍ଜଳି ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ବର୍ଷ ତାଳ
ପାଖି ଗୋଟିଏ ଦିନ ଦେଲେ ନାମ
ନାମ ତାଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସେଇଦିନ । ତାଙ୍କୁ
କିଶୋର ପୁଅ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କରି ପଢ଼ା
ଦେଇଥିଲେ । ହତାଶ ଅଞ୍ଜଳି
୧୭୯୭ ରେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କ ଭିତରେ
ଗଢ଼ି ପାଇଁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଲାଗିଗଲା ।
କୈଷ୍ଣପୁତ୍ର ମୁଆଁଜୀ, ତାଙ୍କର ଦୁଇ
ସାନଭାଇଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ଗାଦି ଅଧିକାର
କଲେ ଓ କାହାଦୂର ଶାହ୍, ନାମ
ନେଲେ । ସେ ୧୭୯୭ ରେ ମଲେ ।
ତାଙ୍କ କୈଷ୍ଣପୁତ୍ର ଜାହାଙ୍ଗୀର, ଶାହ୍,
ନିଜର ଦିନ ସାନଭାଇଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି
ନିଜକୁ ସମ୍ରାଟ ଘୋଷଣା କଲେ ।

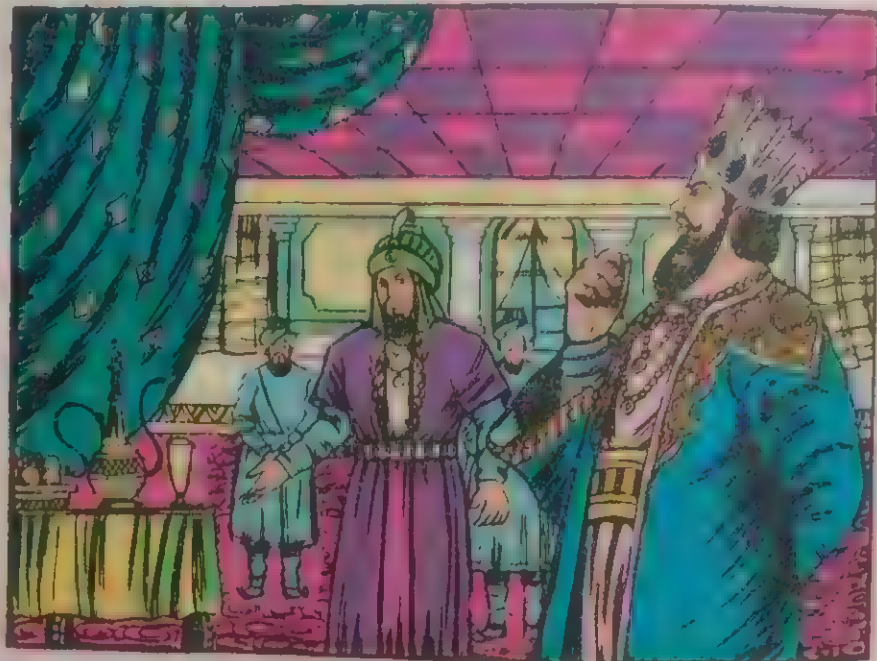
ଜାହାଙ୍ଗୀର ମାତ୍ର ବର୍ଷଟିଏ ଗଢ଼ରେ
ବସିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରର ଫାତୁର
ସିଆର, ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ଗାଦି ମାଡ଼ି
ବସିଲେ । ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ନାମରେ
ବୁଝାଏତ ଦୁଇଭାଇ କ୍ରମେ ସବୁ ଶମତା
ଆୟୁଷ୍ କଲେ ଓ ନିଜ ରଜ୍ଜାବସାରେ
ଜଣକୁ ହତ୍ୟା କରି ଆଉ ଜଣକୁ
'ସମ୍ରାଟ' ବନାଇଲେ । ଧର ଧର କରି
ସେମାନେ ଦିନପର ଏହା କଲେ ।

ଅବଶେଷରେ ସେମାନେ
କଥାକଥା ମହମ୍ମଦଙ୍କ
'ସମ୍ରାଟ' ସେମାନଙ୍କୁ ମାରି ଦେଲେ ।
ମେଡେବେଲଙ୍କୁ ଦଳିଲେ
ଅବସ୍ଥାରେ ସମ୍ଭାବ ପାଇ ପାରିଲେ
ସମ୍ରାଟ ନାଦରଗାହ୍, ଦଳିଲେ
ପାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥାନ୍ତି । ଅନ୍ତରେ ସେ
ଦରବାର ସୈନ୍ୟଦଳ ଓ ଗୃହୀଣ ଲୋକ
କର୍ମଗୁରୁଙ୍କୁ ଧରି ଦଳି ଉତ୍ତରକୁ ମାଡି
ଆସିଲେ ।

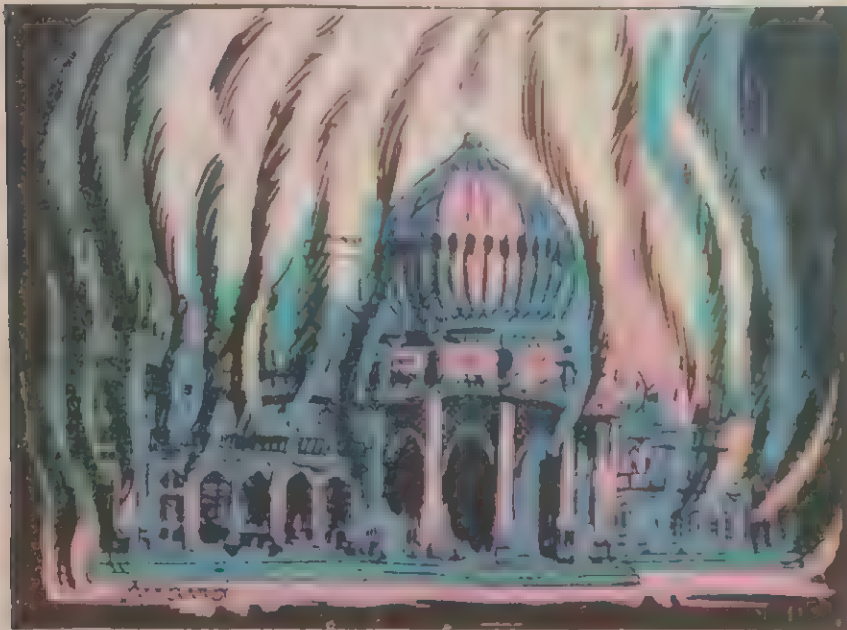
ଏ ପ୍ରକଳ ଶତ୍ରୁର ଗତିବେଧ କଲଭଳ
ଶତ୍ରୁ ମହମ୍ମଦ୍ ଶାହ୍‌ଙ୍କର ନଥିଲା । ସେ
ରଜସ୍ତୁ ମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ
ଲେଖିଥିଲେ ଭଲ କରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ
ତାହା କି ସେ କଲେ ନାହିଁ । ଦୁର୍ବଳ
ମୋଗଲ ସୈନ୍ୟବାହନକୁ ଅକ୍ଳେଶରେ
ହଟାଇଦେଇ ନାଦରଗାହ୍, ଦଳିରେ
ପ୍ରବେଶ କଲେ । ମହମ୍ମଦ୍ ଶାହ୍, ତାଙ୍କୁ
ସ୍ବାଗତ କରିବାର ଅଭିନୟ କଲେ ।

ନାଦର ଶାହ୍, ଦଳିରେ ମଉଜ୍
କରୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ ଉଚ୍ଚତ
ଭାବରେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ନାଦର-
ଶାହ୍, ମରଗଲେଣି ବୋଲି ଗୋଟାଏ
ରୁଜର୍ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଦଳିର
ଲୋକେ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । କେତେ-
ଜଣ ପାରସ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସାଥରେ
କେତେକ ଦଳିବାସୀଙ୍କର ସଙ୍ଗତା
ହେଲା । ପାରସ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ସେମାନେ
ମାରିଦେଲେ ।

ନାଦର ଶାହ୍, ଦକ୍ଷିଣ ନଗରର ଜନ-
ସାଧାରଣଙ୍କୁ ନିର୍ମମ ଭାବରେ ହତ୍ୟା
କରିବା ପାଇଁ, ସେମାନଙ୍କ ଘରଦ୍ୱାର
ଜଳର ଦେବାପାଇଁ ଓ ସମସ୍ତେ ଲୁଣ୍ଠନ
କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ସୈନ୍ୟବାହନକୁ
ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଗୋଟାଏ ଦିନ
ଭିତରେ ତିରିଶ ହଜାର ନରନାରୀ ଓ
ଶିଶୁ ନିହତ ହେଲେ । ଏଭଳି ନର-
ହତ୍ୟା ଦକ୍ଷିଣ ଇତିହାସରେ କେବେ
ଘଟି ନଥିଲା । ଅମାସ ସମୟ ଲୁହ ହେଲା ।

ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ରମାରକୁ ଓ ବଜାର-
ମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଧ୍ୱଂସ
କଲେ । ଗୋଟାଏ ପରେ ଗୋଟାଏ
ଅଞ୍ଚଳକୁ ଧ୍ୱଂସ ହେଲା ।
ବାତାବରଣରେ ଘୋର ଆତଙ୍କ ଘୋଟି
ରହିଲା । ସେ ବଦେଶୀ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ
ଆଗରେ ଯିଏ ଉଡ଼ିଲା ସିଏ ମଲା ।
ସୁରମ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ନଗରୀ ପ୍ରେତସୁରୀରେ
ପରିଣତ ହେଲା ।

ନାଦର ଶାହ୍, ପ୍ରଭୁର ସୁନା, ଝୁରୁ ଓ
ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁ ଛତା ତିରିଶକୋଟି ଟଙ୍କା
ଧରି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।
ଶାହ୍ ଜାହାନ୍ଙ୍କ ନିର୍ମିତ ବିଶାଳ ମସ୍ଜିଦ୍
ସିଂହାସନ ମଧ୍ୟ ସେ ନେଇଗଲେ ।
ଏସବୁ ଛତା ନେଇଗଲେ ଏକ ହଜାର
ହାଣ୍ଡି, ସାତହଜାର ଘୋଡ଼ା, ଦଶ-
ହଜାର ଓଟ ଏବଂ ଅନେକ ଗୁଣୀ ମିସ୍ତ୍ରୀ ।

ପ୍ରତିଦିନ ସୁଦ୍ଧା କୋ.ସ୍ଥିତିର କଥା କହିବାକୁ ଶାହା ଚାହୁଁଥିଲେ । ସେ ତାହା ସବୁ କେହି କଲେ । ମୋଗଲ ଶାସକମାନଙ୍କୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଖାତା ଡାକି ଦେଲେ । କୋ.ସ୍ଥିତି କଣେ ତର ସେ ବନ୍ଧୁ କୋ.ସ୍ଥିତି ଅଛି, ସେକଥା ନାଦିରଶାହାଙ୍କୁ ଗୋପନରେ କହିଦେଲେ । ମୁହୂର୍ତ୍ତକାଳ, ତାହା ନିଜ ପଗଡ଼ ଭିତରେ ଲୁଚାଇଥାନ୍ତି ।

ନାଦିରଶାହା କିଦାୟା ବେଳେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକାଳ କହିଲେ, “କରୁତାର ସ୍ଵା.ତି ଚିହ୍ନ ରୂପେ ଆମେ ପଗଡ଼ି ଅଦଳବଦଳ କରିବା ଚାଲି !” ଏହା କହି ସେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକାଳର ଅମ୍ଳ ପଗଡ଼ିଟି କା.ତି ନେଇ ନିଜେ ପିନ୍ଧିଲେ ଓ ନିଜର ସାଧାରଣ ପଗଡ଼ିଟି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଥୋଇଦେଲେ ।

ନାଦିରଶାହା କିଛି ନଗରକୁ ରକ୍ତାକ୍ତ ଓ ସବୁଷାନ୍ତ କରିଦେଇ ଗଲେ । ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଭୃଷ୍ଟ ପଡ଼ିଲା । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଦିଗନ୍ତରେ ନୂତନ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟୁଦୟ ହେଉଥାଏ । ଫରାସୀ ଓ ଇଂରାଜ ବର୍ଷକମାନେ ଭାରତ ଭୂମିକୁ ଆକ୍ରମଣର ଶକ୍ତି ମନେ କରି ଲେହେତୁର ଭାବରେ ଆଗେଇ ଆସୁଥାନ୍ତି ।

ମହାଜନଙ୍କ ଦୈରାଗ୍ୟ

ଢେଙ୍କମୁଁରୀରେ ଜଣେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାଜନ ଥିଲେ । ତାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଡାକ କାରିବାରରେ ଯୁକ୍ତମାନ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଆଜ୍ଞା ବ୍ୟବସ୍ଥା କାଳ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ।

ସତେ ସେ ଗଭୀର ପାଇଲେ, ଯେତେବେଳେ ଯଶମାଳଙ୍କ ଦୁଇବର୍ତ୍ତୀ କାବଳକ ଓ ପ୍ରାମତ୍ତ ଜଣେ ସାଧୁ ଆସିଥିଲେ । ସେ ଦେଖିଥିବା ଔଷଧ ଦ୍ଵାରା ଅନେକ ଦୁର୍ଗହେତ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ଭଲ ହୋଇ ପାଉଛି ।

ମହାଜନ ଯାଇ ସାଧୁଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ନିଜ ଅସୁବିଧା କଥା କହିଲେ । ସାଧୁ ଶୁଣି ଏ କାଗଜରେ ଲେଖିଦେଲେ, “ବାପା, ତମେ କାଲି ହେଲ ତ କ’ଣ ହେଲା, ତମର କାରିବାର ତ ଭଲ ଚାଲିଛି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକା କ’ଣ ହେବ ?”

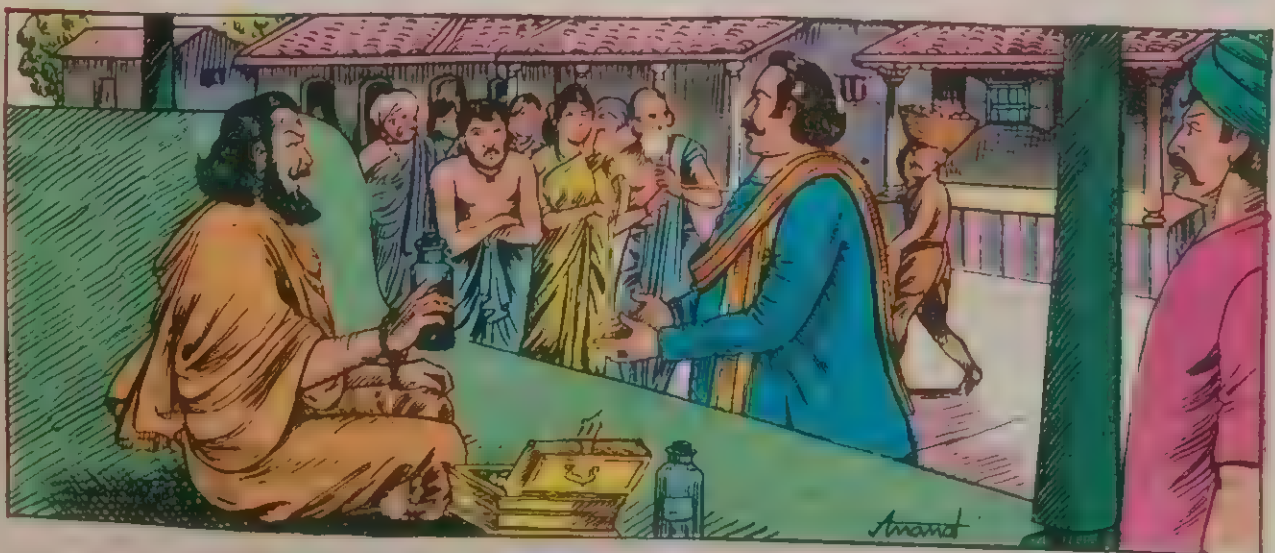
କିନ୍ତୁ ମହାଜନ ଜଗର କରୁଥିବା ସାଧୁ ଔଷଧ ଦେଲେ । ଔଷଧ ସେବନ କରି ଶୁଣି ହୋଇ ମହାଜନ ଚାଲିଗଲେ ।

ଦିନିକିନିକି ପରେ ମହାଜନ ଫେରି ଆସି ସାଧୁଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

“କହୋ ? ଶୁଣି ପାରୁଛନ୍ତି ?” ସାଧୁ ପଚାରିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା ! ମୁଁ ଶୁଣି ପାରୁଛି, କିନ୍ତୁ ଲୋକେ ତ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ଯେ ମୁଁ ଶୁଣି ପାରୁଛି ! ସେମାନେ ମୋଠୁଁ ଟଙ୍କା ନେବାବେଳେ ବା ମୋତେ ସୁଧ ଦେବାବେଳେ ମୋ ବେଶଭୂଷାରେ ପରସ୍ପର ଯାହା କୁହାକୁହା ହେଉଛି, ସେସବୁ ଶୁଣି ମୋର ଖାଇ ମୋ ବେପାର ପ୍ରତି ନୁହେଁ, ଜୀବନ ପ୍ରତି ବହୁଳ ଆସି ପାରୁଛି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସାଥରେ ରହୁଛି । ପୁଅକୁ ବେପାର ଚାଲାଇଦେଇ ଆସିଛି !” ମହାଜନ କହିଲେ ।

ସାଧୁ ହସିଲେ ।

ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ

ପୁରୁଷ ନଗରରେ ଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନାମକ ବ୍ୟବସାୟୀ । ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅନେକ ମାଲପତ୍ତ ଆସୁଥିଲା । ବନ୍ଦର ପାଖରେ ଥିଲା ତାଙ୍କର ବସନ୍ତ ଗୋଦାମ ଘର । ସେ ଗୋଦାମରୁ ଜନିଷପତ୍ର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଆସି ନେଇ ଯାଉଥିଲେ ।

ଥରେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ, ଗୋଦାମରେ ଜମା ରହୁଥିବା ଜନିଷପତ୍ରର ଠିକ୍ ହସାବ ରହି ପାରୁନାହିଁ । ଅନେକ ଗୋଳମାଳ ହେଉଛି । କାରଣ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପୁରୁଷ କାମ କରୁଥିବା ଜଣେ ଦକ୍ଷ ଚକ୍ରାବର୍ତ୍ତୀ ବହୁଦିନ ପରେ ଅବସର ନେଇ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ସେ ଚାଲିଯିବା ପରେ ପରେ ଧରେ ଧରେ ବିଭାଟ ହେବାର ଦେଖାଗଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରଙ୍କ ପାଖରେ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଥିଲେ, ସେମାନେ କେନ୍ଦ୍ର ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ । ଜଣେ ଲେଟ୍ ପଡ଼ି ଜାଣିଥିବା ଉଚ୍ଚମାନ ଲୋକକୁ ସଫଳତା ଭାବରେ ନ ରଖିଲେ ନଚଳେ ବେଳି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ତାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀଧରଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଜଣେ ଯୋଗ୍ୟ ସଫଳତା ମୋତେ ମିଳନ୍ତା ନାହିଁ ?”

ଶ୍ରୀଧର କହିଲେ, “ମୁଁ ତମ ପାଖକୁ ଜନିଷପତ୍ର ପ୍ରାଣୀକୁ ପଠାଇଦେବି । ତମେ ଜଣକୁ ମନୋନୀତ କରିବ ।”

“ବେଲ୍ ଭଲ କଥା ।” ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର କହିଲେ ।

ପରଦିନ ଶ୍ରୀଧରଙ୍କଠାରୁ ଜନିଷପତ୍ର ଯୁକ୍ତ ଆସି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରଙ୍କୁ ଦେଖା କଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଜଣକୁ ନେଇଗଲେ ତାଙ୍କ
ଗୋଦାନ ଭରକୁ । ଗୋଦାନ ଆଗରେ
ଅନେକ ଗୁଡ଼ଏ କାଠ ବାକ୍ସ ଠୁଳ
ହୋଇଥାଏ ।

“ଏସବୁ ଯେତେ ନିମ୍ନପୁରରୁ ନୌକାରେ
ଆସିଛି । ସିଏ ପଠାଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର
ଗୁରୁଜଣ ମୁଲିଆ କି ସାଜରେ ଆସିଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଏଗୁଡ଼ିକ ଗୋଦାନ ଭର କରନ୍ତିକୁ
ବୋହୁ ନେଇଯିବେ । ଭର ଭିତରେ ଆମର
ଜଣେ ମୁଲିଆ ଅଛି । ସେ ଏସବୁ ସଜାଇ
ରଖିବ । ତମେ ଏତକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବ ଓ
ସମୁଦାୟ କେତେ ପେଟି ଭର ଭିତରେ
ରହିଲ, ତାର ହସାବ ନେଇ ମୋତେ
ଦେବ । ଏଥିରେ ଭାରି ତମ୍ବା ଜଗିଷମାନ

ଅଛି ।” ଏହା କହି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବସାକୁ
ଗୁଲିଗଲେ ।

ସୁଦୃଢ଼ ପରେ ସୁଦୃଢ଼ ଭାବେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର
ଯାଇ କହିଲ, “ଆଜ୍ଞା, ଦେହ ଦଣ୍ଡି ପେଟି
ଆସିଛି ।”

“ଆଜ୍ଞା କହୁ କହୁବ ର ଅଛି ?” ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ।

“ନା ଆଜ୍ଞା ।”

“ବେଶ, ଯାଅ । ପରେ ଗୁଲିବା କଥା
ଦେଖିବା ।”

ଏହାପରେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଗୁଲିବା ଯୁବକକୁ
ନେଇ ଯାଇ ଗୋଦାନ ଭର ଦେଖାଇଲେ
ସେତେବେଳେ କି ସେମିତି ବାକ୍ସମାନ
ବାହାରେ ଜମା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଯୁବକକୁ

ସେ ଯାହା କରିବାକୁ କହିଥିଲେ, ଦ୍ଵିତୀୟ
ଯୁବକକୁ ଅବିକଳ ସେଇଆ କହିଲେ ।

ଦୁଇଦଣ୍ଡା ପରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁବକ ଆସି
କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ଶହେ ଦଣ ପେଟି ଅଛି ।
ଚେବେ...”

“କ’ଣ କହୁଛ ?”

“ଅନୁମତି ଦେଲେ କହିବି, ଆପଣଙ୍କ
ପାଖକୁ ଯିଏ ଏସବୁ ପଠାଇଛନ୍ତି, ସିଏ କିଛି
କୌଶଳ କରୁ ନାହାନ୍ତି ତ ? ଆପଣ ତ
କହିଲେ ସେସବୁ ପେଟିରେ ଓଜନିଆ ତମ୍ବା
ଜନିଷ ଅଛି । ମୁଁ ବି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି, ସେସବୁ
ଜନିଷ ଆଣିଥିବା ମୂଲ୍ୟଆମାନେ ସେସବୁ
ଗୋଦାମ ଭିତରକୁ ନେଲବେଳେ ବହୁତ
ଧରେ ଧରେ ନେଉଛନ୍ତି, ଯେମିତିକି
ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ
ଘର ଭିତରେ ଥିବା ଆପଣଙ୍କ ଲୋକଟି
ଯେତେବେଳେ ସେସବୁ ସଜାଇ ରଖୁଛି, ସିଏ
ଅକ୍ଳେଶରେ ପେଟିମାନ ଉଠାଇ ନେଉଛି ।

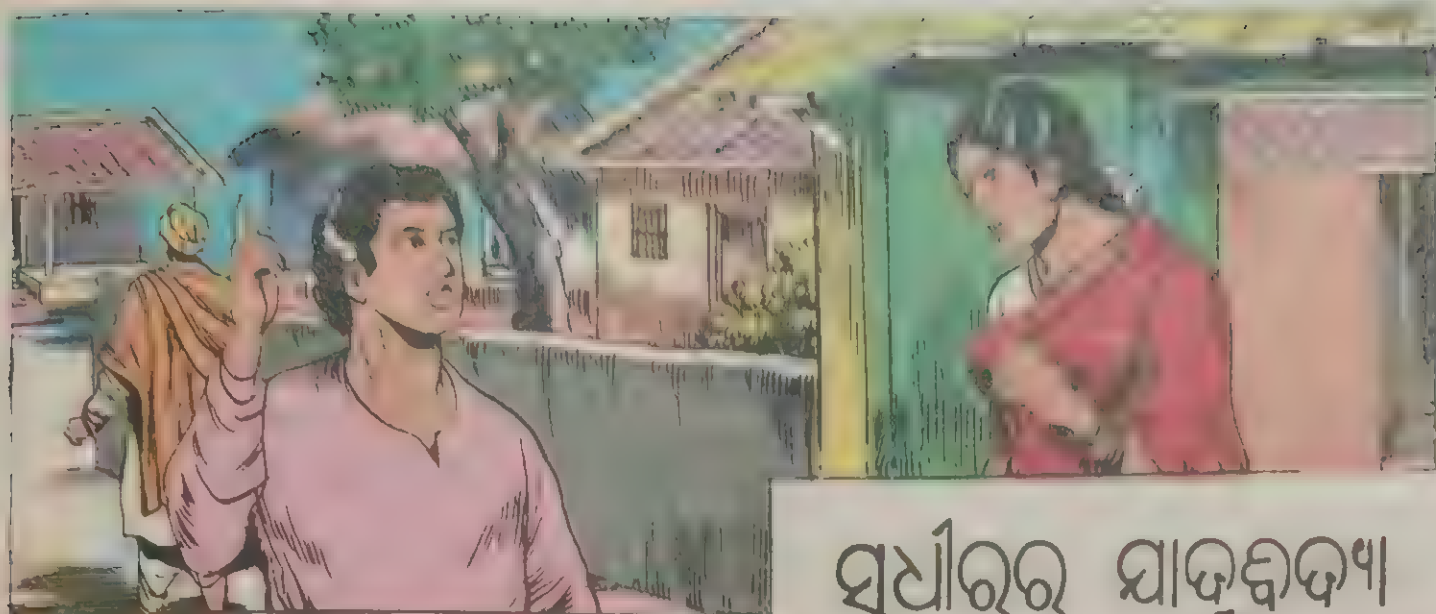
ତାହା ଦେଖି ମୁଁ ନିଜେ କେତୋଟି ମୋଟା
ଉଠାପକା କରି ଦେଖିଲି ସେସବୁ ବସ୍ତୁ କି
ମୋଟେ ଓଜନିଆ ନୁହନ୍ତି ।” ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁବକ
କହିଲା ।

“ସାବାସ୍ !” କହି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ତା’
ପିଠି ଥାପୁଡ଼େଇ ଦେଲେ ଓ ପୁଣି କହିଲେ,
“ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆମରି ଲୋକ । ତମେ
କେତେଦୂର ଏସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛ, ତାହାହିଁ
ବୁଝିବା ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ
ସେପରି କରିବାକୁ ମୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲି ।
ତମେ ଆଜିଠାରୁ କାମରେ ଯୋଗ ଦେଇଛ
ବୋଲି ଧରିନେଲି ।”

ଯୁବକଟି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲା । ହମେ ସେ
ନିଜର ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଓ ବିବେକ ଦ୍ଵାରା
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟକୁ ଏପରି ଭାବରେ
ପରିଚାଳନା କଲା ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର
ତାକୁ ନିଜର ଜଣେ ଅଂଶିଦାର ବନାଇ
ଦେଲେ ।

ସୁଧୀରର ଯାଦୁବଦ୍ୟ

ସୁଧୀର ଘରକୁ ଫେରୁଥାଏ ସିନା, କିନ୍ତୁ ମନରେ ସୁଖ ନଥାଏ । ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ରମା ଦୁଇଦିନ ହେଲେ ଗୋଟାଏ ପାଚିଲା ପଣସ ଆଣିବାକୁ ତାକୁ ବରଦ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ପାଉ ନଥାଏ । ବଜାରରେ ଠାଏଁ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଦୋକାନୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚଢ଼ା ଦାମ ହାଜିବାରୁ ସେ ପଛଘୁଞ୍ଚି ଦେଇଥିଲା ।

ସେ ସାଧାରଣ କରାଣୀଟିଏ । ହସାବ କରି ତାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଦୋକାନୀ ଯାହା ମନ ତାହା ଦାମ କହିଲେ ଦେଇ ପକାଇବା ତା' ପକ୍ଷରେ କିପରି ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତା ?

ସେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ରମା ଦୁଆର ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ।

“କ'ଣ, ପଣସ ମିଳିଲା ନାହିଁ ?” ସେ ହତାଶ ହୋଇ ପଚାରିଲା । ସୁଧୀରକୁ ତା' ଜେଜେମା କହିଦେଇଥିଲେ, “ରମାର ପିଲା

ହେବାର ଅଛି । ଏତେବେଳେ ସେ ଯାହା ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ, ତାହା ଆଣିଦେବା ତୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।” ସୁଧୀର ସେ କଥା ମନେ ପକାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରମାର ହତାଶା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କ'ଣ କହିବ ଠିକ୍ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଦୋକାନୀ ଯେତେ ଅଧିକ ଦାମ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ପଣସଟି ସେ କଣିବା ଉଚିତ ଥିଲା ବୋଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ମନେ ହେବାରୁ ସେ ଅନୁତାପ କଲା ।

“କ'ଣ ଆଉ କରାଯିବ ! ଆଗାମୀ କାଲି ଭଲ ପଣସ ମିଳିବ ବୋଲି ଦୋକାନୀମାନେ କହିଛନ୍ତି । କାଲି ଜରୁର ଆଣିବ, ଦାମ ଯେତେ ହେଲେ ହେଉ । ଅସୁଧର ।” ସେ କୌଣସି ମତେ କହିଲା ।

ରମା ଅତି ସରଳ ସ୍ୱଭାବର ଝିଅ । ସେ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ତା' ଖୁସି ଦେଖି ସୁଧୀର

ସ୍ତ୍ରୀର କଲ, ଯେପରି ହେଲେ ଯଥା ଶୀଘ୍ର ସେ ପଣସ ଆଣିବ ।

ପରଦିନ ସେ ତା' କାମ ଶେଷ କରି ଦିନ ପାଞ୍ଚଟା ବେଳକୁ ବଜାରକୁ ଯାଇ ଦେଖିବା ବେଳକୁ ପୂର୍ବଦିନ ଚଢ଼ା ଦାମ ବତାଇଥିବା ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ବି ପଣସ ନାହିଁ ।

ସେ ସେଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଥିବା ଆଦୁର ଗୋଟାଏ ବଜାରକୁ ଗଲା । ସେଠି ପଣସ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ କଞ୍ଚା; ତାହା ଚରକାଣ ପାଇଁ, ଖାଲି ଖାଇବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ।

ସେ ସହରରେ ସୁଧୀର ନୁଆ । କାହାକୁ ଏବେ ପଣସ କଥା ପଚାରିବ? ସେ ମନ-ଦୁଃଖରେ ବାଟ ଚାଲୁଛି, ହଠାତ୍ ଜଣକ ବଗିଚା

ଉପରେ ତା' ଆଖି ପଡ଼ିଲା । ତା' ଦେଖିବା ଥିଲା ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ପଣସ ଗଛ । ସେଥିରେ ଅଳ୍ପତଃ ଯୋଡ଼ିଏ ଡେଜରା ଫଳ ଲାଙ୍ଗୁଳ ରହିଥିଲେ ବୋଲି ବାନ୍ଧୁନାହିଁ ବୁଝି ପଡ଼ିଥିଲା ।

ସୁଧୀର ସଙ୍ଗୋତ କଲ ଧାଉଁ ଖୋଲି ପଶିଲା । ବଗିଚାକୁ ଲଗି ଗୋଟାଏ ଘର । ସେ ଦୁଆରେ ଶବ୍ଦ ଦେବାରୁ ଜଣେ ମହଲ କବାଟ ଖୋଲିଲେ । ସେ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ମୋର ଗୋଟାଏ ପାଚିଲା ପଣସ ନିତାଡ଼ ଦରକାର । ବିକିବେ ?”

“କ'ଣ ହେଲା ? ଆମେ ପଣସ ବିକରୁ ? କେଉଁ ଦୁଃଖରେ ? ତମକୁ ହାତ ବଜାର ମିଳିଲା ନାହିଁ ସେ ପଣସ କିଣି ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାଲି ଆସିଲା ?” ଏହା କହି ମହଲ କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ଶୁଣନ୍ତୁ । ମୋର ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି । ଯଦି ନ ବିକିବେ, ତେବେ ମୋତେ ଧାର ଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ କେଲିଦିନ ଭିତରେ ଆଣି ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଇଯିବି । ବଜାରରେ ପାଚିଲା ପଣସ ଯେତେବେଳେ ନାହିଁ । ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ।” ସୁଧୀର କବାଟ ଏପଟେ ଠିଆ ହୋଇ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସରେ କହିଲା । ସେ ଶୁଣୁଥିଲା, ଏଥର ମହଲ ଅଳ୍ପତଃ ତା ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବେ ।

କିନ୍ତୁ ଭିତରୁ ମହଲ ଜଣକ କହିବାର ତା' କାନରେ ପଡ଼ିଲା, “ଗୋଟାଏ ପାଚିଲା କବାଟ

ବହୁମାସ ଲୋକ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଲାଗିଲୁ ।
ପାହାରେ ପାଇଲେ ମଜା ବୁଝିବ !”

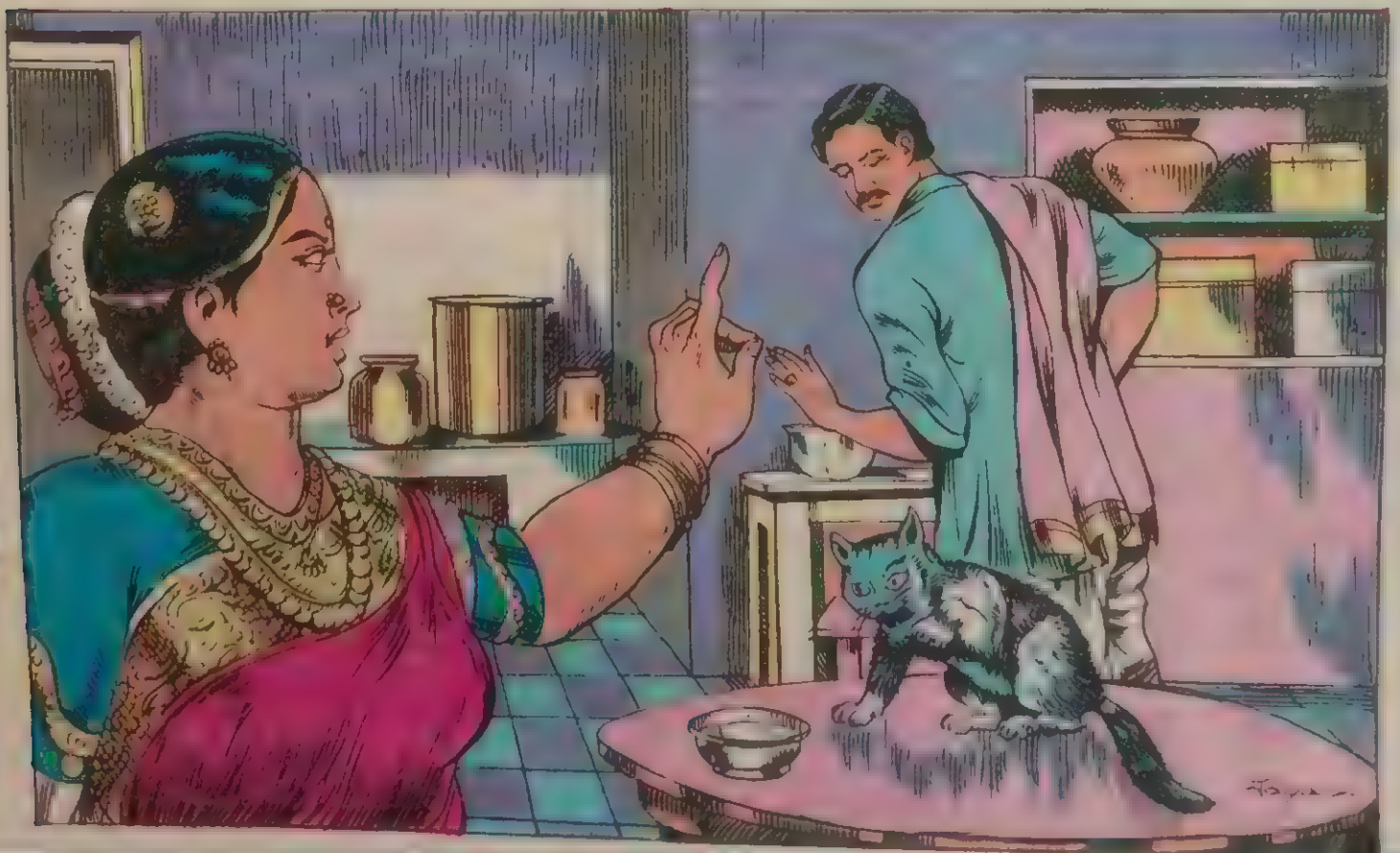
ସୁଧୀରକୁ ଯେତେକ ଅପମାନ ଲାଗିଲା,
ସେତେକ ସୁଖ ଲାଗିଲା । ସେ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଭଉଁଜନା ବନ୍ଧିତା ଛାଡ଼ି କଲା, “ସୁଧୀରେ
ପାଗଲ ପଣସଟିଏ ହୁଡ଼ାଇ ନେଇଯିବ ।”

ସେ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ରମାକୁ କହିଲା, “ପଣସ
କଣିକି ଯେ, ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଘରେ ଥୋଇଦେଇ
ଆସିଲା । ଅଳି ନଥିଲା ବୋଲି ଆଣି ପାରିଲି
ନାହିଁ । ଆଜି ସୁଧୀରେ ତା’ ଘରେ ଖାଇବାର
ଅଛି । ଖାଇସାରି ପଣସ ଧରି ଆସିବ । ସୁଧୀ
ବେଶି ହେବ । ଚିନ୍ତା କରିବ ନାହିଁ ।”

ସୁଧୀରେ ସେ ଅଳି ଧରି ବାହାରିଗଲା ।
ଖାଇଲା ଗୋଟାଏ ଚଟିଘରେ । ସୁଧୀ ଅଧା

ବେଳକୁ ଲୋ ଘର ତା’ ପରିସର ବାହାରି
ପହଞ୍ଚିଲା ।

ସବୁ ଶୁନ୍‌ଗାନ୍ । ସେ ଧରେ ଧରେ
ପାଟେରୀ ଟପି ହଜା ଭିତରେ ଯିଲା । ପଟେ
ଗଛ ପାଖକୁ ଯାଇ ପାଗଲ ପଣସ ବାରି
ତାକୁ ତୋଳି ଅଳିରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ସାରିବା
ପରେ ହଠାତ୍ ଦେଖିଲା, ଜଣେ ଲୋକ
ଅଳି ଭୂରରେ ବସି ଗାତ ଖୋଳୁଛନ୍ତି ।
ତାଙ୍କ ଆଖି ସୁଧୀର ଭୂମରେ ପଡ଼ିଯାଇଛି
ଜାଣି ସୁଧୀରର ହାଲୁକ ଶୁଣିଗଲା । ସେ
ଯଦି ଦୌଡ଼ ପଲାଇବ, ତେବେ ସେ ଭଦ୍ରଲୋକ
ଚକ୍ରାର କରି ପାରନ୍ତି । ତା’ଛଡ଼ା ଅତି
ଶୀଘ୍ର ପାଟେରୀ ଟପିବା ବି ତାହା ପକ୍ଷରେ
ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଗାତ ଖୋଜୁଥିବା ଲୋକ ତା' ଆଡ଼େ ଚାହିଁଥିବାର ଦେଖି ସୁଧୀର ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲା, “ମୋର ପଣସଟିଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦରକାର ଥିଲା । କିଛିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲି । କିନ୍ତୁ ଏମାନେ ରାଜ ଦେଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ...”

“ଓ, ତମେହିଁ କିଛିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲ ପରା! ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ କହୁଥିଲେ । ସେ ଟିକିଏ ବଦମେଜାଜା ଲୋକ । କିଛି ମନେ କରିବ ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ କାହିଁକି, ଦୁଇଟା ନେଇ ଯାଅ ।” ଭଦ୍ରଲୋକ କହିଲେ ।

“ଆପଣ ତା'ହେଲେ ଗୃହକର୍ତ୍ତା! କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଏକାକୀ ଗାତ ଖୋଜୁଛନ୍ତି କାହିଁକି?” ସୁଧୀର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ଆରେ ଭାଇ, ସେ କଥା କୁହନା । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀର ଗୋଟାଏ ବଳେଇ ଥିଲା । ସେ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରାଣ । ସ୍ତ୍ରୀ ସପ୍ତାହେ ପାଇଁ ବାପ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ବଳେଇକୁ ଭଲ କରି ଖାଇବାକୁ ପିଇବାକୁ ଦେଇ ତା'ର ଯତ୍ନ ନେବାର ଦାୟିତ୍ବ ମୋ ଉପରେ ଦେଇ ଯାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଯିବା ପରେ ବଳେଇ ମୋଟେ ଖିଆପିଆ କଲା ନାହିଁ । ଗତ କାଲି ମୋ ପଣସ ଶାଲ୍ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଝିଣ୍ଟିକା ଦେଖି ତା' ଉପରକୁ ଲଂଘ ଦେଇ ମୋ ନୂଆ ଶାଲ୍ ଟିକୁ ଚିରି ଦେଲା । ମୁଁ ରାଗରେ ତାକୁ ପିଟି ଦେଲି । ମୋ ମରିଗଲା । ତାକୁ ଥଳରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି ଲୁଚେଇ ରଖିଥିଲି । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଜି ଆସି ବଳେଇ ଖୋଜିବାରୁ କହିଲି ସେ କୁଆଡ଼େ ପଳେଇଛି । ସେ ଦୁଃଖରେ ସାରା ଦିନ ଖାଇ ନାହାନ୍ତି । ଯାହାହେଉ, ଏ ଥଳରେ ବଳେଇ ଅଛି । ଥଳଟି ପୋଡ଼ିଦେଲେ ଶାନ୍ତି ପାଇବି । ତମେ ଟିକିଏ ଗାତ ଖୋଲିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲ ବାବୁ!” ଭଦ୍ରଲୋକ କହିଲେ ।

ସୁଧୀର ଉତ୍ସାହରେ ତାଙ୍କ ହାତରୁ ଶାବଳ ନେଇ ଗାତ ଖୋଲିଲା । ମିନିଟିଏ ପରେ ଘରର ପଛପଟ ଦ୍ଵାର ଖୋଲିଗଲା । ଜଣେ ମହିଳା ପାଟିକରି କହିଲେ, “ତମେ କୁଆଡ଼େ ଗଲ କି? ସେଠି କ'ଣ କରୁଛ? ଏକୁଟିଆ ଜହ୍ନରାତି ଉପଶେଷ କରୁଛ ପରା!”

“ହେଇଟି, ମୁଁ ଯାଉଛି । ତମେ ଏ ଅଳି ପୋତଦେଇ ଗାତ ବୁଜ ଦେଇ ଚାଲିଯିବ । ହଁ, ଗୋଟାଏ ନୁହେଁ, ଦୁଇଟା ପଣସ ନେଇଯିବ । ବୁଝିଲ ?” ଏହା କହି ଭଦ୍ରଲେକ ଚରଚରରେ ଚାଲିଗଲେ ।

କବାଟ ବନ୍ଦ ହେଲା । ସୁଧୀର ଶୁଣି ହୋଇ ଅଳି ଗାତରେ ପ୍ରବଳ ଗାତ ବୁଜାଇ ଦେଇ ଥରେ ଥରେ ପାଟିର ଟପି ଗସ୍ତକୁ ଗଲା ଓ ଘରମୁହାଁ ଚାଲିଲା । ଅବଶେଷରେ ସେ ପଣସ ଆଣି ପାରିଛି, ଏହାଠାରୁ ବଳି ଆଉ ଶୁଣିର କଥା କ’ଣ ହୋଇପାରେ ?

“ଏ ଟୋକା ! ଅଳିରେ କ’ଣ ଧରି ଏତେ ଶବ୍ଦରେ ଚାଲିଛି ?”

ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ସୁଧୀର ତମକ ପଡ଼ିଲା । ଦେଖିଲା ଦୁଇଜଣ ସିପାୟା ତା’ ଆଡ଼େ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି ।

“କିଛି ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା, ଜଣେ ଭଦ୍ରଲେକଙ୍କଠାରୁ ପଣସଟିଏ ମାଗି ଆଣିଛି । ବଡ଼ ଜରୁରୀ ଦରକାର !” ସୁଧୀର କହିଲା ।

“ଶୁଭ ଅଧରେ ପଣସ ଦରକାର ହେଲା ? ଏଡ଼େ ପଣସ-ରସିକ ଆମେ ଆଉ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲୁ ।” ଏହା କହି ଜଣେ ସିପାୟା ସୁଧୀରର ଅଳି ଦେହରେ ତା’ ବକ୍ସାବାଲ ଲାଠି ବାଡ଼େଇ ଦେଲା ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭିତରୁ ଶୁଭିଲା, “ମ୍ୟାଉଁ !”

“ଆରେ, ଇଏ କ’ଣ ? ପଣସ କ’ଣ ବିଲେଇ ଭଳି ବୋବାଇଲାଣି ?” ସିପାୟା-

ମାନେ ଅଳିଟି ଖୋଲି ଦେଖିଲେ ଭିତରେ ବିଲେଇ ।

ସୁଧୀର ବୁଝିଲା, ସେ ବିଲେଇ ଥିବା ଅଳିଟି ନ ପୋତ ପଣସ ଥିବା ଅଳି ଭୁଲରେ ପୋତ ଦେଇଛି । କିନ୍ତୁ ସିପାୟାମାନଙ୍କୁ କି କୈଫିୟତ ଦେବ ?

ସିପାୟାମାନେ କିଛି ବୁଝି ନପାରି ବଲବଲ ଅନାଇ ରହିଲେ । “ଇଏତ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପାର !” ଜଣେ କହିଲା । “ଏହାକୁ ଅଟକାଇ ରଖିବା । ଆଶାମୀ କାଲି ହାକିମ ଯାହା ବିଚାର କରିବେ ।” ଦ୍ଵିତୀୟ ଜଣକ କହିଲା ।

କିଛି ନ ଶୁଣି ସେମାନେ ସୁଧୀରକୁ ନେଇ ଯାଇ ଶବ୍ଦରେ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ

ଅଟକ କରି ରହିଲେ । ସକାଳେ ତାକୁ
ନେଇଗଲେ ହାକିମଙ୍କ ପାଖକୁ ।

“ହଜୁର! ରାତି ଅଧରେ ଲଏ ଅଳରେ
ଜଂଶି ଲେଇ ଯାଇଥିଲ । ଆମେ ପକ୍ଷୀରଦ୍ୱାରା
କହିଲୁ ପଣସ । ଦୋଷିଦା ବୋଲକୁ ବଲେଇ!”
ସେମାନେ ହାକିମଙ୍କୁ କହିଲେ ।

ହାକିମ ସୁଧାର ଆଡ଼େ ଚାହିଁଥାନ୍ତି; ସୁଧାର
ହାକିମଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଥାଏ । କାରଣ ହାକିମ
ଆଉ କେହି ନୁହନ୍ତି, ରାତିରେ ସୁଧାର ଯାହାକୁ
ଭେଟିଥିଲା, ସିଏ ସେଇ ପଣସ ଗଛର ମାଲିକ ।

ବଲେଇ ପୁଣି ମ୍ୟାଉଁ ମ୍ୟାଉଁ ହେଲା ।

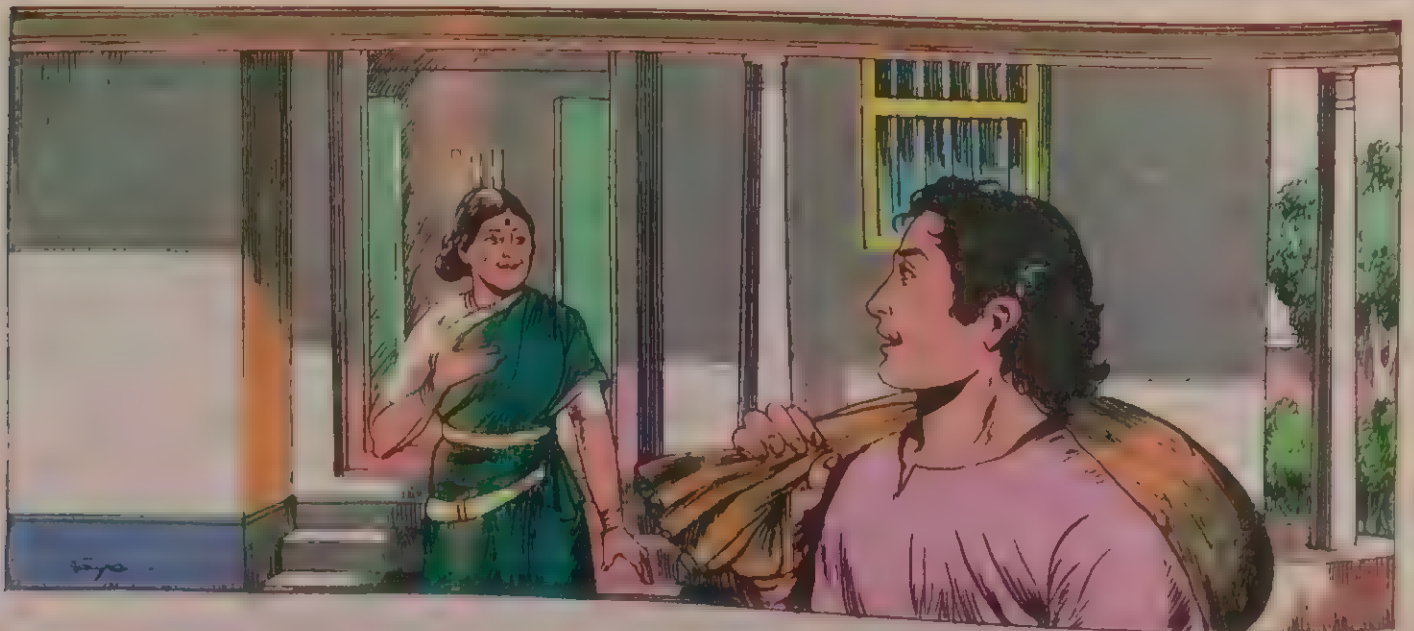
ସୁଧାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା, ହାକିମ ହସ
ରୁପୁଛନ୍ତି । ଗମ୍ଭୀର ହେବାର ଅଭିନୟ କରି
ସେ ସିପାହୀମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ତମେମାନେ
ଏତିକି ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ? ଲଏ ଜଣେ ମହା
ଯାଦୁକର । ଯାଦୁକର ବିନା ରାତି ଅଧରେ
କେହି ବଲେଇ ଧରି ବୁଲେ? ଯାଅ,
ତମେମାନେ ଯାଅ ।”

ସିପାହୀମାନେ ଯିବା ପରେ ହାକିମ ବେଦନ
ହୁଏ କହିଲେ, “ହଜୁର! ଯଦି ତୁ
ବଦଳରେ ପଣସ ଅଳି ପୋତ ଦେଇଛ!
ଯାହାହେଉ, ବଡ଼ ଭଲ କଲା । ବଲେଇ ଯେ
ବଞ୍ଚି ରହିଛି, ତାହା ତମର ପଣସ । ତୁମ ଶ୍ରୀ
କେଡ଼େ ଖୁସି ହେବେ!”

ସେ ସଙ୍ଗେ ମଙ୍ଗେ ଜଣେ ସିପାହୀ ପଠାଇ
ବାଡ଼ରୁ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପାତଳ ପଣସ
ଅଣାଇଲେ ଓ ସୁଧାରକୁ ଦେଲେ ।

“ପରେ ପୁଣି ଆସିବ । ଗପସପ ହେବା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ବଲେଇକୁ ନେଇଯାଇ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀକୁ
ଦେଖାଏଁ ।” ହାକିମ କହିଲେ ।

ସୁଧାର ପଣସ ନେଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା
ବେଳକୁ ମାଉସୀ ବୋଲି ଡକା ହେଉଥିବା
ପଡ଼ୋଶୀ ଘରର ଭଦ୍ରମହିଳା କହିଲେ,
“ଆରେ! ତମେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ ରାତି
ସାରା? ବଚରା ରମା ତମ ସକାଶେ କେଡ଼େ
ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ!”

ଛାଇର ମାଲିକ

ରାଇତପୁର ଗାଁର କଥା । ମହାଜନ ଶୁଭ ସିଂହକୁ ନ ଜାଣେ କିଏ ? ଅବଶ୍ୟତାକୁ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ବୋଲଲେ ସେ ଯେ ଜଣେ ବଶିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି, ତାହା ନୁହେଁ । ସେ ନିଜର ଖଲ ବୁଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଏକ ଅନ୍ୟକୁ ଶୋଷଣ କରିବା ଦିଗରେ ନିଜର ଦକ୍ଷତା ଯୋଗୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ଜଣାଶୁଣା ହୋଇଥାଏ ।

ତା' ଘର ଆଗରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗଛ ଥାଏ । ଗଛଟି ତା' ନିଜର । ଶେଷ ଦିନରେ ତା' ଛାଇ ବଡ଼ ଶୀତଳ ଲଗୁଥାଏ ।

ଦିନେ ଶରାବେଳେ ଶୁଭ ସିଂହ ଦେଖିଲା, ମଳମୁଣ୍ଡିଆ ଜୟୀ ଦାସ ଗଛ ମୂଳେ ବସିଛି ।

“ହଇରେ ଜୟୀ ! ତୁ କାହା ଅନୁମତିରେ ମୋ ଗଛର ଛାଇ ଉପଭୋଗ କରୁଛୁ ?” ଶୁଭ ସିଂହ ଧମକ ଦେଇ ପଚାରିଲା ।

“ମହାଜନ ପୁଅ ! ସେଥିରେ ତମର କ'ଣ ଯାଏ ଆସେ ? ଟିକିଏ ଛାଇରେ ବସିଗଲି । ତମର ପୁଣ୍ୟ ହେବ ।” ଜୟୀ କହିଲା ।

“ଟିକିଏ ଛାଇରେ ବସିଗଲି ! ଆହା ! ଛାଇ ଅବା ସତେ ତୋର ଯେତୁକ ସମ୍ପତ୍ତି ! ଯଦି ଛାଇରେ ବସିବାକୁ ଏଡ଼େ ସଉକ୍, ତେବେ ଛାଇ କିଛି ନେଉ ନାହୁଁ ?” ଶୁଭ ସିଂହ ଥଟ୍ଟାଳିଆ ଭାବରେ ପଚାରିଲା ।

“ହଉ ବାବୁ, କିଛିନେବା । ଦାମ କେତେ ?” ଜୟୀ ଦାସ ପଚାରିଲା ।

“ପଚାଶ ଟଙ୍କା !”

ଜୟୀ ଦାସ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ ବଶିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାଣୀ ଭାବରେ ନେଇ ଆସିଲା । ଆଦୁର ଦଳ ପନ୍ଦର ଜଣ ଲୋକ ମଜା ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ । ଲେଖାପଢ଼ି ହୋଇଗଲା । ଜୟୀ ଦାସ ହେଲା ସେ ଗଛର ଛାଇର ମାଲିକ ।

ମନ୍ଦର ଦିନ ଗଲା । ମାସେ ଗଲା ।
ଜୟୀ ଦାସକୁ ଆଉ ତା ଗଛ ଯାଗକୁ ଆସିବାର
ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଶୁଭ ସିଂହ ମନେ ମନେ
ହସି କହୁଥାଏ, “ବୋକାଟା ପରୁଣ ଟଙ୍କା
ଗଣିଦେଲ ବନା କାରଣରେ!”

ଦିନେ ହଠାତ୍ ସେ ଦେଖିଲା, ଜୟୀ ଦାସ
ଆସି ତା’ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ବସିଛି । “ଏଠି
କାହିଁକି ବସିଛୁ?” ଶୁଭ ସିଂହ ପଚାରିଲା ।

“ଧରେ, ବାବୁ, ଧରେ । ମୋ ଗଛରେ
ମୁଁ ବସିଛି । ବେଶି ପାଟି କରନା ।” ଜୟୀ
ଦାସ ଜବାବ ଦେଲା ।

ଶୁଭ ସିଂହ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖିଲା, ରକ୍ତ
ବଦଳି ଗଲାଣି । ଗଛର ଗୁଲ ଆସି ଦାଣ୍ଡ
ଦୁଆରେ ପଡ଼ିଛି । ସେ ତୁମ୍ ଡୋଇଗଲା ।
କିନ୍ତୁ ଜୟୀ ଦାସ ପ୍ରତି ତା’ ମନରେ ଭୟ
ଆସିଗଲା ।

ଆହୁରି ଦୁଇମାସ ଗଲା । ଦିନେ ଶୁଭ
ସିଂହର ଝିଅକୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବାର ଦେଖିବା

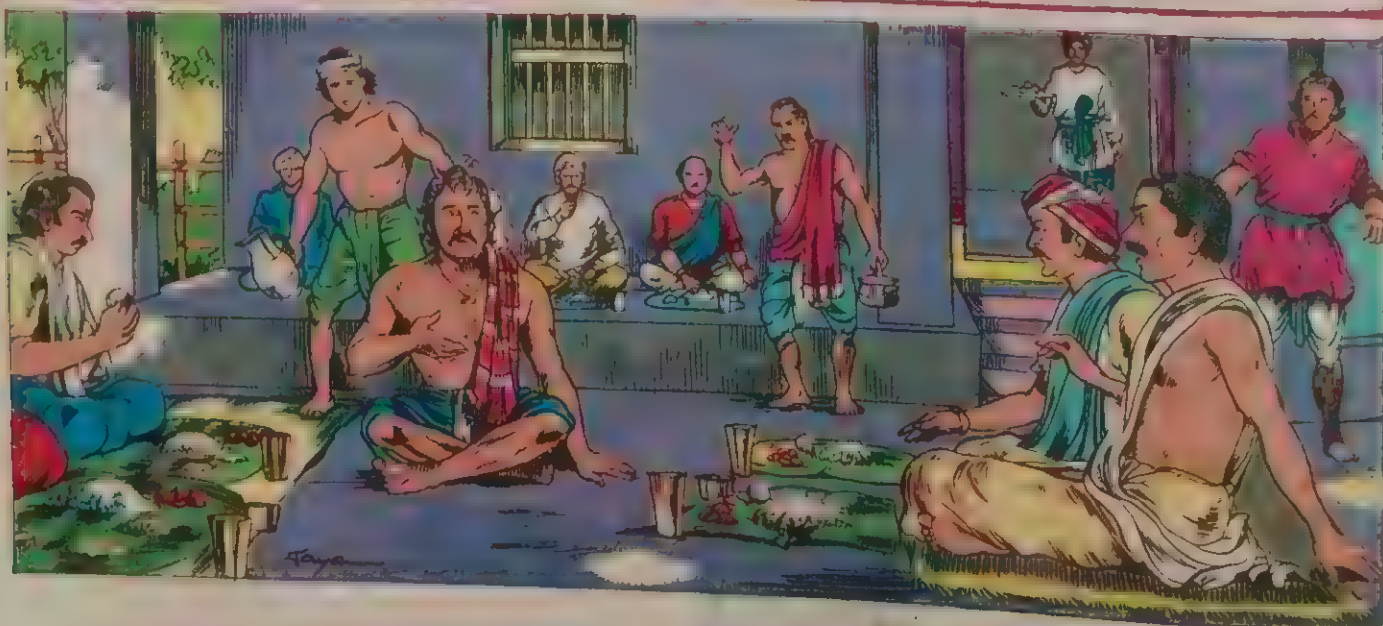
ନାମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଦୂର ଗାଁର ଡୋକ୍ଟର
ଲୋକେ ଆସିଥାନ୍ତି । ମେମାନଙ୍କ ପାଇଁ
ସ୍ଥାନରେ ଖାଇବାକୁ ଝିଆ ଦେଉଥାଏ,
ଆସି ହଠାତ୍ ଜୟୀ ଦାସ ବସିଗଲା । ଅତିଥି-
ମାନେ କିଛି ବୁଝି ନପାରି ଅସ୍ତେ ଚାଲି
ଅନାଇଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଶୁଭ ସିଂହ ବୁଝିଲା । ଗଛର ଗୁଲ
ଆସି ସେଠି ପଡ଼ିଥାଏ ।

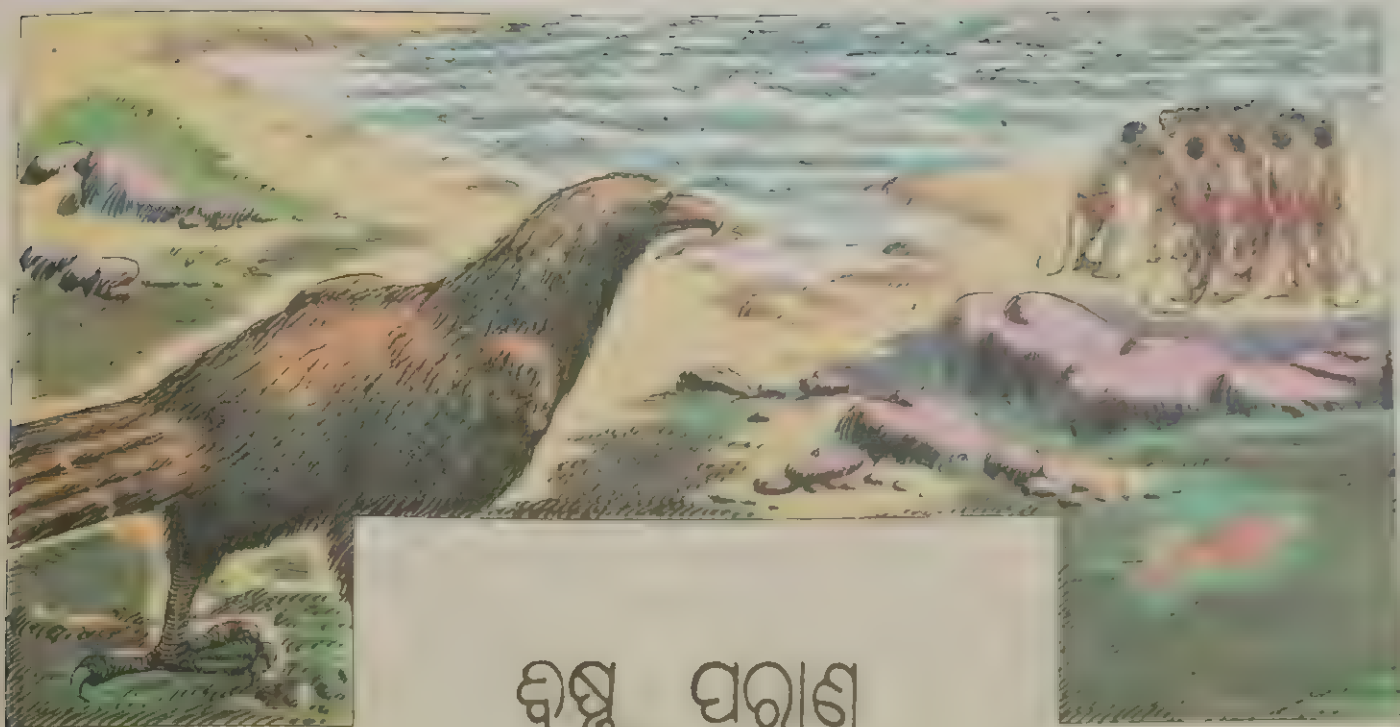
“ଜୟୀ! ଟିକିଏ ଏଆଡ଼େ ଆସିଲ!”
ଶୁଭ ସିଂହ ନମ୍ର ଭାବରେ ଡାକିଲା । ଜୟୀ
ଉଠିଗଲା ।

“ଗୁଲ, ଏମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଗୁଲ କିଣିବା
କଥା ଉଠାଅ ନାହିଁ । କିଛି ଲଭ ରଖି ଗୁଲ
ମୋତେ ବିକିଦିଅ ।” ଶୁଭ ସିଂହ କହିଲା ।

“ଲଭ ଲେଉଟା ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ
ଲଜ୍ଜା ମୋ ପରୁଣ ଟଙ୍କା ଦେଇଦେବ । ତମେ
ଏଡ଼େ ଭଲ ବ୍ୟବହାର କଲଣି, ଏଇ
ଯଥେଷ୍ଟ ।” ଏହା କହି ଜୟୀ ଦାସ ଚାଲିଗଲା ।

ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ

ତା'ପରେ ସୁଗ୍ରୀବ କହିଲେ ଯାହା ହେଲେ ।

ବାଳୀପୁତ୍ର ଅଜାଦ ଯୁବରାଜ ଭାବରେ
ଅଭିଷିକ୍ତ ହେଲେ । ଅଜାଦଙ୍କ ଉପରେ
ରାଜକାରୀୟ ସମର୍ପଣ କରି ସୁଗ୍ରୀବ ବଳିସ-
ବ୍ୟସନରେ ଅଧିକାରୀ ସମୟ ବିତାଇଲେ ।
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସେ କଥା
ଦେଇଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ସେକଥା ସେ ସଫୁର୍ତ୍ତ
ହୋଇଗଲେ । ଦିନେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସେକଥା ଶେଷେଇ
ଦେବାପାଇଁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ କହିଲେ ।
ଦୁରୁମାନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁଗ୍ରୀବକୁ କହିଲେ,
“ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧାନ କରିବା ହେଉଛି
ଆମର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।”

ସାତାଙ୍କୁ ଠାବ କରିବା ପାଇଁ ସୁଗ୍ରୀବ ହୁଡ଼
ଓ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବୁଲିଯିବକୁ ପଠାଇଲେ ।

ଅଜାଦ, ଦୁରୁମାନ ଓ ଜୟଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ
ଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଶ୍ରୀରାମ ତାଙ୍କର
ମନ୍ଦିର ଏ ଖୋଲି ଚିତ୍ତ ସ୍ବରୂପ ଦେଲେ ।

ବାନରମାନେ ସାଗର ତଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ସେମାନେ ଜଣେ ଜଣେ କାନ୍ଦୁ ଚିତ୍କାରି ପୁରୁଷ
କହିଲେ ଯେ ରାଜା ଯିବକୁ ଯିବେ ଦେବକୁ
ନେଇ ଯାଇଛି । ଏଇ ସମୟରେ ହିରଣ୍ୟ
ସମ୍ପାଦ ନାମକ ଏକ ବୁଦ୍ଧ ପଣି ଶାନ୍ତ୍ୟ
ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଥିବା ଯେତେ ପହଞ୍ଚିଲେ ସେ
ହଳକଟା ଗୁଡ଼ିକ ଓ ଯେତେବେଳେ ପରାଜିତ ହେଲା
କେତେ ଯୁଗ ଯୁଗରୁ ଥିବା ଜଣେ ଓ ଯେତେ
ଦୁଇଜଣ ହୁଅନ୍ତୁନା ପଣି ଓ ଯେତେ ପଣି
ପ୍ରତ୍ୟାପାଦିତ କରିଥିଲେ । କଥାଟା ହେତୁ
ଉପରକୁ ଉଠିବା ପରେ ତାକୁ କଷ୍ଟ ହେବାକୁ

ସେ ଅଧିକ ଉଡ଼ିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରୁ ବିରତ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ସମାଜ ଉଡ଼ିକର ଆଦୁର ଉଦ୍ଦ୍ୟୁକ୍ତ ଉଠିଯିବାରୁ ତା'ର ପକ୍ଷ ସବୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ତାପରେ ପୋଡ଼ିଗଲା ଓ ସେ ଦକ୍ଷିଣ ସମୁଦ୍ରରେ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେ ସେହି-ଠାରେହିଁ ରହୁଛି । ସମାଜ ବାନରମାନଙ୍କର ସରୁକଥା ଶୁଣି ଅଙ୍ଗଦକୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ଲଙ୍କାପୁର ଦୂରରୁ ଦେଖାଇ ଦେଲା ।

ହନୁମାନ ଥିଲେ ମହାନ ଶକ୍ତିଶାଳୀ । କିନ୍ତୁ ଦେବତାଙ୍କ ଅଭିଶାପରେ ସେ ନିଜର ଶକ୍ତି କଥା ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ସେ କଥା ଜାମ୍ବବାନ୍ ଜାଣିଥିଲେ । ସେ ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରାଇଦେଇ କହିଲେ, “ହନୁମାନ

ଦେବତାଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ମନେ ରଖି ଯେପରିକି ତୁମେ ତେଜସବୁକୁ ମନେ ରଖି ସେପରିକି ତୁମର ଶକ୍ତି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ତୁମେ ଭୁଲିଯିବ । ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ୍ ଦେବା ପରେ ତମେ ତୁମର ପୂର୍ବଶକ୍ତି ପେରି ପାଇଛ । ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ଶେଷ ଯୋଜନା ସମୁଦ୍ର ଲଙ୍କା ଉପରେ ବଳି ଦେବା ।”

ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ପରେ ହନୁମାନ ଅସୀମ ଶକ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ହେବା ପରେ ଲଙ୍କା ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଲଙ୍କା ଦିଗରେ ଉଡ଼ିଲେ ।

ପବନ ପୁଅ ହନୁମାନ ଯେତେବେଳେ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲା, ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଦେବତାମାନେ ସୁରସାକୁ ପଠାଇଲେ । ସୁରସା ଗୋଟିଏ ରାକ୍ଷସୀର କନ୍ୟାଙ୍କର ଅଳ୍ପକି ଚଳେ ମୁହଁ ଖୋଲି ହନୁମାନଙ୍କର ସତ୍ତା ବିଚାର କଲେ । ହନୁମାନ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ସୁରସାଙ୍କଠାରୁ ଆଦୁର ବଡ଼ କରିଦେଲେ । ସୁରସା ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଆଦୁର ବିସ୍ତାର କଲେ । ହନୁମାନ ହଠାତ୍ ଶରୀରକୁ ଛୋଟ କରିଦେଇ ସୁରସାଙ୍କ ମୁହଁରେ ପଶି ପୁଣି ବାହାରି ଆସିଲେ । ତାଙ୍କର ଏପରି ବୁଦ୍ଧି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ଦେବତାମାନେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ।

ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଆକାଶରେ ପୁଣି ସେ ଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏଇ ସମୟରେ ଦିଗ୍‌ବିଜୟ ନାମକ ଛପ୍ପାଓଡ଼ଶୀ ରାକ୍ଷସୀ ପାଣି ଭିତରେ

ଆଉ ଏହି ମାମଲାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି
କିଛି କହି ଲାଗିଲା । ହନୁମାନ ଲଙ୍କାରେ
ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ତାକୁ ମାର ଦେଇଥିଲା ।

ଏତେବେଳେ ଶତ୍ରୁ ଅଳ୍ପକିଛି ସମୟ
ପୁଣି ଆକାଶମାର୍ଗରେ ଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ସେତେବେଳେ ଧୂଳିର ଗର୍ଜନ ଶୁଣି ସେହି
କନ୍ୟା ସମୁଦ୍ରରେ ଗୁଡ଼ି ଖୋଲି ଉଠି ଉପୁଆସ ।
ହନୁମାନଙ୍କର ଶ୍ରମ ବଳରୁ ଲଙ୍କାକୁ ନିକଟ
ସ୍ଥେଦବିନ୍ଦୁମାନ ସମସ୍ତ ଉପରେ ଚଳି ପଡ଼ିଲା ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣଲଙ୍କା ପାଟି ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଚଳିଯିବାକୁ
କଷ୍ଟ ପଡ଼ିଲା । ସେଇ ଶ୍ରେଣୀର କିଛି
ସୁବର୍ଣ୍ଣଲଙ୍କା ଗର୍ଭରେ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପତ୍ତିର କରଣ
ହେଲା । ଯଥା ସମୟରେ ଯେଉଁ ସନ୍ତାନଟି
ଜନ୍ମ ହେଲା ତା'ର ନାମ ଥିଲା ମକରଧୂଜ ।

ଅନେକ ଯୁଗ ଆଗରୁ ଥରେ ପବନମାନେ
ଉଡ଼ି ଚାଲୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର
ପକ୍ଷ ଥାଏ । ଏପରି ଉଡ଼ୁ ଉଡ଼ୁ ସେମାନେ
ଆକାଶ ଆକ୍ରମଣ କରି ସ୍ୱର୍ଗ ଆଡ଼କୁ ଉଡ଼ି
ଚାଲିଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର ହୁଇ ହୋଇ ବଜ୍ରାଘାତରେ
ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ଛେଦନ କଲେ । ଛିଲପକ୍ଷ
ପବନ ଗୁଡ଼ିକ ପୃଥିବୀର ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ
ପଡ଼ିଲେ ସେଇଠାରେହିଁ ଅନନ୍ତକାଳ ପାଇଁ
ରହିଗଲେ । ସେତେବେଳେ ଅଳ୍ପ କେତେକ
ପବନ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଭୟରେ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି
ଯାଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଏବେ ମଧ୍ୟ ପକ୍ଷ
ଅଛି । ହନୁମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ମୈନାକ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ।

ସେ ହନୁମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଭଗବାନ୍ ରାମଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧୀରେ
ଧୀରେ ପାଣି ଭିତରୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଉଠିଲେ ଓ
ହନୁମାନଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, “ହନୁମାନ୍, ମୋ
ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇ କ୍ଷଣକାଳ ବିଶ୍ରାମ ନେଇ ପୁଣି
ନିଜ ବାଟରେ ଯାଅ ।” ହନୁମାନ ଅଳ୍ପ ଦୂର
କହିଲେ, “ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କୃପାରୁ ମୋର କୌଣସି
କାର୍ଯ୍ୟରେ କ୍ଳାନ୍ତି ଆସେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ
ସୌଜନ୍ୟ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛାରେ ମୁଁ ଆନନ୍ଦିତ ଓ
ଉତ୍ସାହିତ । ଏବେ ଆପଣଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବା
ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରି ଯାଉଛି ।”
ତା'ପରେ ସେ ମୈନାକଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରି ଉଡ଼ି
ଉଡ଼ି ଯାଇ ଲଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନଗରର ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ନଗର ଦେବା
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହନୁମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଯିଶୁଲ ଉଠାଇ
ମାରିବାକୁ ଧାଇଁଲେ । ହନୁମାନ ତରଫର
ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଧାରଣ କରି ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ଦ୍ଵାର
ଭିତରେ ପଶିବା ବେଳେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁଣି
ହନୁମାନଙ୍କୁ ମାଛୁଟିଏ ପରି ନିଜ ହାତ ମୁଠାରେ
ଧରିନେଲେ । କିନ୍ତୁ ହନୁମାନ ହାତପାୟୁଳି
କାଟିଦେବାରୁ ତାଙ୍କ ମୁଠା ଶିଥିଳ ହୋଇଗଲା
ଓ ହନୁମାନ ସେଠାରୁ ବାହାର ଆସି ପୁଣି
ନିଜ ରୂପ ଧରି ତାଙ୍କୁ ଜୋର କରି ବିଧା
ମାରିଲେ । ସେଇଥିରେ ସେ ମୂର୍ଚ୍ଛା ହୋଇ
ପଡ଼ିଗଲେ । ଚେତନା ଫେରି ଆସିବାରୁ ସେ
ହନୁମାନଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, “ହନୁମାନ,

ମୋତେ ଥରେ ବନ୍ଧା କହିଥିଲେ କି ଯେବେ
ମୁଁ ଏପରି ବେହୋସ ହୋଇଯିବି ସେତେ-
ବେଳେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ପତନ ଆରମ୍ଭ ହେବ ।”
ଏକଥା କହି ସେହି ଚଳନ ନାହିଁ ଧରି ରହି ଧରି
ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିଗଲେ ।

ହନୁମାନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନଗରରେ ପ୍ରବେଶ କରି
ରାବଣର ରାଜନବର ଓ ତା’ର ଆଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ
ଦେଖି ଆଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ସେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପରେ
ରାଜପୁତ୍ର ସାଗ ଦୁଳି ସୀତାଙ୍କୁ ଖୋଜିଲେ ।

ଶେଷରେ ହନୁମାନ ଅଶୋକବନରେ
ସୀତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ଗୋଟିଏ ଖୋମଲମଲ
ମଣ୍ଡପ ଭିତରେ ବସି ସୀତା ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ
କରି ବିଲପ କରୁଥିଲେ । ସେହି ମଣ୍ଡପର
ଗୁରୁକୋଣରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଆୟୁଧ ଧରି
ରାକ୍ଷସୀମାନେ ସୀତାଙ୍କୁ ଜଣି ରହିଥିଲେ ।

ହନୁମାନ ସ୍ଵପ୍ନାଦେହ ଧାରଣ କରି ଗୋଟିଏ
ବୃକ୍ଷ ଶାଖାରେ ଲାଢ଼ି ରହିଲେ । ଏଇ
ସମୟରେ ରାବଣ ବହୁଜନ ପରିବେଷିତ ହୋଇ
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ହେ ସୀତା,
ସ୍ଵପ୍ନରେ ବି ଭାବନାହିଁ ଯେ ରାମ ଜୀବନରେ
କେବେ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ଆସିପାରିବ ।”

ଏହାର ଉତ୍ତର ସୀତା ଏକ ଭୃଣାଶ୍ରୁକୁ
ଗୁହଁ କହିଲେ, “ହେ ରାବଣ, ତମେ ବି
ସ୍ଵପ୍ନରେ ଭାବନାହିଁ ଯେ ତୁମର ବଳ, ପରାକ୍ରମ
ଓ ବୈଭବ ଦେଖି ମୁଁ ତୁମର ବଚେର୍ଣ୍ଣା
ହେବି । ତୁମର ପ୍ରକୃତ ନାଚ ଓ ତୁମେ

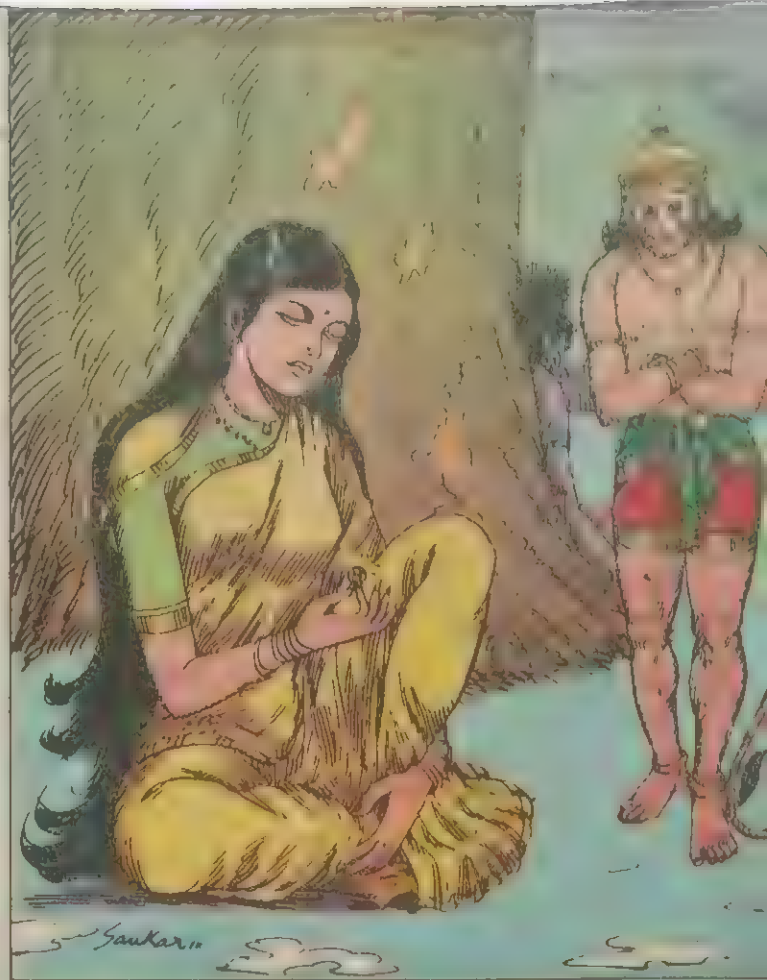
ଦୁଷ୍ଟ ସ୍ୱସବର ବ୍ୟକ୍ତି । ତୁମକୁ ଦଣ୍ଡଦେବା
ରାଜା ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଧର୍ମ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତୁମର
ଅନ୍ୟ ସବୁ କଥା ମୋ ନିକଟରେ ଉନ୍ମାଦର
ପ୍ରଲପ ତୁଳ ମନେ ହେଉଛି । ଅନ୍ତମ ସମୟ
ଆସିବା ପୁର୍ବରୁ ଆଉ କିଛି ପୁଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କର ।”

ରାବଣ ରାଗିଯାଇ ହାତରେ ତରବାସ ଧରି
ଗଳ୍ପି ଉଠିଲା, “ମୁଁ ତୁମକୁ ହାଣି ଦେବି ।”

ସୀତା କହିଲେ, “ତୁମେ ଭାବୁଛ କି
ଏଇ ହୋଧ ଦେଖି ମୁଁ ତୁମର ଅଧୀନତା
ସ୍ୱୀକାର କରିବି? ତମେ ମୃତ୍ୟୁର ଅପେ-
କ୍ଷାରେହିଁ ରହିଥାଅ ।”

ଏସବୁ ଶୁଣି ରାବଣ ରାଗକରି ସେଠାରୁ
ଗୁଲିଗଲା । ତା’ପରେ ହମେ ପହଞ୍ଚିବା
ଦେଉଥିବା ରାକ୍ଷସୀମାନେ ସେଠାରୁ ଗୁଲିଗଲେ ।
ଏଇ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ହନୁମାନ ଗଛରୁ
ଓହ୍ଲାଇ ରାମନାମ ଜପକରି ସୀତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ
ଆସି ଠିଆ ହେଲେ । ସୀତା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଅନାଇଥା’ନ୍ତି । ହନୁମାନ ସମସ୍ତ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା
କରି ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମୁକ୍ତିକା ତାଙ୍କ ହାତରେ
ଦେଲେ । ତା’ପରେ ହନୁମାନ କହିଲେ,
“ମା’, ଆପଣ ମୋ କାନ୍ଦରେ ବସନ୍ତୁ । ମୁଁ
ଆପଣଙ୍କୁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବି ।”

“କିନ୍ତୁ ଏହା ଉଚିତ ହେବନାହିଁ । ସ୍ୱୟଂ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏଠାକୁ ଆସି ରାବଣକୁ ବଧ କରି
ମୋତେ ଏଠାରୁ ନେଇଯିବା ଉଚିତ୍ ।”
ତା’ପରେ ସୀତା ତାଙ୍କର ମଥାମଣି ଖୋଲି

ହନୁମାନଙ୍କୁ ଦେଲେ । ତା’ପରେ ହନୁମାନ
ସୀତାଙ୍କର ଅନୁମତି ନେଇ ରାବଣର ସମଗ୍ର
ଫୁଲଫଳ ବଗିଚା ଧ୍ୱଂସ କରି ଫଳ ଖାଇବାରେ
ଲାଗିଲେ । କାରଣ ସେ ସୀତାଙ୍କୁ ନ ଦେଖିବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ଖାଇ ନଥିଲେ । ହନୁମାନଙ୍କୁ
ଧରିବାକୁ ଆସିଥିବା ରାବଣର ପୁଅ ଅକ୍ଷୟ-
କୁମାରକୁ ଓ ଅନେକ ରାକ୍ଷସସେନାଙ୍କୁ ହନୁମାନ
ବଧ କଲେ । ଅବଶେଷରେ ରାବଣ ପୁତ୍ର
ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ହନୁମାନଙ୍କୁ ବୁଢ଼ାସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ
କଲେ । ବୁଢ଼ାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଇ
ସେ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତର ଅଧିନକୁ ଆସିଲେ । ତଦ୍ୱାରା
ସେ ରାବଣ ସହିତ ମୁକ୍ତାମୁହିଁ କଥାବାଣୀ
କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ।

ବନ୍ଦୀ ହନୁମାନଙ୍କୁ ରାବଣର ସମୀପକୁ
ନିଆଗଲା । ରାବଣ ଉକ୍ତ ସିଂହାସନ ଉପରେ
ବସି ଦୀର୍ଘସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ହନୁମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା ।
ସେଥିରେ ହନୁମାନ ଟିକିଏ ହସି ଦେଇ ନିଜ
ଶରୀରକୁ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତାଙ୍କ
ଦେହ ଘିଡ଼ି ବନ୍ଦନ ସବୁ ଛୁଡ଼ିଗଲା । ଶେଷରେ
ନିଜ ଲାଙ୍ଗୁଳରେ ରାବଣ ସହ ସମଉଚ୍ଚତାରେ
ଏକ ଆସନ କରି ତହିଁପରେ ବସିଲେ ।

ହନୁମାନ କହିଲେ, “ହେ ବାସସରାଜ
ରାଜା, ମୁଁ ହେଉଛି ଶ୍ରୀରାମ ଦୁଇ ହନୁମାନ ।
ତୁମର ଦୁଷ୍ଟମି ଯୋଗୁ ଏବେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଉଚିତ୍
ଦଣ୍ଡଦିଧାନ କରିବେ । ପ୍ରମୁତ ହୋଇଯାଅ ।
ଯଦି ବୁଦ୍ଧି ନାଶ ହୋଇନାହିଁ, ତେବେ

ସାମାଜିକ ଚେତନା ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ
କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା ପୂର୍ବକ ରେଖା ୧୫/୧୬

ହନୁମାନ କଥାରେ ରାଜା ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ କହିଲେ
ଚରକାସ ଉଠାଇଲ । ଏହା ଦେଖି ଶ୍ରୀରାମ
ରାଜାଙ୍କୁ କୁହୁଛନ୍ତି, “ରାଜା ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ
କେହି କରେନାହିଁ । ଏଥିରେ ତୁମର ଯତ୍ନରେ
କଳକ ଲାଗିବ ।”

“ଦେବେ ଗୋଟାଏ କାମ କର । ତା’
ଲଙ୍ଗୁଡ଼ରେ ଜଳ ବାନ୍ଧି ନିଆଁ ଲଗାଇ
ଦିଅ ।” ବ୍ରହ୍ମଣ ଆଦେଶ ଦେଲା ।

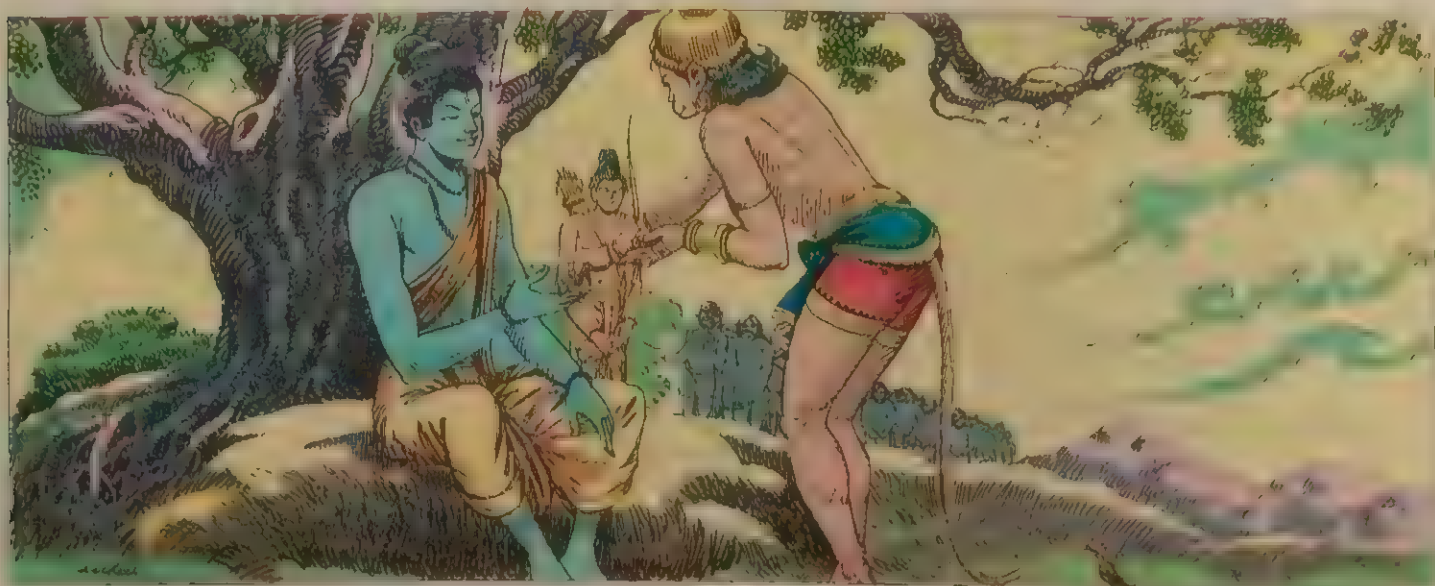
ରାଜ୍ୟ ସେନାମାଟନ ଆଜି ଯେତେ ଦିନ ଲାଗି
କରି, କଳା ସବୁ ତାଙ୍କ ଲାଗି ଥିବାର ବାବଦେ,
ଯେତେ କଳା ବାବଦେ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁଛି ବଡ଼
ଗୁଲିଆଏ । ତେଲ ମଧ୍ୟ ତଳା ଚାଲିଥାଏ ।
କ୍ଷେତ୍ରକୁ ତେଲ ବି ଦେଖ ହୋଇଲେ ।
ତା'ପରେ ସେମାନେ ଆଉ କିଛି ବିଚାର ନ
କରି ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଲେ । ନିଆଁ ଜଳିବା
ମାତ୍ରେ ହନୁମାନ ଏକ ବିରାଟ ଲମ୍ବା ଦେଇ
ଯାଇ ରାବଣର ପ୍ରାସାଦ ଉପରେ ବସିଲେ ।
ସେଠାରୁ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ସମସ୍ତ ଘର ଉପରେ
ନିଆଁ ଲଗାଇଲେ । କେବଳ ବିଭୀଷଣଙ୍କ ଘର
ଛଡ଼ି ସାରା ଲଙ୍କା ନଗରୀ ଉସୁ ହୋଇଗଲା ।
ସେ ପୁଣି ଥରେ ସୀତାଙ୍କୁ ଦେଖାକରି ନିଜ
ଲକ୍ଷ୍ମଣକୁ ସମ୍ବଦ୍ଧରେ ବୁଝାଇ ଉଠିଗଲେ ।

କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାଫଲ୍ୟ ଲାଭ କରିବାକୁ
ଦୁମାଳକର ବେଳ ଅଧିକ ଦେଖି । ମେ

ବିଭ୍ରାସଣ ତା'ର କେତେକ ଅନୁଚର ବର୍ଗକୁ
ନେଇ ଲଙ୍କା ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ ।

ଦୁଇ ରୋଗି

ଅନେକ ପୁରା କାଳର କଥା । ଇରାକ ଦେଶ
ଭିତରେ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ଗ୍ଳେଟିଆ ରାଜ୍ୟ ।
ସେ ରାଜ୍ୟର ଯୁବକ ରାଜା ଅନେକ ଶାସନ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଲ୍ କରିଥିଲେ ।

ଥରେ ସେ ଠିକ୍ କଲେ କି ରାଜ୍ୟରେ
ଭିକାରୀ ରଖାଇ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ
ସାରା ତାଙ୍କର ଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଘୋଷଣା କରିଦିଆ
ଗଲା । କର୍ମଗୁରୁମାନେ ଖୋଜି ଖୋଜି ସବୁ
ଭିକାରୀକୁ ଧରି ଆଣିଲେ । ଯେଉଁମାନେ
କାମଦାମ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଥିବାର ଦେଖାଗଲା,
ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି କାମ ଯୋଗାଇ ଦିଆଲେ ।
ଯେଉଁମାନେ ଅକ୍ଷମ, ସେମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମଶାଳରେ
ରଖାଇ ଖାଇବାକୁ ଦିଆଗଲା ।

କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ କେହି କେହି ଭିକାରୀ
ଧର୍ମଶାଳରୁ ଖସିଯାଇ ଭିକା ମାଗିବାର
ଦେଖାଗଲା । ରାଜା ସେଉଁଠୁ ଘୋଷଣା କଲେ

କି ଯିଏ ଭିକା ଦେବ, ତା'ର ଗୋଟାଏ ହାତ
କାଟିଦିଆ ହେବ ।

ରାଜାଙ୍କର ଜଣେ ଭଉଣୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ
ପ୍ରକୃତି ବଡ଼ ସୁର । ଦିନେ ସେ ତାଙ୍କ
ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଉଥିଲା । ବାଟରେ ଗୋଟାଏ
ତୋଟା ଭିତରେ ସେ ବିଶ୍ରାମ କଲେ ।
ସେତେବେଳକୁ ବେଳ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟର ହେଲାଣି ।
ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଥିବା ପରିଗୁରୁକାମାନଙ୍କୁ
ଦୁଇ ଦୁଇଗଣ୍ଡି ପାଉଁରୁଟି ଖାଇବାକୁ
ଦିଆଗଲା ।

ଜଣେ ପରିଗୁରୁକା ରୁଟି ଧରି ପାଖରେ
ଥିବା ସରୋବର ପାଖରେ ବସି ଖାଇବ
ବୋଲି ଯାଉଛି, ଗୋଟାଏ ଗଛ ମୂଳରେ
ଜଣେ ଶୋଇଥିବାର ସେ ଦେଖିଲା । ବୁଢ଼ା
ପାଖକୁ ଯାଇ ସେ ପଚାରିଲା, “କ’ଣ,
ଦେହ ଖରାପ ହୋଇଛି କି ?”

ଆରବ୍ୟ ରଜନୀର କାହାଣୀ

“ହୁଅ ! ମୁଁ ଜଣେ ପଥକ । ବହୁତ ଦୂର ସ୍ଥାନରୁ ଆସୁଛି । ତନିଦିନ ତଳେ ନିଜନ ଗସ୍ତରେ ଦୟାମାନେ ମୋ ପାଖରେ ଥିବା ସବୁ ଟଙ୍କାପଇସା ଲୁଟି ନେଲେ । ତନିଦିନ ଧରି କିଛି ଖାଇ ନାହିଁ ।” ବୁଦ୍ଧ କୌଣସି ମତେ କହିଲେ ।

“ତେବେ ଆପଣ ଏ ପାଉଁଛୁଟି ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଖାଇ ନିଅନ୍ତୁ ।” ପରିବୃତ୍ତିକା କହିଲା ।

ଅଳ୍ପ ଦୂରରୁ ଗଜାକ ଭଉଣୀ ଦେଖି ପାରିଲେ କି ତାଙ୍କର ସେ ପରିବୃତ୍ତିକା ଜଣକୁ ରୋଟି ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛି । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଡକାଇଲେ ଓ କଠୋର କଣ୍ଠରେ କହିଲେ, “ଭଣ ଦେବ ! ନିଷେଧ ବୋଲି ଜାଣିନାହିଁ ?”

“ଗଜକୃପାଣ ! ଜାଣେ ! ଶରଣ ଅଳସୁଆ ଓ ଠକ ଲୋକେ ଭାଷାରେ କହୁ ବୋଲି ଗଜା ତାହା ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ନିଷେଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ ବୁଦ୍ଧ ଲୋକ ନୁହନ୍ତି ; ସେ ଜଣେ ପଥକ । ଦୟାମାନଙ୍କ ହାତରେ ସବୁ ସାଇଛି । ତେଣୁ ତୁ ତାଙ୍କୁ କରବା ନାମନ୍ତେ ମୁଁ ରୋଟି ଦେଉଛି ।” ପରିବୃତ୍ତିକା ନମ୍ର ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ ।

“ଭଣ ଯିଏ ଦେବ, ତା’ର ଦଣ୍ଡ କ’ଣ ଜାଣିବ ତ ?” ଗଜାକ ଭଉଣୀ ଅନୁର କଠୋର କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲେ ।

“ଜାଣେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଭଣ ଦେବା ନୁହେଁ, ଜଣକ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିବା ।” ଏହା କହି ପରିବୃତ୍ତିକା ଯାଇ ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ ରୋଟି ଖୁଆଇଲେ ।

ଗଜାକ ଭଉଣୀ ଏତେ ରଟିଚଲେ ଯେ ଆଉ ମାମୁଁ ଘରକୁ ନଯାଇ ପ୍ରାୟାସକୁ ନେଉଛି ଆସିଲେ ଓ ଘର ପାଖରେ ସେ ପରିବୃତ୍ତିକା ନାମରେ ଫେରାଦ ହେଲେ । “ମୋ ଆଖି ଆଗରେ, ମୁଁ ବାରଣ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯିଏ ଆଇନ୍ ଗ୍ରାମି ପାରେ, ସେ ହୁଅ କେଡ଼େ ଦୁଷ୍ଟ ବୁଝି ପାରୁଥିବ !” ସେ କହିଲେ ।

“ତା’ର ହାତଟିଏ କଟା ହେବ !” ଏହା କହି ଗଜା ପରିବୃତ୍ତିକାକୁ ଡାକି ଆଦେଶ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ଓ ସିପାହୀମାନଙ୍କୁ ସେ ଦଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ କହିଲେ ।

ପିତାମାତାମାନେ ପରିବୃତ୍ତିକୁ ଧରିନେଇ
ଯାଉଛନ୍ତି, ହଠାତ୍ ସଜାଙ୍କ ଆଖି ତା' ଉପରେ
ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଦେଖିଲେ, ଚରୁଣୀଟି ଖାଲି
ଅସାମାନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ନୁହେଁ, ତା' ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ
ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ମହାନୁଭବତାର ଲକ୍ଷଣ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ।

କିନ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜ ଆଦେଶ ସେ
ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବେ କିପରି ? ତୁମ୍ଭ ରହିଗଲେ ।

ସଜାଙ୍କ ମନରେ ଶାନ୍ତି ରହିଲା ନାହିଁ ।
ଘଣ୍ଟାକ ପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଭଉଣୀ ସହ
ଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ପରିବୃତ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଡକାଇ
ପୁରା ଘଟଣାଟି ବୁଝିଲେ । ତାଙ୍କ ମନରେ
ରାସ୍ତା ଅନୁତାପ ଆସିଲା ।

ସେ ରାତିରେ ଶୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ସକାଳେ ଉଠି ବୁଝିବା ବେଳକୁ ପରିବୃତ୍ତିକାର
ହାତ କଟା ସରିଛି । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା'
ଚିକିତ୍ସାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ଓ ସେ ସୁସ୍ଥ ହେବା
ମାତ୍ରେ ତାକୁ ବିଦାୟ ଦେଲେ ।

ପରିବୃତ୍ତିକାଟିଏ—ସେଥିରେ ପୁଣି ତା'ର
ଗୋଟାଏ ହାତ ନାହିଁ—ସେ ହେବ ରାଣୀ !
ବୁଝା ସଜମାତାଙ୍କୁ ଏହା ମୋଟେ ଭଲ ଲାଗିଲା
ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ କିଛି କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ସଜାଙ୍କ ଭଉଣୀ ଖାଲି ରକ୍ତଗୁଡ଼ିଲ
ଗୋଟାଇଲେ । ଯାହାକୁ ସେ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଇଥିଲେ,
ସେ ହେଲା ରାଣୀ !

କିନ୍ତୁ ରାଣୀ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦୟ
ବ୍ୟବହାର କଲେ । ସଜାଙ୍କ ଭଉଣୀ

ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ମନରେ ତିଳେ ବି ଯୋଉ
ଥିବାର ଜଣାଗଲା ନାହିଁ ।

ରାଣୀଙ୍କର ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନଟିଏ ହେଲା ।
ସେତକବେଳେ ସଜାଙ୍କୁ କୌଣସି ଜରୁରୀ
କାମରେ ବିଦେଶ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସୁଯୋଗ
ପାଇଁ ସଜାଙ୍କ ଭଉଣୀ ସଜମାତାଙ୍କୁ କହିଲେ
କି ରାଣୀ ମଲ୍ଲ ଦ୍ଵାରା ସଜାଙ୍କୁ ବଣ କରିଛି ।
ନହେଲେ ତାକୁ ସଜା କାହିଁକି ବିବାହ
କରିନ୍ତେ ? ଇସକ ଭଳି ବିରାଟ ଦେଶରେ
କ'ଣ ସଜକନ୍ୟା ଅଣ୍ଟାବ ହୋଇଥିଲେ ?

ସଜମାତା ଏଥିରେ ପ୍ରସାଦିତ ହୋଇଗଲେ ।
ସତାସତ ସେ ରାଣୀଙ୍କୁ କେତେଜଣ ଅନୁରେ
ସାହାଯ୍ୟରେ ସଜ୍ୟ ବାହାରେ ଗୋଟାଏ

ମରୁମୁମି ଭିତରେ ଛାଡ଼ି ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ।

ରାଣୀ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ପୁଅକୁ ଛତାରେ ଜାକାଏଟ୍ ମରୁମୁମି ପାରି ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ତାକୁ ଭ୍ରଷଣ ଶୋଷ ଲଗୁଥାଏ । ଦୈବକୁ ସେ ଗୋଟିଏ ନାହିଁ ଦେଖିଲେ । ପୁଅକୁ ସାବଧାନରେ ଧରି ପାଣି ପିଇବାକୁ ସେ ମୁହଁ ପୁଅ ପାଖକୁ ନେଇଛନ୍ତି, ପୁଅ ହାତରୁ ଖସି ପାଣିରେ ପଡ଼ିଗଲା ଓ ପ୍ରବଳ ସ୍ତ୍ରୋତରେ ଭସିଗଲା ।

“ହାୟ ମୋ କପାଳ !” କହି ରାଣୀ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ।

ସେତେବେଳେ ଜନ୍ମ ରାତି । ହଠାତ୍ ସେ ଶୁଣିଲେ ଗୋଟିଏ ନରମ କଣ୍ଠସ୍ବର : “ପୁଅକୁ ଖୋଜି ଦେବ ?”

“ହଁ, ନିଶ୍ଚୟ !” ରାଣୀ କହିଲେ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ସୁକୁମାର ଦେବଶିଶୁ ଭଳି ମୁଣ୍ଡି ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ଆଣି ତାଙ୍କ କୋଳରେ ରଖିଦେଲା । ରାଣୀଙ୍କ ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ ।

“ତମର ସେ ଲମ୍ବ ହାତଟି ପୁଣି ଯେ ଗୋଟିଏ ଦେବ ?” ପଚାରିଲା ଆଉ ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠସ୍ବର ।

“ଯଦି ଦିଅନ୍ତୁ, ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା !” ରାଣୀ କହିଲେ ।

ସେ ଏତକ କହିସାରିଲା ବେଳକୁ ତାଙ୍କର ପୁଅ ପରି ଦୁଇ ହାତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ସେ ଦେଖିଲେ ହାତ ଦିଶିଥିବେ ଯିଏ କହିଲା ଯିଏ ବା ପୁଅ ଦେବଶିଶୁ ଭଳି ଆଉ ଗୋଟିଏ ।

“କିଏ ତମେମାନେ ?” ରାଣୀ ପଚାରିଲେ ।

“ବନ୍ଧୁ ପାରୁନ ? ଆମେ ସେ ଦୁଇ ଭେଟି ! ଯେଉଁ ଭେଟି ଦୁଇଟି ତମେ ଜଣେ ପିଅକୁ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିଥିଲ ।”

ରାଣୀଙ୍କ ଆଖିରୁ ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ବହିଗଲା । ସେ ଦେବଶିଶୁ ଦୁଇଜଣ ପୁଣି କହିଲେ, “ତମେ ଏଇଠି ରହିଥାଅ । ରାଜା ଏଇବାଟେ ଫେରୁଛନ୍ତି । ଭୋର ବେଳକୁ ତମକୁ ଦେଖି କେଡ଼େ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆନନ୍ଦ ହେବେ !”

ନିଷେଧାଜ୍ଞା

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଶର ସୀମାନ୍ତରେ ଲବଣୀପୁରୀ ନାମକ ସହର ଥାଏ । ଥରେ ସେ ସହରରେ ଗୁଣ୍ଡା ଓ ଡାକୁମାନଙ୍କର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଏତେ ବେଶୀ ହେଲା ଯେ ସହରୀ ଘରେ ଧନ ଗୁମ୍ଫାରେ ଶିବା ଆସିବା କଲା ତା' ଶବ୍ଦନ ବପନ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ଦେଖା ଦେଲା ।

ନାଗରିକମାନେ ଏକଥା ଲବଣୀପୁରୀର ଶାସନାୟକଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ । ଶାସନାୟକ ସହରୀ ଘରେ କେନ୍ଦ୍ର ରାସ୍ତାଘାଟକୁ ବାହାରିବା ଉପରେ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଜାରି କଲେ ।

ଫଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ପରେ ପରେ ନଗରୀର ରାସ୍ତାଘାଟ ଜନଗନ୍ତ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଦେଶର ବଣିଜ ମାନ୍ଦା ହୋଇଗଲା ।

ସେଠୁ କେତେଜଣ ଗଣିକା ବଣିକ ଯାଇ ରାଜଧାନୀରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ରାଜାଙ୍କୁ ସବୁ ଜଣାଇଲେ । ରାଜା ଲବଣୀପୁରୀର ଶାସନାୟକଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଖିଲେ, “ତମେ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଜାରି କରି ବଡ଼ ବିକଳତାର ପରିଚୟ ଦେଇଛ । ତେବେ କଥା କ'ଣ କି, ସହରୀ ଘରେ ନିର୍ଭୟରେ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ରାସ୍ତାଘାଟରେ ଚିତରଣ କରିବା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ତେଣୁ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଜାରି ନ କରି କେବଳ ଗୁଣ୍ଡା ଓ ଡାକୁଙ୍କ ଉପରେ ଜାରି କରାଯାଉ ।”

ଶାସନାୟକ ନିଜ ଭୁଲ ବୁଝିଲେ । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଗୁଣ୍ଡା ଓ ଡାକୁ ଦମନ କରିବାରେ ଲାଗିଗଲେ ।

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କାର ପରିଚୟୋତ୍ତ ମେ ୧୯୮୪ ଓ ନବମୀରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

Pramod Bhanushali

Smt. V. Rajamani

- ★ ଉତ୍ତମ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଧାତୁରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ ପରସ୍ପର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବ
- ★ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୦ ସୁଦ୍ଧା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପଢ଼ିବା ଦରକାର ।
- ★ ସବାଧିକ ଉତ୍ତମ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
- ★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେରକର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ପଠାଯିବ । ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାତ୍ରାସ-୭୦୦୦୨୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଜାନୁଆରୀ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

- ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର : ଟେଲିଫୋନରେ ଆଜିକୁ ମୋର ନବବରପର ଶୁଭବାରତା !
 ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର : ଶପଥ କରୁଛି ନବବରପରେ ଶୁଣିବି ନାହିଁ ମୁଁ ଶରପ କଥା !!
 ପୁରସ୍କାର ଚକ୍ରମୁଖ : ସାଗରିକା କବି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।
 ଚକ୍ରମୁଖଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ପ୍ରଶ୍ନମାଳାର ଉତ୍ତର

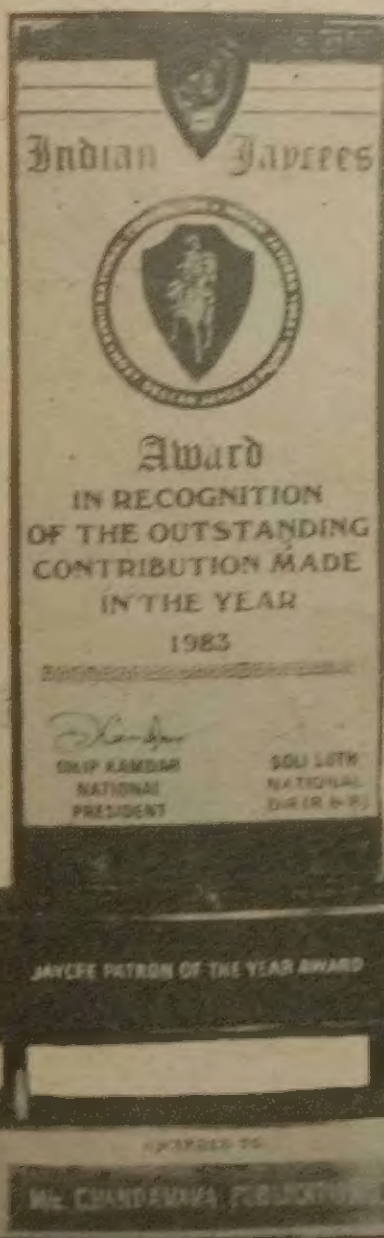
୧. ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ କେନ୍ଦ୍ରରେ । ଏଠାରେ ଶହେ ମାଇଲ୍ ଦୀର୍ଘ ଭୁଗର୍ଭ ଗୁମ୍ଫା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।
୨. ଗ୍ରୀଷ୍ମାଋତୁ ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ମେରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ।
୩. ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ଥେନ୍ନା ଜଳପ୍ରପାତ । ଏହାର ଉଚ୍ଚତା ୨୮୧୦ ଫୁଟ ।
୪. ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାରେ ଜୁମ୍ୟା-ଲେଖା ପାଖରେ ସ୍ଥିତ ଚମ୍ପୋରୁଜୋ ଆଗ୍ନେୟଗର୍ଭ ।
୫. ଉଦୟପୁରଠାରୁ ୮ କି. ମି. ଦୂରବର୍ତ୍ତି କେସୋମଣ୍ଡ ହ୍ରଦ ।

Our grateful
thanks to
The Indian Jaycees
for their Warm
appreciation of our
participation in and
contribution to the

KIDDY'S LAND '83 EXHIBITION

organised by the
Cotton City Jaycees
in Coimbatore.

Statement about ownership of
JAHNAMAMU (Oriya)
Rule 8 (Form VI),
Newspapers (Central) Rules, 1956

1. Place of Publication
"CHANDAMAMA BUILDINGS"
188, Arcot Road
Vadapalani, Madras-600 026.
  2. Periodicity of Publication
MONTHLY
1st of each calendar month
  3. Printer's Name
B.V. REDDI
Nationality
INDIAN
Address
Prasad Process Private Limited
188, Arcot Road, Vadapalani
Madras-600 026.
  4. Publisher's Name
B. VISWANATHA REDDI
Nationality
INDIAN
Address
Chandamama Publications
188, Arcot Road, Vadapalani
Madras-600 026.
  5. Editor's Name
B. NAGI REDDI
Nationality
INDIAN
Address
Chandamama Buildings
188, Arcot Road, Vadapalani
Madras-600 026.
  6. Name & Address of individuals who own the paper
"CHANDAMAMA CHILDREN'S TRUST FUND"
- Beneficiaries:
1. B.V. NARESH
  2. B.V.L. ARATHI
  3. B.L. NIRUPAMA
  4. B.V. SANJAY
  5. B.V. SHARATH
  6. B.N. RAJESH
  7. B. ARCHANA
  8. B.N.V. VISHNU PRASAD
  9. B.L. ARADHANA
  10. B. NAGI REDDI (Jr)

All Minors, by Trustee:
M. UTTAMA REDDI, 14, V.O.C. Street,
Madras-600 024.

I.B. Viswanatha Reddi, hereby declare that
the particulars given above are true to the
best of my knowledge and belief.

B. VISWANATHA REDDI
Signature of the Publisher
1st March 1984

ମାଲଟୋଭା ଦଳ - ସବୁବେଳେ ହୃମଦ୍‌ହୃମ, କଣ ଯେ କରୁଥିବେ କିଏ ନାହେ

ଅପୂର୍ବ ପ୍ରାଣଶକ୍ତିରେ ସବୁବେଳେ ଭରପୁର ।
ନୀଳ ନଦୀର, ଖେଳୁଥିବେ ପ୍ରାଣଶୋଳି
ନିଶାନ୍ତି । ତେଣୁ ନିଶାନ୍ତର ଉପକାର
ମାଲଟୋଭା । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଉପକାର ପାରିଥିବା ଗହମ,
ଚାଉଁ, ଖାଣ୍ଡି ପୁଅ, ପୁଷ୍ଟିକର କୋଳୋ ଓ ବିନିର
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁଣ ସବୁ ଏଥିରେ ମିଶିଯାଇଛି ।
ହୃଦୟରେ ନିଶାନ୍ତରେ ଏହା ଏକ ସୁସ୍ୱାଦୁ ପାନୀୟ
ହୁଏ... ପିଲାମାନଙ୍କର ଏହା ଏବେ ଉପକାର
କରେ ସେ ତାର ଚିତ୍ତି ପାସକାର ନାହିଁ ।
ତେଣୁ ନାଶେ ନାଶେ ପିଲାଙ୍କୁ ଦେବାକୁ
ଆସନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ ମାଲଟୋଭା ।

ପ୍ରାଣବିକ ଘାବେ ପାରିଥିବା
ଗହମ ଓ ଚାଉଁର ମଧୁ
ଫଳାନ୍ତରୁ ଆସେ ଗହମ ଓ
ଚାଉଁ ଓ ତାହା ପୁଷ୍ଟିକର
ମଧୁ ଶକ୍ତି ଦିଆଯିବ କଣଯାଏ
ମାଲଟୋଭା ପ୍ରାଣରେ ।
ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଖଣିଜପଦାର୍ଥ
ଓ ଭିଟାମିନ 'B' ରେ
ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ମାଲଟୋଭା ହେଉଛି
ପୁରୁଷ ସୁସ୍ୱାଦୁ-ଖାଦ୍ୟ
ଓ ଏହା ସବୁବେଳେ
ଖରାବରେ ନିଶାନ୍ତ ।

ବିଶୁଦ୍ଧ ସମ ଦୁଗ୍ଧ
ମାଲଟୋଭାରେ
ଯେଉଁ ଦୁଗ୍ଧ ଖା
ଆସୁଛି ।
ଆମେ ଆମର
ନିଜର ଦୁଗ୍ଧ ସଂଗ୍ରହ
କେଉଁମାନଙ୍କରୁ ।
୧୦୦% ବିଶୁଦ୍ଧ, ୧୦୦% ପୁଷ୍ଟିକର ।

କୁଟିରର ବୋକୋ ସ୍ୱାଦ
ଆମେ ବାବୁର କରୁ ବିଦେଶରୁ ଆମରାଣି
ବୁଲୁ କୋଳୋ - ତାର କାରଣ ଆମେ
ଭରୁ ଆମର ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାଦ

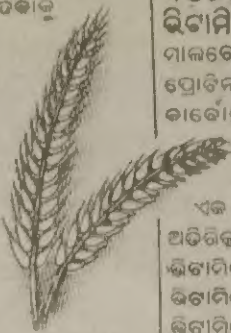
ପାଳ ଓ ଆପଣଙ୍କ ପୁଷ୍ଟିକର ଗୁଣ ମିଳୁ ।
କୋଳୋ ସୁରକ୍ଷିତ ପେସ୍ଟରାଇଜେଡ ଓ
କ୍ୱାନ୍ତି ମେଣ୍ଟାକୋରେ ମାପାୟା କରେ ।

ଶକ୍ତିବର୍ଦ୍ଧକ ଚିନ
ବିଶୁଦ୍ଧ ଧନା ବିନି ହେଉଛି ବିନି ଭିତରେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିନି ପିଲାମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ
ହେଉଥିବା ଅତିକମ ଶକ୍ତି ପାଇଁ ଏହା
ଅତି ପ୍ରୟୋଜନ ।

ବିଶେଷଭାବେ
ଭିଟାମିନରେ ସମୃଦ୍ଧ
ମାଲଟୋଭା ହେଉଛି
ପ୍ରୋଟିନ,
କାର୍ବୋହାଇଡ୍ରେଟ୍,

ଭିଟାମିନ ଓ
ଖଣିଜପଦାର୍ଥ
ଏକ ଅପୂର୍ବ ସମିଶ୍ରଣ ।

ଅତିକମରେ
ଭିଟାମିନ A, ନିଆସିନ,
ଭିଟାମିନ B1 ଓ
ଭିଟାମିନ D2 ରେ
ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ସମୃଦ୍ଧ
କରାଯାଇଛି ।
ଏଥିରେ ବୃଦ୍ଧି
ସ୍ୱାଦ ନାହିଁ ।

ଝାକରାବିତ ଲଣ୍ଡୋର ଲମ୍ବିବେଳେ
୧୯୮୧ ଓ ୧୯୮୨ ରେ ମୋଣେ (ଡାକ୍ତର)
ସିଲେକସନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପଦକ ବିଜେତା

ଭିଟାମିନରେ ଭରପୁର ମାଲଟୋଭା: ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ବଳ ଓ ଶାନ୍ତିଦାୟକ

ହଜିଆ
ଭଉଣ

★ ମାହାଲିଆ
ଜହ୍ନମାମୁଁ
ପରିଶିଷ୍ଟ ଅଟ

★ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଟ ୨/-

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ

ର ଏହି P କେଟି ନ ସହିତ

ସତ୍ୟାନ୍ତର ନୂଆ ବର୍ଷକୁ ଜହ୍ନମାମୁଁ ଯୋଗେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦମୟ
ବିଶେଷ ସର୍ବ ୧ କେଟି ପ୍ୟାକ'ର ଉପର ପ୍ରାପ୍ତରେ ଥିବା କୁପନଟିକୁ
ଉପର ଓ ଚନ୍ଦ୍ରମାମା ପବ୍ଲିକେଶନ୍ସକୁ ଭାଜରେ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁ-ଆଜ
ଶ ସମ୍ପଦ-ପ୍ରାପ୍ତ ୧,୦୦,୦୦୦ ପ୍ରବେଶିକା ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ହୋଇଥିବେ
ଆପଣ ପାଇବେ ଜହ୍ନମାମୁଁ'ର ଗୋଟିଏ ମାହାଲିଆ ପରିଶିଷ୍ଟ ଅଟ !
ଶି, ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆପଣ ସଞ୍ଚୟ କରିପାରିବେ ଟ. ୬/- ।
ଆପଣ କୁପନ ସହିତ କେବଳ ଟ. ୧୮/- ସୋଧାରଣ ବାର୍ଷିକ
ଟ. ୨୪/-ର ପୋଷାଲ ଅର୍ଡରଟିଏ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
କରନ୍ତୁ ! ଏହି ପୁରୋଗ କେବଳ ୧୫ ଏପ୍ରିଲ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲୁଅଛି ।

ମୁଁ ହେଲେ ନା!
ଖାଲି କମିକ୍ସ ପଢ଼ିବି ଆଉ
ଖାଲି ବିସ୍କୁଟ ଖାଇବି..!

ପିଲାମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ବିସ୍କୁଟ-
ପାଟେଲ୍ ଗ୍ଲୁକୋ ପ୍ଲାଇ ଗ୍ଲୁକୋ
ଗୋଲ୍ଡେନ୍ ଗୋଲ୍ଡେନ୍

ଗୋଲ୍ଡେନ୍ ଗୋଲ୍ଡେନ୍ ଗୋଲ୍ଡେନ୍ ଗୋଲ୍ଡେନ୍